महागणपतिसपर्या पद्धतिः

INDUSTRIES ON CONTR

NIL

N

WE DECLARE THAT: –

1. THE PRICE SHOWN IN COL.4 IS THE SOLE CONSIDEERATION AND NO OTHER CONSIDERATI

SI

WHAREHOUSE OF THE ASSESSEE

ADDISONS PAINTS & CHEMICALS LTD.,
SEMBIAM, MADRAS 600 011.

CENTRAL EXCISE LICENCE NO.

L.No. 4 No.1 59 (P & V)
L.No. 4 No.7 77 (T.68)

CONTRACT PRICES FO

Part II – For excisable goods for sale t
(of section 4(i)

PRICE LI

EXCISABLE GOODS		CLASS OF BUYERS	PRICE AT WHICH GOODS ARE ORDI NARILY SOLD IN THE COURSE OF THE WHOLESALE TRADE		If price in not inc cost of
DESCRIPTION	TARIFF CLASSIFICA TION		PRICE RS.	UNIT OF SALE	Nature of such packing
1	2	3	4	5	6

Part II – For excisable goods for sale to
(of section 4(i)

CENTRAL EXCISE LICENCE NO.

L.No. 4 No.1 59 (P & V)
L.No. 4 No.7 77 (T.68)

PRICE LIS

EXCISABLE GOODS		CLASS OF BUYERS	PRICE AT WHICH GOODS ARE ORDINARILY SOLD IN THE COURSE OF THE WHOLESALE TRADE		If price in Co not includ cost of pac
DESCRIPTION	TARIFF CLASSIFICATION		PRICE RS.	UNIT OF SALE	Nature of such packing
1	2	3	4	5	6

		INDUSTRIES ON CONTRA		NIL	NIL	N

WE DECLARE THAT: -

1. THE PRICE SHOWN IN COL.4 IS THE SOLE CONSIDEERATION AND NO OTHER CONSIDERATION FLOWS OR W

SRI MAHAGANAPATI
SAPARYA PADDHATI

Compiled by

Srividyamartanda C. V. SWAMI SASTRI

Publishers :
DEVOTEES OF LORD GANESA 6/2
1961

First edition — 1961

Copies can be had from :

1. Sri C. V. SWAMI SASTRI,
   313, Mint Street, G. T., Madras-1.

2. Sri BHANU PRASAD DAVE,
   C/o. Devadatt and Bros.,
   2/67, Godown St., G. T., Madras-1.

3. GUHANANDA MANDALI,
   Pazavanthangal, Madras-27.

4. M/s. ROCHOUSE & SONS LTD.,
   Booksellers and Publishers,
   3, Sunkuram Chetty Street,
   G. T., Madras-1.

Artist : ANAND,
Kodambakkam, Madras-24.

Printed at the Bharati Vijayam, Press, Madras-5.

R Nagarajan

श्री महागणपति सपर्यापद्धतिः

श्रीविद्यामार्तण्ड

श्री स्वामिशास्त्रिणा

सङ्कलिता

प्रकाशकाः

श्री गणेशभक्ताः

10/=

Copyright] 1961 [Rs. 3-25

A HUMBLE OFFERING

AT THE FEET OF

THE FOUNDER-PRESIDENT

OF

THE GUHANANDA MANDALI

॥ ओं ॥

॥ नमो भगवत्यै सच्चिदानन्दरूपिण्यै ॥

विषयानुक्रमणिका

श्री काञ्चीकामकोटि पीठाधिपैः जगद्गुरुभिः

अनुगृहीता श्रीमुखपत्रिका

श्रीमत्परमहंस परिव्राजकाचार्यवर्य जगद्गुरु
श्रीमच्छंकरभगवत्पादाचार्य प्रतिष्ठित श्रीकाञ्ची
कामकोटिपीठाधिप श्रीपादैः अस्मदत्यन्त
प्रियशिष्याय श्रीस्वामिशास्त्रिणे सर्वाभीष्ट
सिद्धये क्रियते नारायणस्मृतिः

भवत्प्रणीतं "श्रीमहागणपतिसपर्यापद्धतिः" नामकं पुस्तकं प्राप्तं अवलोकितं च।

सर्वासां किल देवतानां पूजारम्भे निर्विघ्नपरिसमाप्तये श्रीमहागणपतेः पूजा क्रियते, ततः तत्तद्देवताः पूजयित्वा तत्तद्देवतानां प्रसादेन अभीष्टसिद्धिर्भवतीति सुप्रसिद्धोऽयं क्रमः। परं सर्वेषामपि देवगणानां पतिः महांश्चायं सर्वेषामुत्तमफलानां दाता सुगुरवः पद्धतिमनुसृत्य भक्त्या पूजितः सर्वानभीष्टान् साधयेदिति तद्धेतुन्याये सपरिवारः पूज्य एवेति निस्संशयमभ्युपगतः पण्डितलोकैः।

तादृशमहत्पूजाकार्ये जिज्ञासूनां मार्गदर्शी सुग्रन्थोऽयं आसेतुहिमाचलं अविरलप्रचारमनुभूय सर्वजनानन्दकरः श्रीचन्द्रमौलीश्वरस्य कृपया वर्द्धतामित्याशास्महे॥

विजययात्रास्थानं तोण्डिवं
शार्वरिपुष्यशुक्लाष्टमी

नारायणस्मृतिः

॥ श्रीः ॥

॥ गं गणपतये नमः ॥

FOREWORD

In the Preface to the *Ucchishta Ganapati Sahasranama* which I edited sometime back for my friend, Dr. A. Srinivasan, I drew attention to the literature devoted to Ganapati-worship and its different aspects. But literature, in print or manuscript, is only the first step; *Mantra* is just the formula and it requires the *Tantra* or the technology of application or utilisation. There is yet the further help needed, the most essential in such matters, namely, the personal expert who can initiate, show the *modus operandi*, and be, for one on the path, a constant source of confidence and inspiration; this is the GURU, the Teacher; without this igniting spark, which makes Knowledge or Spiritual Experience an undying Light, with one lamp lit by another, प्रवर्तितो दीप इव प्रदीपात्, all writings remain a faggot, अनग्माविव शुष्केधः । Luckily the line of practical *upāsaskas* has not yet become extinct, and among those amidst us now, who can, so to say, 'deliver the goods' so far as Ganapati-worship is concerned, is Brahmasri Swami Sastrigal who has given us this publication.

The *Maha Ganapati Saparya Paddhati* offered in this volume would serve as a *vade mecum* for votaries of Ganapati, as it brings together all the material necessary for the different aspects of the worship, the *mantras*, the *dhyānas*, the *japas*, with the details of *nyāsas*, *mudrās* etc.,

the ritual of *shadanga-pūjā*, the *chakras* of the different *āvaranas*, the *homa*, the prayers, *stotras*, and lastly the philosophical and esoteric sacred texts, *Sūktas* and *Upanishads*. In the end, there is also a *Ganapati Sahasranama* given in *nāmāvali*-form. Special mention may be made of the *Vallabhesa Upanishad* which explains the symbolism of the form of Ganapati accompanied by the *Sakti*.

The compiler, Sri Swami Sastrigal, I can say from personal knowledge, is one who has received in himself the blessings of Lord Ganesa, and is always ready to help ardent devotees to partake of them. I am sure that not only through this publication of his, but by direct contact with him also the circle of Ganapati-bhaktas desiring this participation will expand.

Makara Sankramana,
14th January, 1961

V. RAGHAVAN
University of Madras

INTRODUCTION

This book is a compilation based on an extensive study of several *Kalpas* that have been in vogue, for Ganapati worship. The compiler brings to the task a wide knowledge and long experience in the field of *Mantra Sastra* and *Puja Kalpas* in general.

God Ganapati figures prominently in all Hindu worship. In fact, it is with an invocation or initial *puja* to this deity that any *puja*, project or programme of worship is ever started by a Hindu. Ganapati worship, it is believed, obviates all obstacles and ensures success to every scheme.

Reference about Ganapati can be quoted even from the Vedas and Brahmanas. There is a separate Upanishad called *Ganapati Upanishad,* devoted to this deity. The Puranas too mention Ganapati here and there; and the *Vinayaka Purana* is fully about this elephant-faced God. It is an accepted legend that Ganapati acted as the scribe for Vedavyasa's *Mahabharata.* A research would show that a prominent place is given to Ganapati in most Tantras, Agamas and Stotra literature of our country.

But the highest aspect of Ganapati worship is to be had in the *Mahaganapati* of the Upanishads and the Tantras. Here, He is not considered a subordinate deity, occupying a minor place, but is accepted as the *Para-Brahman* of the Vedanta, the all-pervasive, all-knowing and all-blissful and as indicated by the *Pranava.* His

consort, Sakti, is depicted as being in no way different from Himself (*Brahmābhinna*) and she never parts from his company. She has on her hand the *lilakamalam*, suggesting to the devotee that the world is a sport (*lokavat tu lilakaivalyam*). The Ayudhas that Maha Ganapati carries on his ten hands have great significance and the *ratna kalasa* he bears is ever ready to shower blessings on the upasaka.

It is neither necessary nor worthwhile to attempt to find out a plausible reason for Ganapati having been endowed an elephant's head. Mystics may find some meaning, the *Puranas* can give some incidents and others may expound apparently esoteric significance. These may satisfy some temperaments but they cannot gain universal acceptance. Many instances of such combinations of human bodies and heads of animals can be had in the *Vedas* and in the *Puranas*. To cite only a few, *Varahavatara*, *Narasimha*, *Hayagriva* and *Adisesha* may be mentioned. There are also combinations like that of *Vyaghrapada* where the limbs are those of animals and the heads are human. Whatever may be the real reason for this strange variety, such forms have indeed stood the test of time and sustained through the ages, the faith of the upasakas by conferring the desired objects. It is perhaps wiser, therefore, to take a pragmatic view of the matter. It is enough if we believe earnestly—for, nothing can be had without the belief that the *Paramatma* takes those forms and that the early seers conceived of those forms. That form too may disappear when *Atma-sakshatkara* arises and one loses one's identity in the *Akhanda-Brahman*.

But an upasaka for whom such a vision of the Universal unit has not dawned in spite of constant study of the *sastras*, should get into the practice of *upasana*. It should include *japa*, *puja* and *parayana*. All these must be centred on the *Ishta-Devata*. For such upasakas are meant all the do's and don'ts of daily procedure and practice. A conscientious adherence to this routine takes one to the cherished goal.

Such an upasaka has two routes open to him. One is the ordinary *Shodasopachara-puja*, made elaborate if necsssary with additions of the Suktas and Archanas. The other is the *saparya* that is based on tantric texts in conformity with the *Vaidika Marga*. It is again purposeless to decide which is the better route for each individual. Some people are made for one path and some others for the other. Heredity, personal aptitude or inclination and *purvajanma-vāsanā* decide the choice. Yet some upasakas look askance at others, forgetting that all roads lead to the goal, that it is the sincere faith and constant devotion that succeed and that the paths are only incidental.

The *Saparya Paddhati* publisted now supplies the scheme for the second type of worship mentioned above. It may be considered in a way a sister volume to *Sri Vidya Saparya Paddhati* of the Guhauanda Mandali, as the methods adopted are almost the same. Every section of the present book has a counterpart in that Mandali publication, the only difference being perhaps the change necessitated by the difference in the deities worshipped. In the *Nyasakanda* particularly much pain has been taken to

include the necessary details. Such items which form special features for *Sri Devi* Worship—for example, the 64 *upacharas*—have been left out, and whatever is special to Ganapati has been included.

The book also contains two *Stotras* composed by Sri Swami Sastri pertaining to *Ganapati Upasana* and *nitya homa*, a short sketch of *Diksha-krama*, the *Vallabhesa Upanishad* that supplies the philosophic background of *Ganapati Upasana*, the *Sahasranama* and the *Kavacha* and a garland of verses which are really appealing and suggestive.

As one of the prominent *sishyas* of N. Subrahmanya Iyer (Sri Chidananda Natha), the President-Founder of the Guhananda Mandali, Sri Swami Sastri, the compiler, has played a prominent part in all ritualistic compilations and performances of the Mandali. Under his Guru's guidance, the present compiler has performed *Kumbhabhishekams*, *Yantra-pratishthas* and *Dikshapurvangas*. The procedure in the performance of the *Chandi Homa* as followed by the Mandali may be said to have been given the present shape by the compiler. It was this compiler again that collaborated with the President in bringing out the *Ajapa-kalpa*. In addition, the compiler has the gift of verse and the stotras that he has so far composed are quite a number. His *Srividya Gadya* and *Subrahmanya Gadya* deserve to be memorised by every upasaka. The compiler has all the background and qualifications required for bringing out a book of this kind and it is hoped that the book will be welcome to all upasakas.

It is a matter of satisfaction that the good work started by the President-Founder of the Mandali is being carried on by his sishyas, and that the Message of the Master is spreading. Sri Swami Sastri's share in this service of propagation is no small one. His scholarship in *Mantra Sastra* has won deserved praise not only in South India but in the North also. His articles in the "*Chandi*" are unique in their approach and have had many a critic's praise.

Two more works in Tamil from this author's pen are awaiting publication, the *Chidananda Vilasa* and the *Sri Vidya Saparya Vasana*. Both are being written out in Sanskrit. It is trusted that sufficient encouragement will be forthcoming to accelerate the release of these books also.

Om Tat Sat

Madras—17,
21—12—1960

A. Nataraja Aiyar

प्रशस्तिः

धर्मार्थकाममोक्षाख्यसकलपुरुषार्थानां वैदिकधर्मसाध्यत्वं सकलास्तिकाभ्युपेतम् । वैदिकधर्मश्च कर्मोपासनाज्ञानात्मकः । कर्मोपासनयोः ज्ञानसाधनानां चारम्भे सम्भावितसकलविघ्ननिवृत्तये श्रीमहागणपतिः पूजनीय इति धर्मशास्त्रात् सदाचाराच्चावगम्यते । स चेत् महागणपतिः स्वयमेव निखिलपुरुषार्थप्रदाने चतुरः किमित्यन्योपासनेन वृथा मनः खिद्यते इति 'तद्धेतोरेव तद्धेतुत्वे मध्ये किं तेन' इति न्यायविदामुद्गारः । श्रीमहागणपतिः न केवलं अभ्युदयस्य, अपि तु तत्त्वज्ञानोपदेशेन निःश्रेयसस्यापि प्रदाने चतुर इति गणेशगीताविदां स्पष्टतरम् । सोऽयं महागणपतिः कथं पूजनीयः ? कथं होमः ? कानि द्रव्याणि ? का आवरणदेवताः ? इत्यादि विषयान् ज्ञातुमिच्छतां भोगमोक्षलिप्सूनां आस्तिकमहाजनानामुपकाराय अस्मत्प्रियस्निग्धैः मन्त्रशास्त्रार्थतत्त्वज्ञैः श्रीकामकोटिपीठाधिपानामपि मान्यतमैः श्रीपुरीमठाधिपानुग्रहीत 'श्रीविद्यामार्तण्ड' बिरुदभूषितैः श्रीस्वामिशास्त्रिभिः कल्पसूत्रादिबहुग्रन्थेभ्यः संकलितोऽयं महागणपतिसपर्यापद्धत्याख्यो ग्रन्थः तद्गुरुभिरनुगृहीत-श्रीविद्यासपर्यापद्धतिवत् आस्तिकलोकापेक्षितं महान्तमर्थं पूरयति ।

अत्र ग्रन्थे मूलशक्तिगणेशस्नपनाध्यायः, गणेशदुर्गकवचं, वल्लभेशोपनिषत्, आवरणदेवताध्यानं इत्यादयः विषयाः अनेकग्रन्थेभ्यः इदंप्रथमतया उद्धृत्य प्रकाशिता विलसन्ति । अत्र मूलमन्त्राक्षर-

बीजाक्षरन्यासध्यानप्रकाराः सपरिकरं सप्रमाणं निरूपिताः । देव्या नवावरणपूजावत् श्रीमहागणपतेः आवरणपूजाप्रकारः नित्यहोमविधिः काम्यहोमकल्पाश्च तत्र तत्रोपयुक्तद्रव्यविशेषाश्च विशेषतः उपवर्णिताः ।

किञ्च श्रीशास्त्रिपादैः अम्बाया अनुग्रहविशेषेण विरचिते मधुरतरे श्रीगणेशमूलमन्त्रपदमालास्तुतिः श्रीवक्रतुण्डषडक्षरीस्तुतिश्च विदुषां हृदयहारिण्यौ अत्र संयोजिते । एतद्ग्रन्थमुद्रापयितॄणां श्रीशास्त्रिपादानां सर्वेऽप्यास्तिकाः अधमर्णा इति निःसंशयं वक्तुं पार्यते ।

तमिमं ग्रन्थं आस्तिकाः गृहीत्वा गुरूपदेशपूर्वकं तदुक्तसपर्यामनुष्ठाय निखिलपुरुषार्थान् लभन्तामिति विज्ञापयति—

एस्. सुब्रह्मण्यशास्त्री, एम्. ए.,
पण्डितप्रवरः, पण्डितराजः,
चेन्नपुरी

॥ ओं ॥

॥ नमो भगवत्यै सच्चिदानन्दरूपिण्यै ॥

भूमिका

सर्वासु देवतासु सर्वकर्मस्वपि प्रथमतः महागणपतिरेव पूज्यते। अत्र कोऽपि न विवादः। महागणपतिप्रभावः गणेशपुराणादिषु वर्णितः। विशेषतः वल्लभेशोपनिषदि तत्स्वरूपं, आयुधादिस्वरूपं, तत्प्रभावः, तस्य यन्त्रं, तत्पूजादिकमपि विस्तरेण प्रतिपादितम्। तन्मन्त्रं गुरुमुखाद् ज्ञात्वा तत्पूजादिकमनुष्ठितं चेत् इहलोकसुखं पारलौकिकसुखं च निश्चयेन भवेदेव। अयं विषयः शास्त्रसम्मतः साधूनां सम्मतश्च। तद्विधिजिज्ञासूनां उपकाराय अयमुद्यमः।

उपास्तौ उपास्यदेवतायाः यथार्थज्ञानं अत्यावश्यकमेव। ज्ञानादेव मोक्षः। तस्मात् प्रथमतः महागणपतेः आयुधादितत्त्वं तस्यातिप्रियाष्टद्रव्यतत्त्वं च विमृश्यते।

अविद्यावासनाबीजपूर्णमायारूपबीजापूरफलं, अविद्याकार्य-मस्तकभेदिविद्यारूपगदां, मनोरूपेक्षुकार्मुकं, त्रिपुटीरूपत्रिशूलं, संसाररूपचक्रं, अज्ञाननिद्रोद्बोधकरनादकरशङ्खं, रागरूपपाशं, शुद्ध-ज्ञानविकासितहृदयरूपोत्पलं, जीवमोदकरव्रीह्यग्रं, खण्डज्ञानरूप-भिन्नदन्तं, ज्ञानविज्ञानरत्नपूरितामृतरत्नकलशं च दशभिः करैः शुण्डा-दण्डेन च धारयन्तं, मायाकारनरशरीरं कण्ठाधस्तात्, पुरुषाकार-गजवदनं कण्ठोपरि, प्रपञ्चत्रयसाक्षिभूतत्रिनेत्रं, ब्रह्मशक्तिरूपसिद्ध-

लक्ष्म्याश्लिष्टं, प्रपञ्चोत्पत्तिरक्षाविनाशककरं, पुर्यष्टकाकारं, नामरूप-कवचाच्छादित-सच्चिदानन्दपूर्णमोदक-संसारबाधावारिसन्तप्तानेककष्ट-मुसलाहतमनोवृत्तिरूपपृथुक-तपोविशुद्धसत्त्वगुणरूपलाज-दृढमानस-चूर्णीकृतेन्द्रियाहतविषयरूपसक्तु-त्रिविधमनोरूपेक्षुपर्व-जीवन्मुक्त-स्थितिरूपनालिकेर-जीवरूपतिल-पक्वमनोरूपफलाख्याष्टद्रव्य-होमप्रियं, कालरूपविघ्नहरं, अष्टाविंशतिवर्णरूपमन्त्रलक्ष्यं, पञ्चकोशमयपञ्चावरणं महागणपतिं स्वाभेदेन ये भजन्ते तेषां मोक्षः करस्थ एव। तत्त्व-जिज्ञासूनामुपकाराय मया संकलितोऽयं विषयः। शास्त्राणि नाधीतानि मया। केवलं श्रीगुरुकृपैव। अयं ग्रन्थः निर्मलहृदयानां साधूनां तोषदश्चेत् मदुद्यमः सफल एव।

भगवता परशुरामेण निर्मितकल्पसूत्रमनुसृत्यैव आवरणपूजा लिखिता। विशेषन्यासध्यानादिकं सारसंग्रह-श्रीविद्यार्णवादिग्रन्था-नवलोक्य संकलितम्। गच्छतां स्खलनं स्वभावः। स्खलनं यदि दृष्टं तत् साधवः शोधयन्तु। मदज्ञतां क्षाम्यन्तु।

अस्य ग्रन्थस्य श्रीमुखपत्रदानरूपतः अनुग्रहं कृतवतीं मदन्तःस्थां सच्चिदानन्दबोधप्रदां, जयप्रदां, श्रीकामकोटिपीठस्थितां, चन्द्रचूडां, करुणापूर्णलोचनां, दयार्द्रहृदयां, सद्गुरुरूपिणीं दर्शनादेव अनन्ता-नन्ददां कामाक्षीं त्रिकरणैस्सदा नमस्ये।

अप्रकाशितगणेशदुर्गकवचमूलगणेशस्नपनाध्यायादिग्रन्थान् दत्वा अनुग्रहं कृतवतां श्रीपुरीपठस्थितानां श्रीशङ्करभगवत्पादानां चरणौ बहुशः प्रणमामि।

अस्य ग्रन्थस्य आमुखादिदानेन मां अनुगृहीतवतां कविकोकिलादिबिरुदभाजां डाक्टर् वे. राघवशर्मणां, श्रीगुहानन्दमण्डलीकार्यदर्शिनां ए. नटराजशर्मणां, पण्डितराज एस्. सुब्रह्मण्यशास्त्रिणां च तत्तदभीष्टं पूरयितुं मदन्तःस्थां परदेवतां प्रार्थये।

इतः पूर्वं संस्कृतलिपिलेखने असमर्थस्य मम एतद्ग्रन्थलेखनादिना साहाय्यं कृतवतां आर्. वि. दवे महाशयानां अनुग्रहं करोतु महागणपतिः।

अस्य ग्रन्थस्य प्रकाशनार्थं द्रव्यसाहाय्यं कृतवतां सर्वेषामपि महागणपतिप्रसादेन सर्वाभीष्टसिद्धिर्भूयात्।

एतद्ग्रन्थप्रकाशनविषये मूलकारणभूतस्य महालिङ्गशर्मणः, त्रिकरणैश्चापि उद्युक्तयोः भानुप्रसाद-महादेवशर्मणोश्च क्षेमार्थं मदन्तःस्थां परदेवतां सदा प्रार्थये।

मद्रपुरी
शार्वरी-माघशुक्ल-नवमी
26-1-1961

श्रीगुरुपादधूळिः
स्वामिशास्त्री

॥ श्रीगुरुभ्यो नमः ॥

॥ ओं नमो भगवत्यै सच्चिदानन्दरूपिण्यै ॥

॥ श्रीमहागणपतये नमः ॥

॥ अथ श्रीमहागणपतिसपर्या पद्धतिः ॥

चिदानंदमयीं नौमि वामोरुन्यस्तवल्लभां
मूर्तिं श्रीविघ्नराजस्य दशहस्तां शुभाप्तये ।
रमारमापतिमुखैः ऋध्यामोदादिभिस्तथा
षडङ्गैः मातृभिः दिक्पैः आवृतं सुमुखं भजे ॥

श्रीमान् साधकः ब्राह्मे मुहूर्ते उत्थाय श्रीगुरुपादुकास्मरण-पूर्वकं हृदयकमले उद्यदरुणकिरणपाटलस्य देवस्य करटिवदनस्य ध्यानेन परिप्लुष्टनिःशेषदोषत्वं आत्मनः तत्प्रभारुणतनुत्वंच भावयित्वा शय्यां त्यक्त्वा श्रीविद्यासपर्याक्रमोक्त शौचदंतधावनादि कृत्वा स्नात्वा धौते वाससी परिधाय संध्यावंदनादि कृत्वा ओं गं आत्मतत्त्वाय स्वाहा । ओं गं विद्यातत्त्वाय स्वाहा । ओं गं शिवतत्त्वाय स्वाहा । ओं गं सर्वतत्त्वाय स्वाहा । इति तत्त्वाचमनं कृत्वा मूलेन प्राणानायम्य "ओं तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुंडाय धीमही तन्नो दन्तिः प्रचोदयात्" । इति गणपतिगायत्र्या ओं सूर्यमंडलस्थाय महागणपतये

एषोऽर्घ्यः स्वाहा , इति त्रिः अर्घ्यं दत्वा । ऋष्यादि षडङ्गन्यास पूर्वकं अष्टोत्तरशतवारं वा अष्टाविंशतिवारं वा मूलमंत्रं जप्त्वा अनेन कर्मणा भगवान् श्रीमहागणपतिः प्रीयतां । इति संध्या गणपतये निवेदयेत् ॥

॥ अथ चतुरावृत्तितर्पणं ॥

आचम्य प्राणानायम्य देशकालौ संकीर्त्य मम श्रीमहागणपति प्रसादसिद्ध्ये सर्वविघ्ननिवारणार्थं चतुरावृत्तितर्पणं करिष्य इति संकल्प्य नद्यादौ हस्तमात्रं चतुरश्रमंडलं परिगृह्य—

ब्रह्माण्डोदरतीर्थानि करैः स्पृष्टानि ते रवे ।
तेन सत्येन मे देव तीर्थं देहि दिवाकर ॥

इतिमन्त्रेण सूर्यमभ्यर्थ्य—

आवाहयामि त्वां देवि तर्पणायेहसुंदरि ।
एहि गङ्गे नमस्तुभ्यं सर्वतीर्थसमन्विते ॥

इति गङ्गां प्रार्थ्य ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं ह्रः इत्युच्चार्य क्रों इत्युङ्कुशमुद्रया गङ्गाऽऽदितीर्थान्यावाह्य वं इत्यमृतबीजेन सप्तवारमभिमन्त्र्य तत्र चतुरश्राष्टदलषट्कोणत्रिकोणात्मकं महागणपतियन्त्रं विचिन्त्य स्वदेहे ऋष्यादिन्यासान् न्यस्य यन्त्रे सावरणं देवमावाह्य—ततः

अस्य श्रीमहागणपति महामंत्रस्य गणक ऋषिः । निचृद्गायत्री-छंदः । महागणपतिर्देवता । महागणपतितर्पणे विनियोगः ।

अथन्यांसः—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां अंगुष्ठाभ्यां—हृदयाय नमः ।
३ श्रीं गीं तर्जनीभ्यां—शिरसे स्वाहा ।
३ ह्रीं गूं मध्यमाभ्यां—शिखायै वषट् ।
३ क्लीं गैं अनामिकाभ्यां—कवचाय हुं ।
३ ग्लौं गौं कनिष्ठिकाभ्यां—नेत्रत्रयाय वौषट् ।
३ गं गः करतलकरपृष्ठाभ्यां—अस्त्राय फट् ।

अथ ध्यानम्—

ध्याये हृदब्जे शोणाङ्गं वामोत्सङ्गविभूषया ।
सिद्धलक्ष्म्या समाश्लिष्टपार्श्वमर्धेन्दुशेखरम् ॥
वामाधः करतो दक्षाधःकरान्तेषु पुष्करे ।
परिष्कृतं मातुलुङ्ग गदा पुण्ड्रेक्षुकार्मुकैः ॥
शूलेन शङ्खचक्राभ्यां पाशोत्पलयुगेन च ।
शालिमञ्जरिकास्वीयदन्ताञ्जलमणीघटैः ॥
स्रवन्मदंच सानंदं श्रीश्रीपत्यादिसंवृतम् ।
अशेषविघ्नविध्वंसनिघ्नं विघ्नेश्वरं भजे ॥

इति ध्यात्वा तद्यंत्रे मूर्तिं च गंधपूष्पदूर्वाङ्कुरैः पञ्चोपचारैः अर्चयेत् ।
तद्यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं महागणपतये लं पृथिव्यात्मकं गंधं कल्पयामि नमः
(त्रिवारम्) ।

श्रीं ह्रीं क्लीं महागणपतये हं आकाशात्मकं पुष्पं कल्पयामि नमः
(त्रिवारम्)।

३ महागणपतये यं वाय्वात्मकं धूपं कल्पयामि नमः ,, ।
३ महागणपतये रं वह्न्यात्मकं दीपं कल्पयामि नमः ,, ।
३ महागणपतये वं अमृतात्मकं नैवेद्यं कल्पयामि नमः ,, ।

तदङ्गत्वेन ॥

३ महागणपतये सं सर्वात्मकं ताम्बूलं कल्पयामि नमः ,, ।

इति ॥

प्रथमं प्रत्यावृत्ति मूलान्ते महागणपतिं तर्पयामीति द्वादशवारं तर्पयित्वा ततः स्वाहान्तेन मूलस्यैकैकेन वर्णेन चतुश्चतुर्वारं प्रतिवर्णान्तमावृत्तेन मूलेन च प्राग्वत् चतुश्चतुर्वारं देवं त्रयोदशसु मिथुनेषु श्रीश्रीपत्यादिषु एकैकां देवतां द्वितीयान्तेन तत्तन्नाम्ना चतुश्चतुर्वारं प्रतिदेवतामावृत्तेन च मूलेन देवं चतुश्चतुर्वारं तर्पयेत् । यथा—

३ मूलं । महागणपतिं तर्पयामि । द्वादशवारम् ॥

३ ओं स्वाहा । महागणपतिं त०। चतुर्वारम् ॥

३ मूलं। महाग० त०। चतुर्वारम्॥

३ श्रीं स्वाहा । ,, ,, ॥ ,, ,, ,, ॥
३ ह्रीं स्वाहा । ,, ,, ॥ ,, ,, ,, ॥
३ क्लीं स्वाहा । ,, ,, ॥ ,, ,, ,, ॥
३ ग्लौं स्वाहा । ,, ,, ॥ ,, ,, ,, ॥
३ गं स्वाहा । ,, ,, ॥ ,, ,, ,, ॥

३ गं स्वाहा ।	महागणपतिं	त०।	चतुर्वारम् ।।				
				३ मूलं।	महाग०	त०।	चतुर्वारम्।।
३ णं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ पं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ तं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ यें स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ वं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ रं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ वं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ रं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ दं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ सं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ वैं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ जं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ नं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ में स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ वं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ शं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ मां स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ नं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ यं स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ स्वां स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।
३ हां स्वाहा ।	,,	,,	।।	,,	,,	,,	।।

३ श्रियं	स्वाहा।	महागणपतिं त०।	चतुर्वारम् ॥			
				३ मूलं।	महाग० त०।	चतुर्वारम् ॥
३ श्रीपतिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ गिरिजां	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ गिरिजापतिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ रतिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ रतिपतिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ महीं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ महीपतिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ महालक्ष्मीं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ महागणपतिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ ऋद्धिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ आमोदं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ समृद्धिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ प्रमोदं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ कान्तिं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ सुमुखं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ मदनावतीं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ दुर्मुखं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ मदद्रवां	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥
३ अविघ्नं	स्वाहा।	,, ,,	॥	,,	,,	,, ॥

३ द्राविर्णीं स्वाहा। महागणपतिं त०। चतुर्वारम् ॥

३ मूलं। महाग० त०। चतुर्वारम्॥

३ विघ्नकर्तारं	स्वाहा।	,,	,, ॥	,,	,,	,,	॥
३ वसुधारां	स्वाहा।	,,	,, ॥	,,	,,	,,	॥
३ शङ्खनिधिं	स्वाहा।	,,	,, ॥	,,	,,	,,	॥
३ वसुमतीं	स्वाहा।	,,	,, ॥	,,	,,	,,	॥
३ पद्मनिधिं	स्वाहा।	,,	,, ॥	,,	,,	,,	॥

इत्याहत्य तर्पणसङ्ख्यापिण्डश्चतुश्चत्वारिंशदुत्तरशती (४४४) भवति॥ तर्पणांते उत्तरन्यासान् विधाय पुनर्मूलेन देवं उक्तारीत्या पंचोपचारैः संपूजयेत् ॥

गुह्यातिगुह्यगोप्ता त्वं गृहाण कृततर्पणं।
सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादान्मयि स्थिरा ॥

आयुरारोग्यमैश्वर्यं बलं पुष्टिर्महद्यशः।
कवित्वं भुक्तिमुक्ती च चतुरावृत्तितर्पणात् ॥

अनेन कृत तर्पणेन भगवान् श्रीसिद्धलक्ष्मीसहितः श्री-महागणपतिः प्रीयताम् ॥

॥ इति चतुरावृत्ति तर्पण विधिः ॥

॥ यागमंदिरागमनादिविघ्नोत्सारणान्तम् ॥

आब्रह्मलोकादाशेषादालोकालोकपर्वतात् ।
ये वसन्ति द्विजा देवास्तेभ्यो नित्यं नमाम्यहम् ॥

ओं नमो ब्रह्मादिभ्यो ब्रह्मविद्यासंप्रदायकर्तृभ्यो वंशर्षिभ्यो नमो गुरुभ्यः । सर्वोपप्लवरहितप्रज्ञानघनप्रत्यगर्थो ब्रह्मैवाहमस्मि, सोहमस्मि, ब्रह्माहमस्मि ॥

श्रीनाथादिगुरुत्रयं गणपतिं पीठत्रयं भैरवं
सिद्धौघं वटुकत्रयं पदयुगं दूतीक्रमं मण्डलम् ।
वीराद्यष्टचतुष्कषष्टिनवकं वीरावलीपञ्चकम्
श्रीमन्मालिनिमंत्रराजसहितं वन्दे गुरोर्मण्डलम् ॥

गुरुर्ब्रह्मा गुरुर्विष्णु र्गुरुर्देवोमहेश्वरः ।
गुरुः साक्षात्परं ब्रह्म तस्मै श्रीगुरवे नमः ॥

यागमन्दिर प्रवेशः

ततो यागगृहमागत्य स्थण्डिलं गोमयेनोपलिप्य यागमन्दिरं च रङ्गवल्लीपुष्पमालिकावितानादिभिः अलङ्कृत्य च द्वारस्य दक्षवामभागयोः उर्ध्वभागेच क्रमेण—

वाम 2 [ ] 1 दक्ष

श्रीं ह्रीं क्लीं भद्रकाल्यै नमः॥ दक्ष शाखायाम् ॥
२ भैरवाय नमः ॥ वाम शाखायाम् ॥
३ लम्बोदराय नमः ॥ उर्ध्व शाखायाम् ॥

इति द्वारदेवतास्संपूज्य

तत्त्वाचमनम्

ओं गं आत्मतत्त्वाय स्वाहा ॥
ओं गं विद्यातत्त्वाय स्वाहा ॥
ओं गं शिवतत्त्वाय स्वाहा ॥
ओं गं सर्वतत्त्वाय स्वाहा ॥ इत्याचम्य ॥

श्रीगुरुपादुकामन्त्रः ।

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः ऐं ग्लौं हंसः शिवः सोहं स्वरूप-निरूपणहेतवे श्रीगुरवे नमः अमुकानन्दनाथ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः ऐं ग्लौं सोहं हंसः शिवः स्वच्छ-प्रकाशविमर्शहेतवे श्रीपरमगुरवे नमः अमुकानन्दनाथ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः ऐं ग्लौं हंसः शिवः सोहं हंसः स्वात्मारामपञ्जरविलीनतेजसे श्रीपरमेष्ठिगुरवे नमः अमुकानन्द नाथ श्रीपादुकां पूजयामि नमः ॥

इति मृगीमुद्रया गुरुपादुकामुच्चार्य सुमुख-सुवृत्त-चतुरश्र-मुद्गर-योन्या-ख्याभिः पञ्चभिर्मुद्राभिः श्रीगुरून् वामभुजे प्रणम्य गणपति-मूलेन स्वदक्षभुजे योनिमुद्रया महागणपतिं प्रणमेत् ॥

घंटापूजा ॥

आगमार्थं च देवानां गमनार्थं च रक्षसाम् ।
कुर्याद् घंटारवं तत्र देवताह्वानलाञ्छनम् ॥

इति घंटानादं कृत्वा ॥

सङ्कल्पः ॥

शुक्लाम्बरधरं विष्णुं शशिवर्णं चतुर्भुजम् ।
प्रसन्नवदनं ध्यायेत्सर्वविघ्नोपशान्तये ॥

मूलेन प्राणानायम्य । देशकालौ संकीर्त्य-मम श्रीसिद्धलक्ष्मी-सहित महागणपति प्रीत्यर्थं यथासंभवद्रव्यैः यथाशक्ति सपर्याक्रमं निर्वर्तयिष्ये, तेन परमेश्वरं प्रीणयामि ॥

आत्मानं अंलकृत्य तांबूलेन सुरभिलवदनः सन् प्रमुदितचित्तः शिवोहं इति भावयेत् ॥

॥ आसनपूजा ॥

आसनमास्तीर्य दक्षिणहस्ते जलमादाय सौः इति द्वादशवारम-भिमन्त्र्य तज्जलेन मूलमन्त्रेण आसनं प्रोक्षयेत् ॥

अस्य श्री आसनमहामंत्रस्य-पृथिव्या मेरुपृष्ठऋषिः-सुतलं छंदः-कूर्मो देवता-आसने विनियोगः—

पृथ्वि त्वया धृता लोका देवि त्वं विष्णुना धृता ।
त्वं च धारय मां देवि पवित्रं कुरु चासनम् ॥

योगासनाय नमः । वीरासनाय नमः । शरासनाय नमः ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं आधारशक्तिकमलासनाय नमः । इति पुष्पाक्षतैः आसनमभ्यर्च्य आसने उपविशेत् ॥

३ रक्तद्वादशशक्तियुक्ताय द्वीपनाथाय नमः ॥ इति भूमौ पुष्पाञ्जलिं विकिरेत् ॥

३ समस्तगुप्तप्रकटसिद्धयोगिनीचक्रश्रीपादुकाभ्यो नमः ॥
इति मूर्ध्नि बद्धाञ्जलिः ॥

३ ऐं ह्रः अस्त्राय फट्—इति अस्त्रमंत्रेण मुहुरावृत्तेन अङ्गुष्ठादि कनिष्ठिकान्तं करतलयोः कूर्परयोः देहे च व्यापकं कुर्यात् ॥

॥ दीपपूजा ॥

स्वदक्षभागे गन्धपुष्पाक्षतादीन्निधाय दीपानभितः प्रज्वाल्य ॥

घृतदीपो दक्षिणे स्यात्तैलदीपस्तु वामतः ।
सितवर्तियुतो दक्षे रक्तवर्तिस्तु वामतः ॥

(दक्षवामभागौ देवस्यैव ।)

३ दीपदेवि महादेवि शुभं भवतु मे सदा ।
यावत्पूजासमाप्तिः स्यात्तावत्प्रज्वल सुस्थिरा ॥
इति पुष्पाञ्जलिं दद्यात् ॥

मूलेन यंत्रमध्ये पुष्पाञ्जलिं विकीर्य मूलत्रिखण्डेन स्वाग्रवामदक्षकोणेषु पुष्पाञ्जलीन् दद्यात् ॥

॥ भूतशुद्ध्यादि विघ्नोत्सारणान्तम् ॥

॥ भूतशुद्धिः ॥

श्वाससमीरं पिङ्गलया अन्तराकृष्य—

३ मूलशृङ्गाटकात् सुषुम्नापथेन जीवशिवं परमशिवपदे योजयामि स्वाहा । इति मंत्रेण मूलाधारस्थितं जीवात्मानं सुषुम्नावर्त्मना ब्रह्मरन्ध्रं नीत्वा परमशिवेन एकीभूतं विभाव्य इडया वायुं रेचयेत् ॥

३ यं १६ (इडयापूरयित्वा) संकोचशरीरं शोषय शोषय स्वाहा—इति निजशरीरं शोषितं विभाव्य पिङ्गलया रेचयेत् ॥

३ रं १६ (पिङ्गलया पूरयित्वा) संकोचशरीरं दह दह पच पच स्वाहा—इति प्लुष्टं भस्मीकृतं च विभाव्य इडया रेचयेत् ॥

२ वं १६ (इडया पूरयित्वा) परमशिवामृतं वर्षय वर्षय स्वाहा—इति तद्भस्म सहस्रारेन्दुमण्डलविगलदमृतरसेन सिक्तं च विभाव्य पिङ्गलया रेचयेत् ॥

३ लं १६ (पिङ्गलया पूरयित्वा) शांभवशरीरमुत्पादयोत्पादय स्वाहा—इति तद्भस्मनो दिव्यशरीरमुत्पन्नं विभाव्य इडया रेचयेत् ॥

३ हंसः सोहं (इडया पूरयित्वा) अवतर अवतर शिवपदात् जीव सुषुम्नापथेन प्रविश मूलश्रृङ्गाटकं उल्लसोल्लस ज्वल ज्वल प्रज्वल प्रज्वल हंसः सोहं स्वाहा—इति परमशिवेनैकीकृतं जीवं पुनः सुषुम्नावर्त्मना मूलाधारे स्थापितं चिन्तयेत् ॥

॥ आत्मप्राणप्रतिष्ठा ॥

हृदि दक्षकरतलं निधाय—३ आं सोहं—इति त्रिः पठेत् ॥

अथ मूलेन षोडशधा दशधा त्रिधा वा प्राणानायम्य ॥

॥ विघ्नोत्सारणम् ॥

३ अपसर्पन्तु ते भूता ये भूता भुवि संस्थिताः ।
ये भूता विघ्नकर्तारस्ते नश्यन्तु शिवाज्ञया ॥

इति मंत्रमुच्चार्य युगपद्वामपार्ष्णिभूतलाघातत्रय-करास्फोटनत्रयक्रूरदृष्ट्य-

वलोकनपूर्वक-तालत्रयेण भौमान्तरिक्षदिव्यान् मेदावँभासकान् विघ्ना-नुत्सारयेत् ॥

अथ नमः इति अङ्गुष्ठमंत्रमुच्चरन् अङ्कुशमुद्रया शिखां बध्नीयात् ॥

न्यासाः ॥

मातृकान्यासः

अस्य श्रीमातृकासरस्वतीन्यासमहामंत्रस्य ब्रह्माऋषिः। गायत्रीछंदः। श्रीमातृकासरस्वती देवता। हल्भ्यो बीजेभ्यो नमः। स्वरेभ्यः शक्तिभ्यो नमः। बिन्दुभ्यः कीलकेभ्यो नमः। श्रीमहागणपति पूजाङ्गत्वेन न्यासे विनियोगः॥ सर्वमातृकया सर्वाङ्गे अञ्जलिना त्रिर्व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः अं कं खं गं घं ङं आं—अंगुष्ठाभ्यां—हृदयाय नमः ॥

" " इं चं छं जं झं ञं ईं—तर्जनीभ्यां—शिरसे स्वाहा ॥

" " उं टं ठं डं ढं णं ऊं—मध्यमाभ्यां—शिखायै वषट् ॥

" " एं तं थं दं धं नं ऐं—अनामिकाभ्यां—कवचाय हुं ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः ओं पं फं बं भं मं औं—कनिष्ठिकाभ्यां—
नेत्रत्रयाय वौषट् ॥
„ „ अं यं रं लं वं शं षं सं हं ळं क्षं अः—करतलकरपृष्ठाभ्यां
अस्त्राय फट् ॥

भूर्भुवस्सुवरोम् इति दिग्बन्धः ॥

ध्यानं

पञ्चाशद्वर्णभेदैर्विहितवदनदोःपादयुक्कुक्षिवक्षो-
देशां भास्वत्कपर्दाकलितशशिकलामिन्दुकुन्दावदाताम् ।
अक्षस्रक्कुम्भचिन्तालिखितवरकरां त्रीक्षणामब्जसंस्थां-
अच्छाकल्पामतुच्छस्तनजघनभरां भारतीं तां नमामि ॥

लमित्यादि पञ्चपूजां कृत्वा ॥

बहिर्मातृका ।

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः अं नमः हंसः शिरसि ।
६ आं नमः हंसः मुखवृत्ते ।
६ इं नमः हंसः दक्षनेत्रे ।
६ ईं नमः हंसः वामनेत्रे ।
६ उं नमः हंसः दक्षकर्णे ।
६ ऊं नमः हंसः वामकर्णे ।
६ ऋं नमः हंसः दक्षनासापुटे ।
६ ॠं नमः हंसः वामनासापुटे ।

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः लृं नमः हंसः दक्षकपोले ।
" ॡं नमः हंसः वामकपोले ।
" एं नमः हंसः ऊर्ध्वोष्ठे ।
" ऐं नमः हंसः अधरोष्ठे ।
" ओं नमः हंसः उर्ध्वदन्तपंक्तौ ।
" औं नमः हंसः अधोदन्तपंक्तौ ।
" अं नमः हंसः जिह्वाग्रे ।
" अः नमः हंसः कण्ठे ।
" कं नमः हंसः दक्षबाहुमूले ।
" खं नमः हंसः दक्षकूर्परे ।
" गं नमः हंसः दक्षमणिबन्धे ।
" घं नमः हंसः दक्षकराङ्गुलिमूले ।
" ङं नमः हंसः दक्षकराङ्गुल्यग्रे ।
" चं नमः हंसः वामबाहुमूले ।
" छं नमः हंसः वामकूर्परे ।
" जं नमः हंसः वाममणिबन्धे ।
" झं नमः हंसः वामकराङ्गुलिमूले ।
" ञं नमः हंसः वामकराङ्गुल्यग्रे ।
" टं नमः हंसः दक्षोरुमूले ।
" ठं नमः हंसः दक्षजानुनि ।
" डं नमः हंसः दक्षगुल्फे ।

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं क्लीं सौः ढं नमः हंसः दक्षपादाङ्गुलिमूले ।
" णं नमः हंसः दक्षपादाङ्गुल्यग्रे ।
" तं नमः हंसः वामोरुमूले ।
" थं नमः हंसः वामजानुनि ।
" दं नमः हंसः वामगुल्फे ।
" धं नमः हंसः वामपादाङ्गुलिमूले ।
" नं नमः हंसः वामपादाङ्गुल्यग्रे ।
" पं नमः हंसः दक्षपार्श्वे ।
" फं नमः हंसः वामपार्श्वे ।
" बं नमः हंसः पृष्ठे ।
" भं नमः हंसः नाभौ ।
" मं नमः हंसः जठरे ।
" यं नमः हंसः हृदये ।
" रं नमः हंसः दक्षकक्षे ।
" लं नमः हंसः गलपृष्ठे ।
" वं नमः हंसः वामकक्षे ।
" शं नमः हंसः हृदयादिदक्षकराङ्गुल्यन्तं ।
" षं नमः हंसः हृदयादिवामकराङ्गुल्यन्तं ।
" सं नमः हंसः हृदयादिदक्षपादाङ्गुल्यन्तं ।
" हं नमः हंसः हृदयादिवामपादाङ्गुल्यन्तं ।
" ळं नमः हंसः कट्यादिपादाङ्गुल्यन्तं ।
" क्षं नमः हंसः कट्यादिब्रह्मरन्ध्रान्तं ॥

अन्तर्मातृका न्यासः ।

६ अं नमः हंसः आं नमः हंसः +++ अः नमः हंसः ॥
कंठे विशुद्धिचक्रे षोडशदलकमले ॥

६ कं नमः हंसः +++ ठं नमः हंसः ॥
हृदये अनाहते द्वादशदलकमले ॥

६ डं नमः हंसः +++ फं नमः हंसः ॥
नाभौ मणिपूरे दशदलकमले ॥

६ बं नमः हंसः +++ लं नमः हंसः ॥
लिङ्गमूले स्वाधिष्ठाने षड्दलकमले ॥

६ वं नमः हंसः +++ सं नमः हंसः ॥
गुदोपरि मूलाधारे चतुर्दलकमले ॥

६ हं नमः हंसः क्षं नमः हंसः ॥ भ्रुवोर्मध्ये आज्ञाचक्रे द्विदले ॥

६ अं नमः हंसः आं नमः हंसः +++ क्षं नमः हंसः ॥
५१ वर्णाः मूर्ध्नि सहस्रारे ॥

गणेशन्यासः ।

तरुणादित्यसङ्काशान् गजवक्त्रांस्त्रिलोचनान् ।
पाशाङ्कुशवराभीतिकरान् शक्तिसमन्वितान् ॥

ते तु सिन्दुरवर्णाभाः सर्वालङ्कारभूषिताः ।
एकहस्तधृताम्भोजा इतरालिङ्गितप्रियाः ॥

2

वामोर्ध्वकरमारभ्य वामाधः करपर्यन्तं गणेशानां पाशादि-ध्यानम्। शक्तीनां तु वामकरे कमलं दक्षिणे च प्रियाश्लेष इति ध्यात्वा, मातृकास्थानेषु त्रितारिमातृकापूर्वकं गणेशान् न्यसेत्। यथा

श्रीं ह्रीं क्लीं अं श्रीयुक्ताय विघ्नेशाय नमः। शिरसि ॥
३ आं ह्रीयुक्ताय विघ्नराजाय नमः। मुखवृत्ते ॥
३ इं तुष्टियुक्ताय विनायकाय नमः। दक्षनेत्रे ॥
३ ईं शान्तियुक्ताय शिवोत्तमाय नमः। वामनेत्रे ॥
३ उं पुष्टियुक्ताय विघ्नहृते नमः। दक्षकर्णे ॥
३ ऊं सरस्वतीयुक्ताय विघ्नकर्त्रे नमः। वामकर्णे ॥
३ ऋं रतियुक्ताय विघ्नराजे नमः। दक्षनासापुटे ॥
३ ॠं मेधायुक्ताय गणनायकाय नमः। वामनासापुटे ॥
३ ऌं कान्तियुक्ताय एकदन्ताय नमः। दक्षगण्डे ॥
३ ॡं कामिनीयुक्ताय द्विदन्ताय नमः। वामगण्डे ॥
३ एं मोहिनीयुक्ताय गजवक्त्राय नमः। उर्ध्वोष्ठे ॥
३ ऐं जटायुक्ताय निरञ्जनाय नमः। अधरोष्ठे ॥
३ ओं तिव्रायुक्ताय कपर्दभृते नमः। उर्ध्वदन्तपङ्क्तौ ॥
३ औं ज्वालिनीयुक्ताय दीर्घमुखाय नमः। अधोदन्तपङ्क्तौ ॥
३ अं नन्दायुक्ताय शङ्कुकर्णाय नमः। जिह्वाग्रे ॥
३ अः सुरसायुक्ताय वृषध्वजाय नमः। कण्ठे ॥
३ कं कामरूपिणीयुक्ताय गणनाथाय नमः। दक्षबाहुमूले ॥
३ खं सुभ्रूयुक्ताय गजेन्द्राय नमः। दक्षकूर्परे ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं गं जयिनीयुक्ताय शूर्पकर्णाय नमः । दक्षमणिबन्धे ॥
३ घं सत्यायुक्ताय त्रिलोचनाय नमः । दक्षकराङ्गुलिमूले ॥
३ ङं विघ्नेशीयुक्ताय लम्बोदराय नमः । दक्षकराङ्गुल्यग्रे ॥
३ चं सुरूपायुक्ताय महानादाय नमः । वामबाहुमूले ॥
३ छं कामदायुक्ताय चतुर्मूर्तये नमः । वामकूर्परे ॥
३ जं मदविह्वलायुक्ताय सदाशिवाय नमः । वाममणिबन्धे ॥
३ झं विकटायुक्ताय आमोदाय नमः । वामकराङ्गुलिमूले ॥
३ ञं पूर्णायुक्ताय दुर्मुखाय नमः । वामकराङ्गुल्यग्रे ॥
३ टं भूतिदायुक्ताय सुमुखाय नमः । दक्षोरुमूले ॥
३ ठं भूमियुक्ताय प्रमोदाय नमः । दक्षजानुनि ॥
३ डं शक्तियुक्ताय एकपादाय नमः । दक्षगुल्फे ॥
३ ढं रमायुक्ताय द्विजिह्वाय नमः । दक्षपादाङ्गुलिमूले ॥
३ णं मानुषीयुक्ताय शूराय नमः । दक्षपादाङ्गुल्यग्रे ॥
३ तं मकरध्वजायुक्ताय वीराय नमः । वामोरुमूले ॥
३ थं वीरिणीयुक्ताय षण्मुखाय नमः । वामजानुनि ॥
३ दं भ्रुकुटीयुक्ताय वरदाय नमः । वामगुल्फे ॥
३ धं लज्जायुक्ताय वामदेवाय नमः । वामपादाङ्गुलिमूले ॥
३ नं दीर्घघोणायुक्ताय वक्रतुण्डाय नमः । वामपादाङ्गुल्यग्रे ॥
३ पं धनुर्धरायुक्ताय द्वितुण्डकाय नमः । दक्षपार्श्वे ॥
३ फं यामिनीयुक्ताय सेनान्ये नमः । वामपार्श्वे ॥
३ बं रात्रियुक्ताय ग्रामण्ये नमः । पृष्ठे ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं भं चन्द्रिकायुक्ताय मत्ताय नमः । नाभौ ॥
३ मं शशिप्रभायुक्ताय विमत्ताय नमः । जठरे ॥
३ यं लोलायुक्ताय मत्तवाहनाय नमः । हृदये ॥
३ रं चपलायुक्ताय जटिने नमः । दक्षस्कन्धे ॥
३ लं ऋद्धियुक्ताय मुण्डिने नमः । गलपृष्ठे (ककुदि) ॥
३ वं दुर्भगायुक्ताय खड्गिने नमः । वामस्कन्धे ॥
३ शं सुभगायुक्ताय वरेण्याय नमः ।

हृदयादिदक्षकराङ्गुल्यन्तं ॥

३ षं शिवायुक्ताय वृषकेतनाय नमः ।

हृदयादिवामकराङ्गुल्यन्तं ॥

३ सं दुर्गायुक्ताय भक्ष्यप्रियाय नमः ।

हृदयादिदक्षपादाङ्गुल्यन्तं ॥

३ हं कालीयुक्ताय गणेशाय नमः ।

हृदयादिवामपादाङ्गुल्यन्तं ॥

३ ळं कालकुब्जिकायुक्ताय मेघनादाय नमः

हृदयादिपादान्तं ॥

३ क्षं विघ्नहारिणीयुक्ताय गणेश्वराय नमः । हृदयादिमूर्धान्तम्

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

ततः षडध्व न्यासः—सोपि द्विधा वाच्यवाचकभेदेन ।
तत्रापि वाच्यं त्रिविधं—कला-तत्त्व-भुवन भेदेन ।
वाचकमपि त्रिविधं—वर्ण-पद-मंत्र भेदेन ।

तत्र कलान्यासः—

श्रीं ह्रीं क्लीं ह्रौं नमः पराय शान्त्यतीतकलात्मने नमः । शिरसि ॥

३ ह्यैं नमः पराय शान्तिकलात्मने नमः । भ्रूमध्ये ॥

३ ह्रूं नमः पराय विद्याकलात्मने नमः । हृदये ॥

३ ह्रीं नमः पराय प्रतिष्ठाकलात्मने नमः । गुह्ये ॥

३ ह्रां नमः पराय निवृत्तिकलात्मने नमः । पादयोः ॥

मूलेन त्रिः सर्वाङ्गे व्यापकं कुर्यात् ॥

अथ तत्त्व न्यासः—

श्रीं ह्रीं क्लीं मं नमः पराय जीवात्मने नमः ।
३ भं नमः पराय प्राणात्मने नमः ।
} शिरसि ॥

३ बं नमः पराय बुद्ध्यात्मने नमः ।
३ फं नमः पराय अहंकारात्मने नमः ।
३ पं नमः पराय मनआत्मने नमः ।
} हृदये ॥

३ नं नमः पराय शब्दतन्मात्रात्मने नमः । शिरसि ॥

३ धं नमः पराय स्पर्शतन्मात्रात्मने नमः । भ्रूमध्ये ॥

३ दं नमः पराय रूपतन्मात्रात्मने नमः । हृदये ॥

३ थं नमः पराय रसतन्मात्रात्मने नमः । गुह्ये ॥

३ तं नमः पराय गंधतन्मात्रात्मने नमः । पादयोः ॥

३ णं नमः पराय श्रोत्रात्मने नमः । श्रोत्रयोः ॥

३ ढं नमः पराय त्वगात्मने नमः । त्वचि ॥

३ डं नमः पराय चक्षुरात्मने नमः । चक्षुषोः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ठं नमः पराय जिह्वात्मने नमः । जिह्वायां ॥
३ टं नमः पराय घ्राणात्मने नमः । नासिकयोः ॥
३ ञं नमः पराय वागात्मने नमः । वाचि ॥
३ झं नमः पराय पाण्यात्मने नमः । करयोः ॥
३ जं नमः पराय पादात्मने नमः । पादयोः ॥
३ छं नमः पराय पाय्वात्मने नमः । पायोः ॥
३ चं नमः पराय उपस्थात्मने नमः । गुह्ये ॥
३ ङं नमः पराय आकाशात्मने नमः । शिरसि ॥
३ घं नमः पराय वाय्वात्मने नमः । मुखे ॥
३ गं नमः पराय तेज आत्मने नमः । हृदये ॥
३ खं नमः पराय अबात्मने नमः । गुह्ये ॥
३ कं नमः पराय पृथ्व्यात्मने नमः । पादयोः ॥
३ शं नमः पराय हृत्पुण्डरीकात्मने नमः । हृदये ॥
३ षं नमः पराय सूर्यमण्डलाय द्वादशकलात्मने नमः । हृदये॥
३ सं नमः पराय सोममण्डलाय षोडशकलात्मने नमः। हृदये॥
३ हं नमः पराय वह्निमण्डलाय दशकलात्मने नमः । हृदये ॥
३ गों नमः पराय शान्त्यतीतकलात्मने नमः । शिरसि ॥
३ गैं नमः पराय शान्तिकलात्मने नमः । मुखे ॥
३ गूं नमः पराय विद्याकलात्मने नमः । हृदये ॥
३ गीं नमः पराय प्रतिष्ठाकलात्मने नमः । गुह्ये ॥
३ गं नमः पराय निवृत्तिकलात्मने नमः । पादयोः ॥
मूलेन सर्वाङ्गे त्रिः व्यापकं कुर्यात् । इति तत्त्वन्यासः ॥

अथ भुवन न्यासः—

श्रीं ह्रीं क्लीं गां भूलोकाय नमः। पादादिनाभ्यन्तं ॥

३ गीं भूवर्लोकाय नमः। नाभ्यादि कण्ठान्तं ॥

३ गूं सूवर्लोकाय नमः। कण्ठादिशीर्षान्तं ॥

मूलेन सर्वाङ्गे त्रिः व्यापकं कुर्यात्। इति भुवनन्यासः ॥

अथ वर्णन्यासः—तद्यथा गणपतिमूलमंत्रेण पूटितान् मातृका-वर्णान् मातृकास्थानेषु न्यसेत् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलं अं मूलं नमः। शिरसि ॥

३ ,, आं ,, नमः। मुखवृत्ते ॥

३ ,, इं ,, नमः। दक्षनेत्रे ॥

३ ,, ईं ,, नमः। वामनेत्रे ॥

३ ,, उं ,, नमः। दक्षकर्णे ॥

३ ,, ऊं ,, नमः। वामकर्णे ॥

३ ,, ऋं ,, ननः। दक्षनासापुटे ॥

३ ,, ॠं ,, नमः। वामनासापुटे ॥

३ ,, ऌं ,, नमः। दक्षकपोले ॥

३ ,, ॡं ,, नमः। वामकपोले ॥

३ ,, एं ,, नमः। ऊर्ध्वोष्ठे ॥

३ ,, ऐं ,, नमः। अधरोष्ठे ॥

३ ,, ओं ,, नमः। ऊर्ध्वदंतपंक्तौ ॥

३ ,, औं ,, नमः। अधोदंतपंक्तौ ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलं अं मूलं नमः । जिह्वाग्रे ॥
३ „ अः „ नमः । कण्ठे ॥
३ „ कं „ नमः । दक्षबाहुमूले ॥
३ „ खं „ नमः । दक्षकूर्परे ॥
३ „ गं „ नमः । दक्षमणिबन्धे ॥
३ „ घं „ नमः । दक्षकराङ्गुलिमूले ॥
३ „ ङं „ नमः । दक्षकराङ्गुल्यग्रे ॥
३ „ चं „ नमः । वामबाहुमूले ॥
३ „ छं „ नमः । वामकूर्परे ॥
३ „ जं „ नमः । वाममणिबन्धे ॥
३ „ झं „ नमः । वामकराङ्गुलिमूले ॥
३ „ ञं „ नमः । वामकराङ्गुल्यग्रे ॥
३ „ टं „ नमः । दक्षोरुमूले ॥
३ „ ठं „ नमः । दक्षजानुनि ॥
३ „ डं „ नमः । दक्षगुल्फे ॥
३ „ ढं „ नमः । दक्षपादाङ्गुलिमूले ॥
३ „ णं „ नमः । दक्षपादाङ्गुल्यग्रे ॥
३ „ तं „ नमः । वामोरुमूले ॥
३ „ थं „ नमः । वामजानुनि ॥
३ „ दं „ नमः । वामगुल्फे ॥
३ „ धं „ नमः । वामपादाङ्गुलिमूले ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं	मूलं	नं	मूलं	नमः ।	वामपादाङ्गुल्यग्रे ॥
३	,,	पं	,,	नमः ।	दक्षपार्श्वे ॥
३	,,	फं	,,	नमः ।	वामपार्श्वे ॥
३	,,	बं	,,	नमः ।	पृष्ठे ॥
३	,,	भं	,,	नमः ।	नाभौ ॥
३	,,	मं	,,	नमः ।	जठरे ॥
३	,,	यं	,,	नमः ।	हृदये ॥
३	,,	रं	,,	नमः ।	दक्षकक्षे ॥
३	,,	लं	,,	नमः ।	गलपृष्ठे ॥
३	,,	वं	,,	नमः ।	वामकक्षे ॥
३	,,	शं	,,	नमः ।	हृदयादिदक्षकराङ्गुल्यन्तं ॥
३	,,	षं	,,	नमः ।	हृदयादिवामकराङ्गुल्यन्तं ॥
३	,,	सं	,,	नमः ।	हृदयादिदक्षपादाङ्गुल्यन्तं ॥
३	,,	हं	,,	नमः ।	हृदयादिवामपादाङ्गुल्यन्तं ॥
३	,,	ळं	,,	नमः ।	हृदयादिगुह्यान्तम् ॥
३	,,	क्षं	,,	नमः ।	हृदयादिमूर्धान्तम् ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् । इति वर्णन्यासः ॥

अथ पदन्यासः—

श्रीं ह्रीं क्लीं तत्पुरुषाय नमः । शिरसि ॥

३ विद्महे नमः । भाले ॥

३ वक्रतुण्डाय नमः । मुखे ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं धीमही नमः । कंठे ॥
३ तत् नमः । नाभौ ॥
३ नो नमः । ऊर्वोः ॥
३ दन्तिः । जान्वोः ॥
३ प्रचोदयात् नमः । पादयोः ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् । इति पदन्यासः ॥

अथ मंत्रन्यासः —

श्रीं ह्रीं क्लीं गणानां नमः । शिरसि ॥
३ त्वा नमः । भाले ॥
३ गणपतिं नमः । वदने ॥
३ हवामहे नमः । उपकंठे ॥
३ कविं नमः । कंठे ॥
३ कवीनाम् नमः । मुखे ॥
३ उपमश्रवस्तमम् नमः । गळे ॥
३ ज्येष्ठराजम् नमः । अंसयोः ॥
३ ब्रह्मणाम् नमः । हृदये ॥
३ ब्रह्मणः नमः । नाभौ ॥
३ पते नमः । गुह्ये ॥
३ आ नमः । दक्षिणजानुनि ॥
३ नः नमः । वामजानुनि ॥
३ शृण्वन् नमः । दक्षिणाङ्घ्रौ ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ऊतिभिः नमः । वामाङ्घ्रौ ॥
३ सीद नमः । पृष्ठे ॥
३ सादनम् नमः । ककुदि ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् । इति मंत्रन्यासः ॥

एवं सूक्ष्मशरीरकल्पनार्थं षडध्वन्यासं कुर्यात् ॥

अथ दशविघ्नन्यासः —

श्रीं ह्रीं क्लीं विघ्नगणपतये नमः । मूर्ध्नि ॥
३ विनायक गणपतये नमः । दक्षनेत्रे ॥
३ वीरगणपतये नमः । वामनेत्रे ॥
३ शूरगणपतये नमः । जिह्वायां ॥
३ वरदगणपतये नमः । हृदये ॥
३ हस्तिमुखगणपतये नमः । नाभौ ॥
३ एकदन्तगणपतये नमः । गुह्ये ॥
३ लम्बोदरगणपतये नमः । दक्षजानुनि ॥
३ क्षिप्रगणपतये नमः । वामजानुनि ॥
३ महागणपतये नमः । चरणाग्रयोः ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं सर्वाङ्गे कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । अंगुष्ठाभ्यां नमः ॥
३ ,, ह्रीं नमः । तर्जनीभ्यां नमः ॥
३ ,, क्लीं नमः । मध्यमाभ्यां नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ग्लौं नमः । अनामिकाभ्यां नमः ॥
३ ,, गं नमः । कनिष्ठिकाभ्यां नमः ॥
मूलमंत्रावशिष्टेन करतलयोः व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां नमः । अंगुष्ठयोः ॥
३ ,, गीं नमः । तर्जन्योः ॥
३ ,, गूं नमः । मध्यमयोः ॥
३ ,, गैं नमः । अनामिकयोः ॥
३ ,, गं नमः । कनिष्ठिकयोः ॥
मूलेन त्रिः सर्वाङ्गे व्यापकं कुर्यात् ॥

१ श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । मूर्ध्नि ॥
३ ,, ह्रीं नमः । भ्रूमध्ये ॥
३ ,, क्लीं नमः । हृदये ॥
३ ,, ग्लौं नमः । गुह्ये ॥
३ ,, गं नमः । पादयोः ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं न्यसेत् ॥

२ श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । मूर्ध्नि ॥
३ ,, ह्रीं नमः । मुखे ॥
३ ,, क्लीं नमः । दक्षकर्णे ॥
३ ,, ग्लौं नमः । वामकर्णे ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गं नमः। चोरकूपे ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा। मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः। शिरसि ॥

३ ,, ह्रीं नमः। भ्रूमध्ये ॥

३ ,, क्लीं नमः वामनेत्रे ॥

३ ,, ग्लौं नमः। दक्षनेत्रे ॥

३ ,, गं नमः। मुखे ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा। मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः। दक्षकरांसे ॥

३ ,, ह्रीं नमः। दक्षकरकूर्परे ॥

३ ,, क्लीं नमः। दक्षमणिबंधे ॥

३ ,, ग्लौं नमः। दक्षकरांङ्गुलिमूले ॥

३ ,, गं नमः। दक्षकरांङ्गुल्यग्रे ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा। मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः ॥ वामकरांसे ॥

३ ओं ह्रीं नमः। वामकरकूर्परे ॥

३ ओं क्लीं नमः। वाममणिबंधे ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ग्लौं नमः । वामकराङ्गुलिमूले ॥
३ ओं गं नमः । वामकराङ्गुल्यग्रे ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वहा । मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । दक्षोरुमूले ॥
३ ओं ह्रीं नमः । दक्षजानुनि ॥
३ ओं क्लीं नमः । दक्षगुल्फे ॥
३ ओं ग्लौं नमः । दक्षपादाङ्गुलिमूले ॥
३ ओं गं नमः । दक्षपादाङ्गुल्यग्रे ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । वामोरुमूले ॥
३ ओं ह्रीं नमः । वामजानुनि ॥
३ ओं क्लीं नमः । वामगुल्फे ॥
३ ओं ग्लौं नमः । वामपादाङ्गुलिमूले ॥
३ ओं गं नमः । वामपादाङ्गुल्यग्रे ॥

ओं गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । वामकट्यां ॥
३ ओं ह्रीं नमः । दक्षकट्यां ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं क्लीं नमः । वामांसे ॥
३ ओं ग्लौं नमः । दक्षांसे ॥
३ ओं गं नमः । हृदये ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । वामजानुनि ॥ ९
३ ओं ह्रीं नमः । दक्षजानुनि॥
३ ओं क्लीं नमः । वामगुल्फे ॥
३ ओं ग्लौं नमः । दक्षगुल्फे ॥
३ ओं गं नमः । नाभौ ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । वामस्तने ॥ १०
३ ओं ह्रीं नमः । दक्षस्तने ॥
३ ओं क्लीं नमः । गळे ॥
३ ओं ग्लौं नमः । पृष्ठे ॥
३ ओं गं नमः । उपकण्ठे ॥

३ गणपतये वरवरद सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मंत्रेण उक्तस्थानेषु व्यापकं कुर्यात् ॥

मूलमंत्रावशिष्टवर्णैः तत्तन्न्यासान्ते उक्तस्थानेषु व्यापकत्वेन न्यसेत् ॥

मूलमंत्रवर्णन्यासः—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ओं नमः । मूर्ध्नि ॥
३ ओं श्रीं नमः । भ्रूमध्ये ॥
३ ओं ह्रीं नमः । वामनेत्रे ॥
३ ओं क्लीं नमः । दक्षनेत्रे ॥
३ ओं ग्लौं नमः । कण्ठे ॥
३ ओं गं नमः । उपकण्ठे ॥
३ ओं गं नमः । मुखे ॥
३ ओं णं नमः । दक्षकरमूले ॥
३ ओं पं नमः । दक्षकूर्परे ॥
३ ओं तं नमः । दक्षमणिबन्धे ॥
३ ओं यें नमः । दक्षकराङ्गुलिमूले ॥
३ ओं वं नमः । दक्षकराङ्गुल्यग्रे ॥
३ ओं रं नमः । वामकरमूले ॥
३ ओं वं नमः । वामकूर्परे ॥
३ ओं रं नमः । वाममणिबन्धे ॥
३ ओं दं नमः । वामकराङ्गुलिमूले ॥
३ ओं सं नमः । वामकराङ्गुल्यग्रे ॥
३ ओं वँ नमः । दक्षोरुमूले ॥
३ ओं जं नमः । दक्षजानुनि ॥
३ ओं नं नमः । दक्षगुल्फे ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं मं नमः । दक्षपादाङ्गुलिमूले ॥
३ ओं वं नमः । दक्षपादाङ्गुल्यग्रे ॥
३ ओं शं नमः । वामोरुमूले ॥
३ ओं मां नमः । वामजानुनि ॥
३ ओं नं नमः । वामगुल्फे ॥
३ ओं यं नमः । वामपादाङ्गुलिमूले ॥
३ ओं स्वां नमः । वामपादाङ्गुल्यग्रे ॥
३ ओं हां नमः । हृदये ॥

मूलेन त्रिः सर्वाङ्गे व्यापकं न्यसेत् ॥

अथ मूलमंत्रपदाष्टकन्यासः—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ओं नमः । अधःसहस्रारे ॥
३ ओं श्रीं नमः । मूलाधारे ॥
३ ओं ह्रीं नमः । स्वाधिष्ठाने ॥
३ ओं क्लीं नमः । मणिपूरके ॥
३ ओं ग्लौं नमः । अनाहते ॥
३ ओं गं नमः । विशुद्धौ ॥
३ ओं गणपतये वरवरद नमः । आज्ञायां ॥
३ ओं सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा नमः । ब्रह्मरन्ध्रे ॥

मूलेन त्रिः सर्वाङ्गे व्यापकं न्यसेव ॥

३ ओं ओं नमः । मूलाधारे ॥
३ ओं श्रीं नमः । लिंगमूले ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ह्रीं नमः । नाभौ ॥
३ ओं क्लीं नमः । हृदये ॥
३ ओं ग्लौं नमः । गळे ॥
३ ओं गं नमः । लम्बिकाग्रे ॥
३ ओं गणपतये वरवरद नमः । मूर्ध्नि ॥
३ ओं सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा ॥ ब्रह्मरन्ध्रे ॥

मूलेन त्रिः सर्वाङ्गे व्यापकं न्यसेत् ॥

मूलमंत्रपदनवकन्यास :—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ओं नमः । मूलाधारे ॥
३ ओं श्रीं नमः । लिंगमूले ॥
३ ओं ह्रीं नमः । नाभौ ॥
३ ओं क्लीं नमः । हृदये ॥
३ ओं ग्लौं नमः । गळे ॥
३ ओं गं नमः । लम्बिकाग्रे ॥
३ ओं गणपतये नमः । भ्रूमध्ये ॥
३ ओं वरवरद नमः । ललाटे ॥
३ ओं सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा नमः । मूर्ध्नि ॥

मूलेन त्रिः सर्वाङ्गे व्यापकं न्यसेत् ॥

अथ मूलमंत्रपदचतुर्दशकन्यासः—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ओं नमः । मूलाधारे ॥
३ ओं श्रीं नमः । वृषणे ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ह्रीं नमः । लिंगमूले ॥
३ ओं क्लीं नमः । जठरे
३ ओं ग्लौं नमः । नाभौ ॥
३ ओं गं नमः । उदरे ॥
३ ओं गणपतये नमः । हृदये ॥
३ ओं वर नमः । उरसि ॥
३ ओं वरद नमः । गळे ॥
३ ओं सर्वजनं नमः । लम्बिकाग्रे ॥
३ ओं मे नमः । भ्रूमध्ये ॥
३ ओं वशं नमः । ललाटे ॥
३ ओं आनय नमः । केशान्ते ॥
३ ओं स्वाहा नमः । मूर्ध्नि ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं न्यसेत ॥

अथ मूलमंत्रपददशकन्यासः —

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ओं नमः । मूलाधारे ॥
३ ओं श्रीं नमः । लिंगमूले ॥
३ ओं ह्रीं नमः । नाभौ ॥
३ ओं क्लीं नमः । हृदये ॥
३ ओं ग्लौं नमः । गळे ॥
३ ओं गं नमः । लम्बिकाग्रे ॥
३ ओं गणपतये नमः । भ्रूमध्ये ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं वरवरद नमः । ललाटे ॥
३ ओं सर्वजनं नमः । केशान्ते ॥
३ ओं मे वशमानय स्वाहा नमः । मूर्ध्नि ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं न्यसेत् ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मूर्ध्नि ॥
३ „ ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । भ्रूमध्ये ॥
३ „ क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामनेत्रे ॥
३ „ ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षनेत्रे ॥
३ „ गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मुखे ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षकरमूले ॥
३ „ ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षकरमणिबन्धे ॥
३ „ क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षकरकूर्परे ॥
३ „ ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षकराङ्गुलिमूले ॥
३ „ गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षकराङ्गुल्यग्रे ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामकरमूले ॥
३ „ ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामकरमणिबन्धे ॥
३ „ क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामकूर्परे ॥
३ „ ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामकराङ्गुलिमूले ॥

३ ओं गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामकराङ्गुल्यग्रे ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षोरुमूले ॥
३ ,, ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षजानुनि ॥
३ ,, क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षगुल्फे ॥
३ ,, ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षपादाङ्गुलिमूले ॥
३ ,, गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षपादाङ्गुल्यग्रे ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामोरुमूले ॥
३ ,, ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामजानुनि ॥
३ ,, क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामगुल्फे ॥
३ ,, ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामपादाङ्गुलिमूले ॥
३ ,, गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामपादाङ्गुल्यग्रे ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामकक्ष्यां ॥
३ ,, ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामांसे ॥
३ ,, क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षांसे ॥
३ ,, ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षकक्ष्यां ॥
३ ,, गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । हृदये ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामजानुनि ॥
३ ,, ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामगुल्फे ॥
३ ,, क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षजानुनि ॥
३ ,, ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षगुल्फे ॥
३ ,, गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । नाभौ ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

३ ओं श्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । वामस्तने ॥
३ ,, ह्रीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । दक्षस्तने ॥
३ ,, क्लीं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । कण्ठे ॥
३ ,, ग्लौं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । पृष्ठे ॥
३ ,, गं नमः सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । ककुदि ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

(सर्वन्यासान्ते मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात्)

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं नमः । मूर्ध्नि ॥
३ ,, ह्रीं नमः । भ्रूमध्ये ॥
३ ,, क्लीं नमः । दक्षनेत्रे ॥
३ ,, ग्लौं नमः । वामनेत्रे ॥
३ ,, गं नमः । मुखे ॥

३ सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा । मंत्रेण सर्वाङ्गे व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं रमारमेशाभ्यां नमः। मूर्ध्नि ॥
३ ,, उमामहेश्वराभ्यां नमः। भ्रूमध्ये ॥
३ ,, रतिपुष्पबाणाभ्यां नमः। हृदये ॥
३ ,, महीवराहाभ्यां नमः। गुह्ये ॥
३ ,, महालक्ष्मीमहालक्ष्मीपतिभ्यां नमः। पादयोः ॥
३ ,, महापुष्टिविनायकौ पंचभूतस्थानेषु न्यसेत् ॥

(पंचभूत स्थानं = मूलाधार—स्वाधिष्ठान—मणिपूर—अनाहत—विशुद्धयः ॥)

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ऋध्यामोदाभ्यां नमः। नाभौ ॥
३ ,, समृद्धिप्रमोदाभ्यां नमः। तद्वामपार्श्वे ॥
३ ,, कान्तिसुमुखाभ्यां नमः। तद्दक्षपार्श्वे ॥
३ ,, मदनावतीदुर्मुखाभ्यां नमः। कण्ठे ॥
३ ,, मदद्रवा अविघ्नाभ्यां नमः। तद्वामपार्श्वे ॥
३ ,, द्राविणीविघ्नकर्तृभ्यां नमः। तद्दक्षपार्श्वे ॥
३ ,, वसुधाराशंखनिधिभ्यां नमः। वामस्तनाधः ॥
३ ,, वसुमतीपद्मनिधिभ्यां नमः। दक्षस्तनाधः ॥

मूलेन त्रिः व्यापकं कुर्यात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ब्राह्म्यै नमः। पादांगुष्ठे ॥
३ ,, माहेश्वर्यै नमः। दक्षपार्श्वे ॥
३ ,, कौमार्यै नमः। शिरसि ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं वैष्णव्यै नमः । वामपार्श्वे ॥
३ ,, वाराह्यै नमः । वामजानुनि ॥
३ ,, इंद्राण्यै नमः । दक्षजानुनि ॥
३ ,, चामुंडायै नमः । दक्षांसे ॥
३ ,, महालक्ष्म्यै नमः । वामांसे ॥

मूलेन त्रिः सर्वाङ्गे व्यापकं कुर्यात् ॥

अस्य श्रीमहागणपतिमहामंत्रस्य । गणक ऋषिः । निचृद्गायत्रीछंदः । महागणपतिर्देवता । श्रीं बीजं । ह्रीं शक्तिः । क्लीं कीलकं । सिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतिप्रसादसिद्ध्यर्थे न्यासे विनियोगः—

अथ करषडङ्गन्यासौ—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां । अंगुष्ठाभ्यां — हृदयाय नमः ॥
३ श्रीं गीं । तर्जनीभ्यां — शिरसे स्वाहा ॥
३ ह्रीं गूं । मध्यमाभ्यां — शिखायै वषट् ॥
३ क्लीं गैं । अनामिकाभ्यां — कवचाय हुं ॥
३ ग्लौं गौं । कनिष्ठिकाभ्यां — नेत्रत्रयाय वौषट् ॥
३ गं गः । करतलकरपृष्ठाभ्यां — अस्त्राय फट् ॥

भूर्भुवस्सुवरोम् इति दिग्बंधः ॥

अथ पात्रासादनम्

वर्धनीकलशस्थापनम्

स्वपुरतः वामभागे त्रिकोणवृत्तचतुरश्रात्मकं मण्डलं मत्स्यमुद्रया विलिख्य—मंडलं मूलेन समभ्यर्च्य कर्पूरादिवासितजलपूरितं कलशं गंधपुष्पाक्षतैः अलंकृत्य मण्डलोपरि संस्थापयेत् ॥

ओं कलशस्य मुखे विष्णुः कण्ठे रुद्रः समाश्रितः।
मूले तत्र स्थितो ब्रह्मा मध्ये मातृगणः स्मृतः ॥

कुक्षौ तु सागराः सर्वे सप्तद्वीपा वसुन्धरा।
ऋग्वेदोऽथ यजुर्वेदः सामवेदोऽप्यथर्वणः ॥
अङ्गैश्च सहिताः सर्वे कलशाम्बुसमाश्रिताः ॥

ओं आपो वा इदँ सर्वँ विश्वाभूतान्यापः प्राणा वा आपः पशवः आपोऽन्नमापोऽमृतमापः सम्राडापो विराडापः स्वराडापश्छन्दाँस्यापो ज्योतींष्यापो यजूँष्यापः सत्यमापः सर्वा देवता आपो भूर्भुवस्सुवराप ओं ॥

गङ्गे च यमुने चैव गोदावरि सरस्वति।
नर्मदे सिन्धु कावेरि जलेऽस्मिन्सन्निधिं कुरु ॥

सर्वे समुद्राः सरितस्तीर्थानि च नदा ह्रदाः।
आयान्तु देवपूजार्थं दुरितक्षयकारकाः ॥

मूलेन अष्टवारमभिमन्त्र्य धेनुमुद्रां प्रदर्श्य तज्जलेन पूजोपकरणानि आत्मानं च प्रोक्षयेत् ॥

समान्यार्घ्यविधिः ॥

वर्धनीपात्रस्य दक्षिणतः वर्धनीपात्रगतेन जलेन बिन्दु—त्रिकोण षट्कोण—वृत्त—चतुरश्रात्मकं मण्डलं मत्स्यमुद्रया निर्माय ॥

चतुरश्रे अग्नीशासुरवायुकोणेषु मध्ये दिक्षु च गणपतिषडङ्गैः संपूजयेत्। यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां हृदयाय नमः। हृदयशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ श्रीं गीं शिरसे स्वाहा। शिरः शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ ह्रीं गूं शिखायै वषट्। शिखाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ क्लीं गैं कवचाय हुं। कवचशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ ग्लौं गौं नेत्रत्रयाय वौषट्। नेत्रशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ गं गः अस्त्राय फट्। अस्त्रशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥

षट्कोणे स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां हृदयाय नमः। हृदयशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ श्रीं गीं शिरसे स्वाहा। शिरः शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ ह्रीं गूं शिखायै वषट्। शिखाशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ क्लीं गैं कवचाय हुं। कवचशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ ग्लौं गौं नेत्रत्रयाय वौषट्। नेत्र शक्तिश्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
२ गं गः अस्त्राय फट्। अस्त्रशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः॥

त्रिकोणे स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन—

२ ओं श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं नमः॥
२ गणपतये वरवरद नमः॥
२ सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा नमः॥
२ मूलम् नमः (बिन्दौ)

ततः अस्त्राय फट् इति सामान्यार्घ्यपात्रस्य आधारं प्रक्षाल्य,
२ अं अग्निमण्डलाय धर्मप्रदशकलात्मने श्रीसिद्धलक्ष्मी-सहित श्रीमहागणपतेः सामान्यार्घ्यपात्राधाराय नमः॥ इति मंडलो-परि संस्थाप्य॥

३ अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववेदसं। अस्य यज्ञस्य सुक्रतुम्। रां रीं रूं रैं रौं रः रमलवरयूं अग्निमण्डलाय नमः। इति अग्निमण्डलं विभाव्य। दशवह्निकलाः संपूजयेत्। तद्यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं यं धूम्रार्चिष्कलायै नमः॥
३ रं ऊष्माकलायै नमः॥
३ लं ज्वलिनी कलायै नमः॥
३ वं ज्वालिनीकलायै नमः॥
३ शं विस्फुलिङ्गिनीकलायै नमः॥
३ षं सुश्रीकलायै नमः॥
३ सं सुरूपाकलायै नमः॥
३ हं कपिलाकलायै नमः॥
३ ळं हव्यवाहिनीकलायै नमः॥
३ क्षं कव्यवाहिनीकलायै नमः॥

अस्त्राय फट्—इति क्षालितं शङ्खं गृहीत्वा—

श्रीं ह्रीं क्लीं उं सूर्यमण्डलायाऽर्थप्रदद्वादशकलात्मने श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतेः सामान्यार्घ्यपात्राय नमः—इति संस्थाप्य.

श्रीं ह्रीं क्लीं आ सत्येन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च। हिरण्ययेन सविता रथेनाऽऽदेवो याति भुवना विपश्यन्। हां हीं हूं हैं हौं हः। हमलवरयूम्। सूर्यमण्डलाय नमः—इति सूर्य मण्डलं विभाव्य द्वादश सूर्यकलाः संपूजयेत्। तद्यथा—

श्री ह्रीं क्लीं कं भं तपिनीकलायै नमः ॥
३ खं बं तापिनीकलायै नमः ॥
३ गं फं धूम्राकलायै नमः ॥
३ घं पं मरीचिकलायैः नमः ॥
३ ङं नं ज्वालिनीकलायै नमः ॥
३ चं धं रुचिकलायै नमः ॥
३ छं दं सुषुम्नाकलायै ननः ॥
३ जं थं भोगदाकलायै नमः ॥
३ झं तं विश्वाकलायै नमः ॥
३ ञं णं बोधिनीकलायै नमः ॥
३ टं ढं धारिणीकलायै नमः ॥
३ ठं डं क्षमाकलायै नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं मं सोममण्डलाय कामप्रदषोडशकलात्मने श्रीसिद्धलक्ष्मीसहितमहागणपतेः सामान्यार्घ्यामृताय नमः—इति वर्धनीसलिलमापूर्य क्षीरबिन्दुं दत्वा

श्री ह्रीं क्लीं आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोमवृष्णियं। भवावाजस्य संगथे। सां सीं सूं सैं सौं सः समलवरयूं सोममण्डलाय नमः—इति सोममण्डलं विभाव्य षोडश सोमकलाः संपूजयेत्। तद्यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं अं अमृताकलायै नमः ॥
३ आं मानदाकलायै नमः ॥
३ इं पूषाकलायै नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ईं तुष्टिकलायै नमः ॥
३ उं पुष्टिकलायै नमः ॥
३ ऊं रतिकलायै नमः ॥
३ ऋं धृतिकलायै नमः ॥
३ ॠं शशिनीकलायै नमः ॥
३ ऌं चन्द्रिकाकलायै नमः ॥
३ ॡं कान्तिकलायै नमः ॥
३ एं ज्योत्स्नाकलायै नमः ॥
३ ऐं श्रीकलायै नमः ॥
३ ओं प्रीतिकलायै नमः ॥
३ औं अङ्गदाकलायै नमः ॥
३ अं पूर्णाकलायै नमः ॥
३ अः पूर्णामृताकलायै नमः ॥

ततस्तस्मिन्शङ्खे अग्नीशासुरवायुकोणेषु मध्ये दिक्षु च क्रमेण षडङ्गैः संपूज्य, अस्त्राय फट् इति संरक्ष्य, कवचाय हुं इति अवकुण्ठ्य, धेनु योनिमुद्रे प्रदर्श्य, मूलेन सप्तवारमभिमंत्र्य, तत्सलिलपृषतैः पूजोपकरणानि आत्मानं च प्रोक्ष्य, शङ्खजलात् किंचित् वर्धन्यां क्षिपेत् ॥

विशेषार्घ्यविधिः ।

सामान्यार्घ्योदकेन तद्दक्षिणतः बिन्दु-त्रिकोण-षट्कोण-वृत्त-चतुरश्रात्मकं मण्डलं मत्स्यमुद्रया विलिख्य, बिन्दौ सानुस्वारं तुरीयस्वरं विलिख्य ॥

चतुरश्रे प्राग्वत् षडङ्गं विन्यस्य षट्कोणे स्वाग्रकोणादि प्रादक्षिण्येन षडङ्गैरभ्यर्च्य, त्रिकोणे मूलत्रिखण्डैः अभ्यर्च्य, मूलेन बिन्दुं च अर्चयेत्। तद्यथा—

चतुरश्रे अग्नीशासुरवायुकोणेषु मध्ये दिक्षु च—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां हृदयाय नमः। हृदयशक्ति श्रीपादुकांपूजयामिनमः॥
३ श्रीं गीं शिरसे स्वाहा। शिरःशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ ह्रीं गूं शिखायै वषट्। शिखाशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ क्लीं गैं कवचाय हुं। कवचशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ ग्लौं गौं नेत्रत्रयाय वौषट्। नेत्रशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ गं गः अस्त्राय फट्। अस्त्रशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥

ततः षट्कोणे स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां हृदयाय नमः। हृदयशक्ति श्रीपादुकां पूजयामि नमः॥
३ श्रीं गीं शिरसे स्वाहा। शिरःशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ ह्रीं गूं शिखायै वषट्। शिखाशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ क्लीं गैं कवचाय हुं। कवचशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ ग्लौं गौं नेत्रत्रयाय वौषट्। नेत्र शक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥
३ गं गः अस्त्राय फट्। अस्त्रशक्ति श्रीपादुकां ,, ,, ॥

ततस्त्रिकोणे स्वाग्रादिप्रादक्षिण्येन—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं नमः॥
३ गणपतये वरवरद नमः॥

श्रीं ह्रीं क्लीं सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा नमः ॥
३ मूलम् नमः (बिन्दौ)

अथ—३ अस्त्राय फट् इति आधारं प्रक्षाल्य ।

श्रीं ह्रीं क्लीं अं अग्निमण्डलाय धर्मप्रदद्शकलात्मने श्रीसिद्ध-लक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतेः विशेषार्घ्यपात्राधाराय नमः—इति आधारं संस्थाप्य ।

श्रीं ह्रीं क्लीं अग्निं दूतं वृणीमहे होतारं विश्ववेदसं । अस्य यज्ञस्य सुक्रतुम् । रां रीं रूं रैं रौं रः रमलवरयूं अग्निमण्डलाय नमः—इति अग्निमण्डलं विभाव्य दशवह्निकलाः पूजयेत् । यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं यं धूम्रार्चिष्कलायै नमः ॥
३ रं ऊष्माकलायै नमः ॥
३ लं ज्वलिनीकलायै नमः ॥
३ वं ज्वालिनीकलायै नमः ॥
३ शं विस्फुलिङ्गिनी कलायै नमः ॥
३ षं सुश्रीकलायै नमः ॥
३ सं सुरूपाकलायै नमः ॥
३ हं कपिलाकलायै नमः ॥
३ ळं हव्यवाहिनीकलायै नमः ॥
३ क्षं कव्यवाहिनीकलायै नमः ॥

ततः—श्रीं ह्रीं क्लीं अस्त्राय फट् इति मंत्रेण विशेषार्घ्यपात्रं प्रक्षाल्य—

श्रीं ह्रीं क्लीं उं सूर्यमण्डलाय अर्थप्रदद्वादशकलात्मने श्रीसिद्ध-लक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतेः विशेषार्घ्यपात्राय नमः—इति आधारोपरि संस्थाप्य ।

श्रीं ह्रीं ऐं श्रीमहालक्ष्मीश्वरि परमस्वामिनि ऊर्ध्वशून्यप्रवाहिनि सोमसूर्याग्निभक्षिणि परमाकाशभासुरे आगच्छागच्छ विश विश पात्रं प्रतिगृह्ण प्रतिगृह्ण हुं फट् स्वाहा इति पुष्पाञ्जलिं विकीर्य ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं आसत्येन रजसा वर्तमानो निवेशयन्नमृतं मर्त्यं च। हिरण्ययेन सविता रथेनाऽदेवो याति भुवना विपश्यन् । ह्रां ह्रीं ह्रूं ह्रैं ह्रौं हः हमलवरयूं सूर्यमण्डलाय नमः—इति सूर्यमण्डलं विभाव्य द्वादश सूर्यकलाः पूजयेत् । यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं कं भं तपिनीकलायै नमः ॥
३ खं बं तापिनीकलायै नमः ॥
३ गं फं धूम्राकलायै नमः ॥
३ घं पं मरीचिकलायै नमः ॥
३ ङं नं ज्वालिनीकलायै नमः ॥
३ चं धं रुचिकलायै नमः ॥
३ छं दं सुषुम्नाकलायै नमः ॥
३ जं थं भोगदाकलायै नमः ॥
३ झं तं विश्वाकलायै नमः ॥
३ ञं णं बोधिनीकलायै नमः ॥
३ टं ढं धारिणीकलायै नमः ॥
३ ठं डं क्षमाकलायै नमः ॥

ततः शुद्धिसंस्कारः ।

विशेषार्घ्यस्य दक्षिणतः सामान्यार्घ्योदकेन त्रिकोणवृत्त-चतुरश्रात्मकं मण्डलं मत्स्यमुद्रया विलिख्य—

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं ह्रीं हौं नमःशिवाय ।

इति मंडलं अभ्यर्च्य शुद्धिपात्रं संस्थाप्य ।

३ ओं श्लीं पशु हुं फट् । इति अष्टवारमभिमन्त्र्य ।

३ सद्योजातं प्रपद्यामि सद्योजाताय वै नमो नमः ।
भवे भवे नातिभवे भवस्व मां । भवोद्भवाय नमः ॥

३ वामदेवाय नमो जेष्ठाय नमः श्रेष्ठाय नमो रुद्राय नमः कालाय नमः कलविकरणाय नमो बलविक्करणाय नमो बलाय नमो बलप्रमथनाय नमः सर्वभूतदमनाय नमो मनोन्मनाय नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं अघोरेभ्योऽथ घोरेभ्यो घोरघोरतरेभ्यः । सर्वेभ्यस्सर्वशर्वेभ्यो नमस्ते अस्तु रुद्ररूपेभ्यः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं तत्पुरुषाय विद्महे महादेवाय धीमहि । तन्नो रुद्रः प्रचोदयात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ईशानस्सर्वविद्यानां ईश्वरस्सर्वभूतानां ब्रह्माधिपति-र्ब्रह्मणोऽधिपतिर्ब्रह्मा शिवो मे अस्तु सदाशिवोम् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं मं सोममण्डलाय कामप्रदषोडशकलात्मने श्री सिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतेः विशेषार्घ्यामृताय नमः—इति तत्त्व-मुद्रया गृहीतनागरखण्डोपरि सबिन्दु अकारादि क्षकारान्तं क्षका-

राघकारान्तं मातृकया अर्पितेन अमृतेन आपूर्य अष्टगंधलोलितं पुष्पं निधाय नागरखण्डं निक्षिप्य ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं आप्यायस्व समेतु ते विश्वतः सोमवृष्णियम्। भवा वाजस्य संगथे ॥ सां सीं सूं सैं सौं सः समलवरयूं सोममण्डलाय नमः—इति सोममण्डलं विभाव्य षोडशसोमकलाः पूजयेत्। यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं अं अमृताकलायै नमः ॥
३ आं मानदाकलायै नमः ॥
३ इं पूषाकलायै नमः ॥
३ ईं तुष्टिकलायै नमः ॥
३ उं पुष्टिकलायै नमः ॥
३ ऊं रतिकलायै नमः ॥
३ ऋं धृतिकलायै नमः ॥
३ ॠं शशिनीकलायै नमः ॥
३ ऌं चन्द्रिकाकलायै नमः ॥
३ ॡं कान्तिकलायै नमः ॥
३ एं ज्योत्स्नाकलायै नमः ॥
३ ऐं श्रीकलायै नमः ॥
३ ओं प्रीतिकलायै नमः ॥
३ औं अङ्गदाकलायै नमः ॥
३ अं पूर्णाकलायै नमः ॥
३ अः पूर्णामृताकलायै नमः ॥

ततः श्रीं ह्रीं क्लीं ओं जुं सः स्वाहा। इति अष्टवारमभिमन्त्र्य॥

तत्रार्घ्यामृते स्वाग्राद्यप्रादक्षिण्येन अकथादिषोडशवर्णात्मक-रेखात्रयं त्रिकोणं विलिख्य, तदन्तः स्वाग्रादि कोणेषु अप्रादक्षिण्येन हळक्षान् बहिः प्रादक्षिण्येन महागणपतिमूलखण्डत्रयं बिन्दौ सबिन्दु-तुरीयस्वरं, तद्वामदक्षयोः क्रमेण हंसः इति च विलिख्य—

श्रीं ह्रीं क्लीं हंसः नमः इति आराध्य त्रिकोणस्य परितः वृत्तं तद्बहिश्च षट्कोणं निर्माय स्वाग्रकोणादि प्रादक्षिण्येन षडङ्गमन्त्रैः षट्कोणमभ्यर्च्य।

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलं तां चिन्मयीं आनन्दलक्षणां अमृतकलश-पिशितहस्तद्वयां प्रसन्नां देवीं पूजयामि नमः स्वाहा—इति सुधा देवीं समभ्यर्च्य तदर्घ्यात्किंचित् पात्रान्तरेण,

श्रीं ह्रीं क्लीं वषट्। इत्युद्धृत्य
३ स्वाहा। इति तत्रैव निक्षिप्य
३ हुं। इति अवकुण्ठ्य
३ वौषट्। इति धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य
३ फट्। इति संरक्ष्य
३ नमः। इति पुष्पं दत्वा
३ मूलेन गालिन्या निरीक्ष्य
३ ऐं इति योनिमुद्रया नत्वा

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलेन सप्तवारमभिमन्त्र्य सुधादेवीं षोडशोप-चारैः संपूज्य तद्बिन्दुभिः सपर्यासाधनानि प्रोक्ष्य सर्वं महागणपतिमयं विभावयेत्॥

ततः विशेषार्घ्यपात्रं करेण संस्पृश्य वक्ष्यमाणगणपति-गायत्र्या ऋचा च अभिमंत्रयेत्—

तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमहि। तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥

गणानां त्वा गणपतिं हवामहे कविं कवीनामुपमश्रवस्तमम्।

ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत आनः शृण्वन्नूतिभिः सीदसादनम् ॥

(श्रीक्रमोक्तचतुर्नवतिमन्त्राद्यभिमन्त्रणं अत्र नास्ति ॥)

शुद्धिपात्रस्य अधः त्रिकोण-वृत्त-चतुरश्रात्मकं मण्डलद्वयं विलिख्य। प्रथममण्डले—

श्रीं ह्रीं क्लीं हंसः शिवः सोहं-सोहं हंसश्शिवः, हंसश्शिवस्सोहं हंसः नमः। इत्यभ्यर्च्य गुरुपात्रं निधाय। द्वितीयमण्डले—

श्रीं ह्रीं क्लीं हंसः नमः। इत्यभ्यर्च्य आत्मपात्रं निधाय। ततः विशेषार्घ्यामृतात् किंचित् गुरुपात्रे उद्धृत्य गुरुत्रयं भजेत्। गुरौ सन्निहिते यदि तस्मै निवेदयेत्। पुनः आत्मपात्रे किंचिद्विशेषार्घ्यामृतमुद्धृत्य, मूलाधारे वालाग्रमात्रं अनादिवासनारूपेन्धनप्रज्वलितं कुण्डलिन्यधिष्ठितचिदग्निमण्डलं ध्यात्वा,

श्रीं ह्रीं क्लीं कुण्डलिन्यधिष्ठितचिदग्निमण्डलाय नमः। इति मनसासंपूज्य,

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलं पुण्यं जुहोमि स्वाहा
३ „ पापं जुहोमि स्वाहा
३ „ कृत्यं जुहोमि स्वाहा
३ „ अकृत्यं जुहोमि स्वाहा
३ „ सङ्कल्पं जुहोमि स्वाहा
३ „ विकल्पं जुहोमि स्वाहा
३ „ धर्मं जुहोमि स्वाहा
३ „ अधर्मं जुहोमि स्वाहा
३ „ अधर्मं जुहोमि वौषट्

श्रीं ह्रीं क्लीं इतः पूर्वं प्राणबुद्धिदेहधर्माधिकारतः। जाग्रत्स्वप्नसुषुप्त्यवस्थासु मनसा वाचा कर्मणा हस्ताभ्यां पद्भ्यां उदरेण शिश्ना यत्स्मृतं यदुक्तं यत्कृतं तत्सर्वं ब्रह्मार्पणं भवतु स्वाहा—इति पूर्णाहुतिं विभाव्य—

श्रीं ह्रीं क्लीं आर्द्रं ज्वलति ज्योतिरहमस्मि ।
ज्योतिर्ज्वलति ब्रह्माहमस्मि ।
योऽहमस्मि ब्रह्माहमस्मि ।
अहमस्मि ब्रह्माहमस्मि ।
अहमेवाहं मां जुहोमि स्वाहा ॥

इति आत्मनः कुण्डलिनीरूपे चिदग्नौ होमबुद्ध्या जुहुयात् । विशेषार्घ्यपात्रात्किंचित्क्षीरं कारणकलशे निक्षिपेत् ॥

पीठे प्राणप्रतिष्ठा

पुरतो रक्तचन्दनादिभिः निर्मिते पीठे कलधौतादिविरचितां महागणपतिप्रतिमां वा ध्यानोक्तरूपां चतुरश्राष्टदळषडरत्रिकोणात्मकं सिन्दुरादिना लिखितं लेखितं वा यन्त्रं धातुमयं वा निवेश्य—

श्री गणेशयन्त्रस्य प्राणाः इह प्राणाः श्रीगणेशयन्त्रस्य जीव इह स्थितः श्री गणेशयन्त्रस्य सर्वेन्द्रियाणि श्रीगणेशयन्त्रस्य वाङ्मनः-प्राणाः इह आयान्तु स्वाहा ॥ इति मन्त्रेण प्राणप्रतिष्ठां विदध्यात् ॥

पीठशक्तिपूजा

तस्य त्रिकोणे स्वाग्रादि प्रादक्षिण्येन परितो मध्ये च क्रमेण-

श्रीं ह्रीं क्लीं तीव्रायै नमः ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं उग्रायै नमः ॥
३ ज्वालिन्यै नमः ॥ ३ तेजोवत्यै नमः ॥
३ नन्दायै नमः ॥ ३ सत्यायै नमः ॥
३ भोगदायै नमः ॥ ३ विघ्ननाशिन्यै नमः
३ कामरूपिण्यै नमः ॥ ३ सर्वशक्तिकमलासनायै नमः॥

इति नवगणेशपीठशक्तिरभ्यर्च्य ॥

धर्माद्यष्टकपूजा

तत्रैव आग्नेय्यादि विदिक्षु प्रागाद्यासु च दिक्षु क्रमेण—

श्रीं ह्रीं क्लीं ऋं धर्माय नमः ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं ॠं अधर्माय नमः ॥
३ ऋं ज्ञानाय नमः ॥ ३ ॠं अज्ञानाय नमः॥
३ ऌं वैराग्याय नमः ॥ ३ ॡं अवैराग्याय नमः॥
३ ऌं ऐश्वर्याय नमः ॥ ३ ॡं अनैश्वर्याय नमः॥

इति अर्चयेत् ॥

अन्तर्यागः

द्वादशान्ते सहस्रदलकमलकर्णिकामध्ये निविष्टगुरुचरणयुगल-विगलदमृतरसविसरपरिप्लुताखिलाङ्गो हृदयकमलमध्ये ज्वलन्तमुद्यद-रुणकोटिपाटलमशेषदोषनिर्वेषभूतमनेकपाननं पुर्यष्टकाकारं साङ्गं सावरणम् भक्तानुग्रहार्थं तेजोरूपेण परिणतं प्रापय्य ब्रह्मरन्ध्रं, बहन्नासापुटेने निर्गमय्य त्रिखंडमुद्रामण्डितशिखण्डे कुसुमाञ्जलौ हस्ते समानीय——

ऐक्षवे जलधौ द्वीपे नवरत्नमये शुभे ।
तत्तरंगोल्लसत्तोये धौते शीततलेऽमले ॥ १ ॥

तत्तोयकणसंपृक्तगंधवाहनिषेविते ।
कल्पपादपसंशोभिभूभागसमलंकृते ॥ २ ॥

नानाकुसुमसंकीर्णे नानापक्षिविराजिते ।
अनेकफलसंकीर्णे सेवितेचाप्सरोगणैः ॥ ३ ॥

उद्यद्बालातपोद्योतिचंद्रज्योत्स्नासमाकुले ।
विलसत्पद्मरागौघकुट्टिमारुणभूतले ॥ ४ ॥

कल्पपादपपुष्पस्थषट्पदस्वनमञ्जुले ।
पारिजातं कल्पतरुं तस्य मध्ये विचिंतयेत् ॥ ५ ॥

युगपदृतुषट्केन सेवितं पुष्पशोभितम् ।
नवरत्नमयं तस्याऽधस्तात् सिंहासनं स्मरेत् ॥ ६ ॥

तन्मध्ये लिपिपद्मं च षडस्रं तस्य मध्यतः ।
कर्णिकायां त्रिकोणं च तत्संस्थं च महागणम् ॥ ७ ॥

नानारत्नविभूषाढ्यं एकदन्तं गजाननम् ।
बीजापूरगदाचापशूलचक्राम्बुजान्यपि ॥ ८ ॥

पाशोत्पले च व्रीह्यग्रं स्वदन्तं रत्नपात्रकम् ।
धारयन्तं दशभुजैः भक्ताभीष्टप्रदायकम् ॥ ९ ॥

सर्वाङ्गभूषोज्वलया पद्मसंशोभिहस्तया ।
आश्लिष्टवामपार्श्वं च देव्या वल्लभया सदा ॥ १० ॥

विघ्नेशं विघ्नहर्तारं फुल्लपद्माभविग्रहम् ।
पुष्करोद्घृतरत्नौघमयकुंभमुखस्नुतान् ॥ ११ ॥

मणिमुक्ताप्रवालादीन् वर्षन्तं धारयामुहुः ।
सर्वतः साधकस्याग्रे स्वदानजललोलुपान् ॥ १२ ॥

षट्पदाळीन् कर्णतालैः वारयन्तं मुहुर्मुहुः ।
अमरासुरसंसेव्यं सद्रत्नमुकुटोज्वलन् ॥ १३ ॥

उरूदरं गजमुखं नानाभरणभूषितम् ।
इति ध्यात्वा गणपतिं यजेत् सर्वोपचारकैः ॥ १४ ॥

बीजापूरगदेक्षुकार्मुकरुजा चक्राब्जपाशोत्पल-
व्रीह्यग्रस्वविषाणरत्नकलशप्रोद्यत्कराम्भोरुहः ।
ध्येयो वल्लभया सपद्मकरयाश्लिष्टोज्ज्वलद्भूषया
विश्वोत्पत्तिविपत्तिसंस्थितिकरो विघ्नेश इष्टार्थदः ॥ १५॥

इति ध्यात्वा, गणानांत्वेति मंत्रेण मूलमंत्रेण च आसिन् यंत्रे बिंबे वा

श्री सिद्धलक्ष्मीसहित श्री महागणपतिं साङ्गम् सपरिवारम् सावरणम्
आवाहयामि नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलं आवाहितो भव ॥
३ मूलं संस्थापितो भव ॥
३ मूलं सन्निधापितो भव ॥
३ मूलं संनिरुद्धो भव ॥
३ मूलं संमुखो भव ॥
३ मूलं अवकुण्ठितो भव ॥
३ मूलं सुप्रसन्नो भव ॥
३ मूलं वरदो भव ॥

स्वामिन् सर्वजगन्नाथ यावत्पूजावसानकं । तावत्त्वं प्रीति भावेन बिंबेस्मिन् (यन्त्रेस्मिन्) सन्निधिं कुरु ॥ इति मन्त्रैरावाहनादि षण्मुद्राः प्रदर्श्य, वंदनधेनुयोनिमुद्राश्च प्रदर्शयेत् । अथ हृदयादि षडङ्गमुद्राः प्रदर्शयेत् ॥

महागणपतिप्रियपाशादि सप्तमुद्राः प्रदर्शयेत् ॥

अथ षोडशोपचारपूजा

श्रीसिद्धलक्ष्मीसहितश्रीमहागणपतिदेवतायाः षोडशोपचाराना-चरेत् ।

श्रीं ह्रीं क्लीं श्रीसिद्धलक्ष्मीसहितश्रीमहागणपतये पाद्यं कल्पयामि नमः ॥
३ „ „ अर्घ्यं „ „ ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतये

आचमनीयं कल्पयामि नमः ॥

३ „ „ स्नानं* „ „ ॥
३ „ „ वस्त्रोत्तरीयं „ „ ॥
३ „ „ भूषणम् „ „ ॥
३ „ „ गंधम् „ „ ॥
३ „ „ पुष्पम् „ „ ॥
३ „ „ धूपम् „ „ ॥
३ „ „ दीपम् „ „ ॥
३ „ „ नैवेद्यं „ „ ॥
३ „ „ ताम्बूलम् „ „ ॥
३ „ „ नीराजनम् „ „ ॥
३ „ „ प्रदक्षिणाम् „ „ ॥
३ „ „ नमस्कारान् „ „ ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं दन्त पाश अङ्कुश विघ्न परशु लड्डुक बीजा-पूराह्वयाः सप्तमुद्राः गणेशस्य प्रियामताः ॥

इति सप्तमुद्राः प्रदर्शयेत् ॥

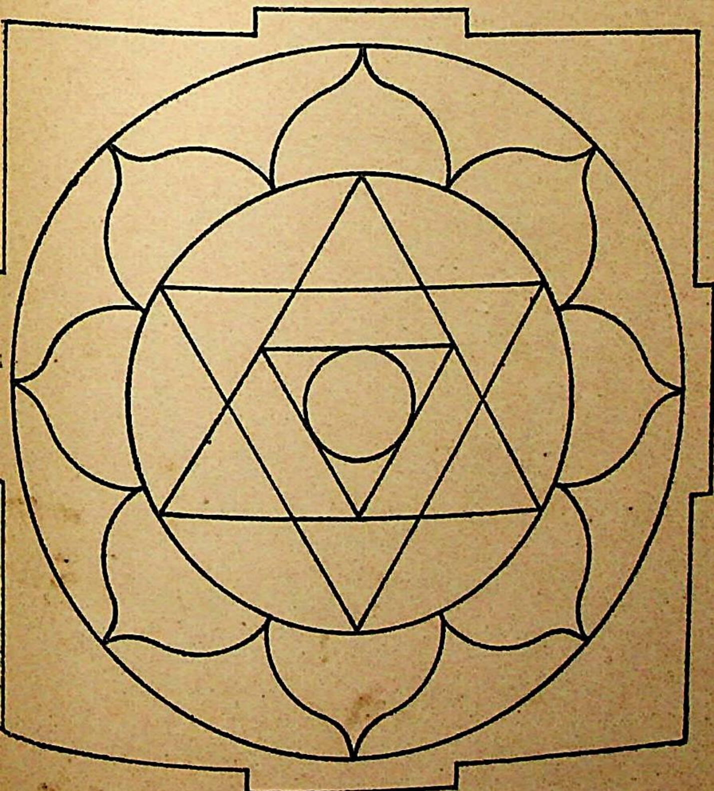
चतुरायतनपूजा

विष्णु-शिव-सूर्य-देव्याह्वयाः चतुरायतनदेवताः ।
ईशान-आग्नेय-नैर्ऋत-वायव्येषु तत्तन्मूलमन्त्रेण यजेत् ॥

---

*स्नानसमये दुग्ध पञ्चामृत मधुफलरसादिना अभिषिञ्चेत् रुद्र चमक पुरुषसूक्त गणपत्युपनिषद् गणपतिगायत्र्यादि वेदमंत्रान् उच्चरेत् ।

श्री महागणपतिचक्रम्

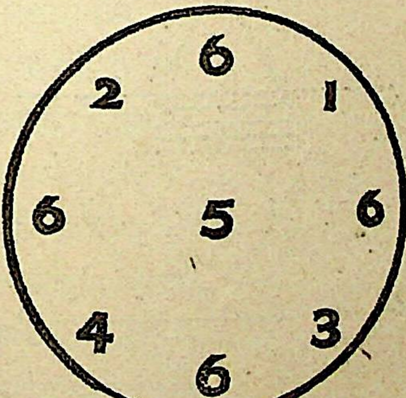

महागणपतितर्पणम् ।

ततो मूलान्ते श्रीमहागणपति श्रीपादुकां पूजयामीति वामकर-तत्त्वमुद्रया सन्दष्ट द्वितीयशकलगृहीत क्षीरबिन्दु दक्षकरोपात्त कुसुम-युगपत्प्रक्षेपेण देवं दशवारं उपतर्पयेत् । तत्त्वमुद्रा उत्तरत्रापि साधारणि।

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलं श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपति श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः । इतिदशवारं संतर्पयेत् ॥

षडङ्गपूजा

ततो देवस्याङ्गे अग्नीशासुरवायुकोणेषु मौळौ दिक्षु च—

1 श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गां हृदयाय नमः । हृदयशक्तिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः॥

2 ३ श्रीं गीं शिरसे स्वाहा । शिरश्शक्तिश्रीपादुकां पू० त० नमः॥

3 ३ ह्रीं गूं शिखायै वषट् । शिखाशक्ति ,, ,, ,, ,, ॥

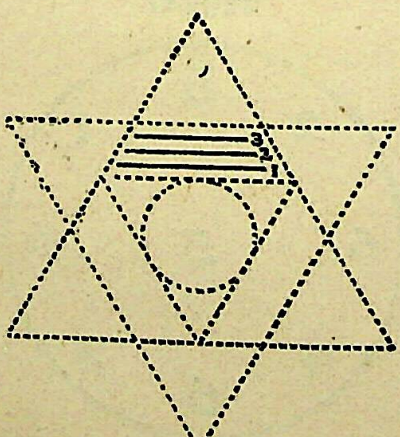
4 ३ क्लीं गैं कवचाय हुं । कवचशक्ति ,, ,, ,, ,, ॥

5 श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गौं नेत्रत्रयाय वौषट् । नेत्रशक्ति
श्रीपादुकां पू० त० नमः॥
6 ३ गं गः अस्त्राय फट् । अस्त्रशक्ति „ „ „ „ ॥

गुरुमण्डलार्चनम् ।

देवस्य पश्चात् प्रागपवर्गरेखात्रये दक्षिणसंस्था क्रमेण गुर्वोघत्रयं यजेत् ॥ यथा—

दिव्यौघः १

श्रीं ह्रीं क्लीं विनायकसिद्धाचार्य श्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः॥
३ कवीश्वरसिद्धाचार्य „ „ „ „ ॥
३ विरूपाक्षसिद्धाचार्य „ „ „ „ ॥
३ विश्वसिद्धाचार्य „ „ „ „ ॥
३ ब्रह्मण्यसिद्धाचार्य „ „ „ „ ॥
३ निधीशसिद्धाचार्य „ „ „ „ ॥

सिद्धौघः २

श्रीं ह्रीं क्लीं	गजाधिराजसिद्धाचार्य श्रीपादुकां	पू०	त०	नमः	॥
३	वरप्रदसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥

मानवौघः ३

३	विजयसिद्धाचार्य श्रीपादुकां	पू०	त०	नमः	॥
३	दुर्जयसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	जयसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	दुःखारिसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	सुखावहसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	परमात्मसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	सर्वभूतात्मसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	महानन्दसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	फालचन्द्रसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	सद्योजातसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	बुद्धसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥
३	शूरसिद्धाचार्य "	"	"	"	॥

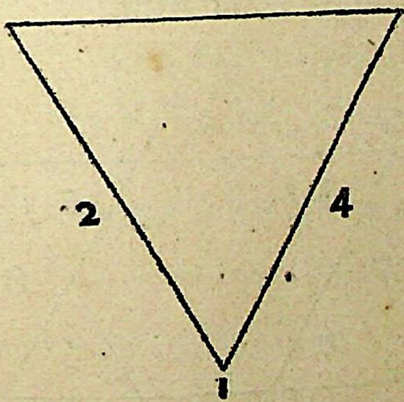
ततः परमेष्ठिगुरुमंत्रेण परमेष्ठिगुरुं, परमगुरुमंत्रेण परमगुरुं, स्वगुरुमंत्रेण स्वगुरुं च यजेत् ॥

॥ आवरण देवताध्यानम् ॥

त्रिकोणबाह्ये पूर्वादिचतुर्दिक्षु समर्चयेत्
अग्रस्थबिल्ववृक्षाधः श्रियं श्रीपतिमर्चयेत्
पद्मायुधधरा पद्मा शंखचक्रधरो हरिः
दक्षिणे वटवृक्षाधः गौरीं गौरीपतिं यजेत्
पाशांकुशधरा गौरी टङ्कशूलधरो हरः
पश्चिमे पिप्पलस्याधो रतिं रतिपतिं यजेत्
रतिरुत्पलहस्ताढ्या कोदण्डास्त्रधरः स्मरः
सौम्ये प्रियंगुवृक्षाधः महापोत्रिणमर्चयेत्
शुकव्रीह्यग्रहस्ताभूर्गदाचक्रधरःपतिः
षट्कोणेषुच संपूज्याः आमोदाद्याः प्रियान्विताः
आमोदं सिद्धिसहितमग्रकोणे प्रपूजयेत्
समृद्ध्या युक्तमभ्यर्च्य प्रमोदं वह्निकोणके
सुमुखं कान्तिसंयुक्तमीशकोणे समर्चयेत्
दुर्मुखं मदनावत्या यजेद्वरुणकोणके
विघ्नं मदद्रवायुक्तं कोणे नैशाचरे यजेत्
वायव्ये विघ्नकर्तारं द्राविण्या सह संयजेत्
पाशांकुशाभयाऽभीष्टधारिणोऽरुणविग्रहाः
गण्डभित्तिगळद्दानपूरधौतमुखांबुजाः
विघ्नास्तत्प्रमदास्सर्वाः मदाघूर्णितलोचनाः
एकहस्तधृताम्भोजाः इतरालिङ्गितप्रियाः

षट्कोणपार्श्वयोः पूज्यौ शंखपद्मनिधी क्रमात्
निजप्रियाभ्यां सहितौ सर्वाभरणभूषितौ
केसरेष्वंगपूजा स्यात् ब्राह्म्याद्याः पत्रमध्यगाः
बहिर्लोकेश्वराः पूज्याः वज्रादीनि यथाक्रमम्

प्रथमावरणम्

त्र्यश्रषडश्रयोरन्तराळे प्रागादिदिक्षु क्रमेण—

1 श्रीं ह्रीं क्लीं श्रीश्रीपतिश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॥
2 ३ गिरिजागिरिजापति ,, ,, ,, ,, ॥
3 ३ रतिरतिपति ,, ,, ,, ,, ॥
4 ३ महीमहीपति ,, ,, ,, ,, ॥

एताः प्रथमावरणदेवताः सांगाः सपरिवाराः सायुधाः सशक्तिकाः सर्वोपचारैः संपूजिताः संतर्पिताः संतुष्टाः सन्तु नमः । इति पुष्पं दत्वा । मूलेन देवं त्रिः संतर्प्य, पंचोपचारं कृत्वा ।

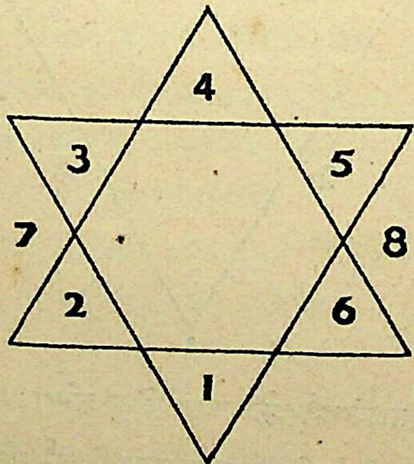
श्रीं ह्रीं क्लीं अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल।
भक्त्या समर्पये तुभ्यं प्रथमावरणार्चनम् ॥

इति सामान्यार्घ्योदकेन देवताहस्ते पूजां समर्प्य—

अनेन प्रथमावरणार्चनेन भगवान् श्रीमहागणपतिः प्रीयताम्।

इति योनिमुद्रया प्रणमेत् ॥

द्वितीयावरणम्

षडश्रे देवाग्रकोणमारभ्य प्रादक्षिण्येन तद्दक्षवामपार्श्वयोश्च क्रमेण यजेत्—

1 श्रीं ह्रीं क्लीं ऋद्ध्यामोद श्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
2 ३ समृद्धिप्रमोद „ „ „ „ ॥
3 ३ कान्तिसुमुख „ „ „ „ ॥
4 ३ मदनावतीदुर्मुख „ „ „ „ ॥

5 श्रीं ह्रीं क्लीं मदद्रवाविघ्न श्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
6 ३ द्राविणीविघ्नकर्तृ ,, ,, ,, ,, ॥
7 ३ वसुधाराशंङ्खनिधि ,, ,, ,, ,, ॥
8 ३ वसुमतीपद्मनिधि ,, ,, ,, ,, ॥

एताः द्वितीयावरणदेवताः सांगाः सपरिवाराः सायुधाः सशक्तिकाः सर्वोपचारैः संपूजिताः संतर्पिताः संतुष्टाः सन्तु नमः । इति पुष्पं दत्वा । मूलेन देवं त्रिः संतर्प्य, पञ्चोपचारं कृत्वा ।

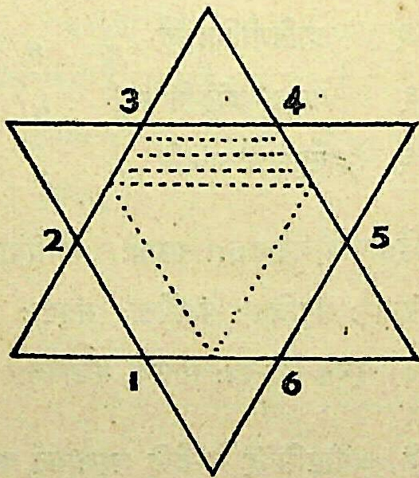
श्रीं ह्रीं क्लीं अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागत वत्सल ।
भक्त्या समर्पये तुभ्यं द्वितीयावरणार्चनम् ॥

इति सामान्यार्घ्योदकेन देवताहस्ते पूजां समर्प्य—

अनेन द्वितीयावरणार्चनेन भगवान् श्रीमहागणपतिः प्रीयताम् । इति योनिमुद्रया प्रणमेत् ॥

5

तृतीयावरणम्

षडश्रसन्धिषट्के प्राग्वत् षडङ्गदेवताऽर्चनम् ।—

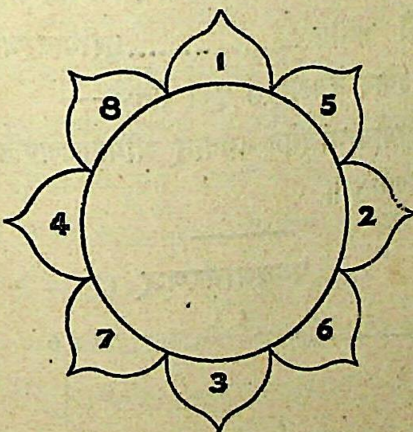
1	श्रीं ह्रीं क्लीं	ओं	गां	हृदयशक्तिश्रीपादुकां	पू०	त०		नमः		॥
2	३	श्रीं	गीं	शिरश्शक्ति	”	”		”	”	॥
3	३	ह्रीं	गूं	शिखाशक्ति	”	”		”	”	॥
4	३	क्लीं	गैं	कवचशक्ति	”	”		”	”	॥
5	३	ग्लौं	गौं	नेत्रशक्ति	”	”		”	”	॥
6	३	गं	गः	अस्त्रशक्ति	”	”		”	”	॥

एताः तृतीयावरणदेवताः सांगाः सपरिवाराः सायुधाः सशक्तिकाः सर्वोपचारैः संपूजिताः संतर्पिताः संतुष्टाः सन्तु नमः ॥ इति पुष्पं दत्वा । मूलेन देवं त्रिः संतर्प्य । पंचोपचारं कृत्वा ।

श्रीं ह्रीं क्लीं अभीष्टसिद्धिं................तृतीयावरणार्चनम् ॥
इति सामान्यार्घ्योदकेन देवताहस्ते पूजां समर्प्य—

अनेन तृतीयावरणार्चनेन भगवान् श्रीमहागणपतिः प्रीयताम् ।
इति योनिमुद्रया प्रणमेत् ॥

तुरीयावरणम्

अष्टदळे पश्चिमादि दिक्षु वायव्यादि विदिक्षु च प्रादक्षिण्य क्रमेण—

1 श्रीं ह्रीं क्लीं आं ब्राह्मीश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
2 ३ ईं माहेश्वरी ,, ,, ,, ,, ॥
3 ३ ऊं कौमारी ,, ,, ,, ,, ॥
4 ३ ऋं वैष्णवी ,, ,, ,, ,, ॥

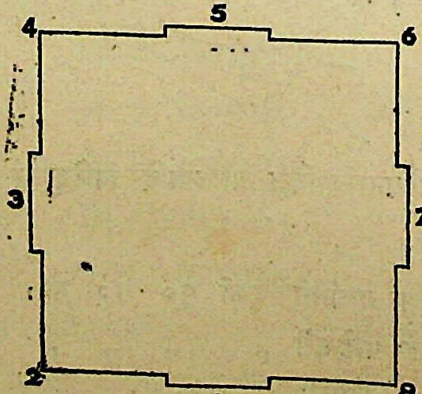
5 श्रीं ह्रीं क्लीं ऌं वाराहीश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
6 ३ ऐं माहेन्द्री ,, ,, ,, ,, ॥
7 ३ औं चामुण्डा ,, ,, ,, ,, ॥
8 ३ अः महालक्ष्मी ,, ,, ,, ,, ॥

एताः तुरीयावरणदेवताः सांगाः सपरिवाराः सायुधाः सशक्तिकाः सर्वोपचारैः संपूजिताः सन्तर्पिताः संतुष्टाः सन्तु नमः ॥ इति पुष्पं दत्वा ॥ मूलेन देवं त्रिः संतर्प्य । पंचोपचारं कृत्वा ।

श्रीं ह्रीं क्लीं अभीष्ट........ ....तुरीयावरणार्चनम् । इति सामान्यार्घ्योदकेन देवताहस्ते पूजां संतर्प्य—

अनेन तुरीयावरणार्चनेन भगवान् श्रीमहागणपतिः प्रीयताम् । इति योनिमुद्रया प्रणमेत् ॥

पञ्चमावरणम् ।

अथ चतुरश्रस्य रेखायां प्रागाद्यासु अष्टसु दिक्षु क्रमेण—

श्रीं ह्रीं क्लीं लां इन्द्राय वज्रहस्ताय सुराधिपतये ऐरावतवाहनाय
सपरिवाराय नमः इन्द्रश्रीपादुकां पूजयामि तर्पयामि नमः ॥
३ रां अग्नये शक्तिहस्ताय तेजोधिपतये अजवाहनाय
सपरिवाराय नमः अग्निश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
३ टां यमाय दण्डहस्ताय प्रेताधिपतये महिषवाहनाय
सपरिवाराय नमः यमश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
३ क्षां निर्ऋतये खड्गहस्ताय रक्षोऽधिपतये नरवाहनाय
सपरिवाराय नमः निर्ऋतिश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
३ वां वरुणाय पाशहस्ताय जलाधिपतये मकरवाहनाय
सपरिवाराय नमः वरुणश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
३ यां वायवे ध्वजहस्ताय प्राणाधिपतये रुरुवाहनाय
सपरिवाराय नमः वायुश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
३ सां सोमाय शङ्खहस्ताय नक्षत्राधिपतये अश्ववाहनाय
सपरिवाराय नमः सोमश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥
३ हां ईशानाय त्रिशूलहस्ताय विद्याऽधिपतये वृषभवाहनाय
सपरिवाराय नमः ईशानश्रीपादुकां पू० त० नमः ॥

एताः पंचमावरणदेवताः सांगाः सपरिवाराः सायुधाः सशक्तिकाः सर्वोपचारैः संपूजिताः संतर्पिताः संतुष्टाः सन्तु नमः ॥

इति पुष्पं दत्वा। मूलेन देवं त्रिः संतर्प्य। पंचोपचारं कृत्वा।

श्रीं ह्रीं क्लीं अभीष्टसिद्धिं मे देहि शरणागतवत्सल।
भक्त्या समर्पये तुभ्यं पञ्चमावरणार्चनम् ॥

इति सामान्यार्घ्योदकेन देवताहस्ते पूजां समर्प्य—

अनेन पञ्चमावरणार्चनेन भगवान् श्रीमहागणपतिः प्रीयताम्। इति योनिमुद्रया प्रणमेत् ॥

पुनः मूलेन दशवारं संतर्पयेत्

श्रीं ह्रीं क्लीं मूलं श्रीसिद्धलक्ष्मीसहितं श्रीमहागणपति श्रीपादुकां पू० त० नमः ॥ इति दशवारं संतर्पयेत् ॥

षोडशनामार्चनम्

1	श्रीं ह्रीं क्लीं	सुमुखाय नमः ॥
2	३	एकदन्ताय नमः ॥
3	३	कपिलाय नमः ॥
4	३	गजकर्णकाय नमः ॥
5	३	लम्बोदराय नमः ॥
6	३	विकटाय नमः ॥
7	३	विघ्नराजाय नमः ॥
8	३	गणाधिपाय नमः ॥
9	३	धूमकेतवे नमः ॥
10	३	गणाध्यक्षाय नमः ॥
11	३	फालचन्द्राय नमः ॥
12	३	गजाननाय नमः ॥
13	३	वक्रतुण्डाय नमः ॥
14	३	शूर्पकर्णाय नमः ॥
15	३	हेरम्बाय नमः ॥
16	३	स्कन्दपूर्वजाय नमः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं श्रीमहागणपतये नमः ॥ नानाविध परिमलपत्र पुष्पाणि दूर्वादीनि समर्पयामि ॥ अथ यथावकाशं सहस्रनामादिना अर्चनं कुर्यात् ॥

धूपः

श्रीं ह्रीं क्लीं धूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान् धूर्वति तं धूर्व यं वयं धूर्वामस्त्वं देवानामसि सस्नितमं प्रप्रितमं जुष्टतमं वह्नितमं देवहूतममह्रुतमसि हविर्धानं दृꣳहस्व माह्वार्मित्रस्यत्वा चक्षुषा प्रेक्षे मा-मेर्मा संविक्था मात्वा हिꣳसिषम् ॥

२ श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतये नमः धूपमाघ्राप-यामि । धूपानन्तरं आचमनीयं समर्पयामि ॥

॥ दीपः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं उद्दीप्यस्व जातवेदोपघ्नन्निर्ऋतिं मम । पशूꣳश्च मह्यमावह जीवनं च दिशोदिश । मानो हिꣳसीर्जातवेदो गामश्वं पुरुषं जगत् । अबिभ्रदग्न आगहि श्रिया मा परिपातय ॥

२ श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतये नमः दीपं दर्श-यामि । दीपानन्तरं आचमनीयं समर्पयामि ॥

ततः—दन्त-पाश-अङ्कुश-विघ्न-परशु लड्डुक बीजापूराख्याः सप्तमुद्राः प्रदर्शयेत् ॥

॥ नैवेद्यम् ॥

श्रीदेवाग्रे, चतुरश्रमण्डलं, सामान्यार्घ्योदकेन विधाय, तत्र आधारोपरि स्थापितं, सौवर्ण रौप्य कांस्यादि स्थाली चषकभरितं भक्ष्य

भोज्य चोष्यलेह्यपेयात्मकं रसवद्व्यञ्जनमञ्जुलं प्राज्यकपिलाज्यं दधिदुग्धमुग्धं यथासंभवं वा नैवेद्यं निधाय-मूलेन निरीक्ष्य—

श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं हः—इति अस्त्रेण प्रोक्ष्य—

३ ओं जुं सः वौषट्-इति सप्तवारमभिमंत्रित जलेन प्रोक्ष्य—

३ चक्रमुद्रां प्रदर्श्य—

३ यं—इति वायुबीजेनाधोमुखवामकरेण सप्तवारम् जपन् तद्गतदोषान् संशोष्य—

३ रं—इति वह्निबीजेन अधोमुखदक्षकरेण संदह्य—

३ वं—इति धेनुमुद्रया अमृतीकृत्य—

३ मूलेन विशेषार्घ्यबिन्दुभिः प्रोक्ष्य—

३ मूलेन सप्तवारमभिमन्त्र्य—

३ ओं क्लीं कामदुघे अमोघे वरदे विच्चे स्फुरस्फुर श्रीं—परश्रीं इति कामधेनुविद्यया धेनुमुद्रयाऽमृतीकृत्य देवस्य पाद्यं अर्घ्यं आचमनीयं च दत्वा —

३ मूलेन देवं त्रिः संतर्प्य—

पात्रान्तरे विशेषार्घ्यं किंचित् गृहीत्वा वामाङ्गुष्ठेन नैवेद्यपात्रं स्पृशन्—

३ मूलम् साङ्गाय सपरिवाराय सशक्तये श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतये नैवेद्यं कल्पयामि नमः—इति नैवेद्यपरिसरे संस्थाप्य। कृताञ्जलिः—

३ हेमपात्रगतं दिव्यं परमान्नं सुसंस्कृतम् ।
पञ्चधा षड्रसोपेतं गृहाण परमेश्वर ॥
शर्करापायसापूपघृतव्यञ्जनसंयुतम् ।
विचित्ररुचि नैवेद्यं हृद्यमावेदयाम्यहम् ॥ इति निवेद्य—

ओं भूर्भुवस्सुवः + परिषिञ्चामि । अमृतोपस्तरणमसि—इति देवतायै आपोशनं दत्वा—वामकरेण ग्रासमुद्रां प्रदर्श्य, दक्षकरेण प्राणादिपञ्चमुद्राप्रदर्शनपूर्वकं पञ्चप्राणाहुतीः कल्पयेत् । यथा—

श्रीं ह्रीं क्लीं प्रणायस्वाहा ॥ श्रीं ह्रीं क्लीं उदानायस्वाहा ॥
३ अपानायस्वाहा ॥ ३ समानायस्वाहा ॥
३ व्यानायस्वाहा ॥ ३ ब्रह्मणेस्वाहा ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गं आत्मतत्त्वव्यापकः श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित
श्रीमहागणपतिस्तृप्यतु ॥
३ ओं गं विद्यातत्त्वव्यापकः ,, ,,
३ ओं गं शिवतत्त्वव्यापकः ,, ,,
३ ओं गं सर्वतत्त्वव्यापकः ,, ,,

इति किंचित्किंचित् सामान्यार्घ्योदकं दद्यात् ।

श्रीं ह्रीं क्लीं चित्पात्रे सद्धविस्सौख्यं विविधानेकभक्षणम् ।
निवेदयामि ते देव सानुगस्त्वं जुषाण तत् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं मधुवाता ऋतायते मधुक्षरन्ति सिन्धवः । माध्वीर्नः सन्त्वोषधीः । मधुनक्तमुतोषसि मधुमत्पार्थिवँ रजः । मधुद्यौरस्तु नः पिता । मधुमान्नो वनस्पतिर्मधुमाँ अस्तु सूर्यः । माध्वी-

-र्गावो भवन्तु नः । इति पुष्पाञ्जलिं विन्यस्य नैवेद्यजातं तादात्म्येन समर्पयेत् ।

श्रीं ह्रीं क्लीं नमस्ते देवदेवेश सर्वतृप्तिकरं परम् ।
अन्यानिवेदितं शुद्धं प्रकृतिस्थं सुशीतलम् ॥
अमृतानन्दसंपूर्णं गृहाण जलमुत्तमम् ॥

३ श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतेः अमृतपानीयं समर्पयामि ॥

देवं भुक्तवन्तं सुतृप्तं ध्यात्वा
ओं अमृतापिधानमसि । इत्युत्तरापोशनं दत्वा—

श्रीं ह्रीं क्लीं हस्तप्रक्षालनं, गण्डूषं, पादप्रक्षालनं, आचमनीयं, कल्पयामि नमः । ताम्रबलिपात्रे निवेदनसामग्रीः किंचित्किंचिदादाय निवेदनपात्राणि निर्गमय्य तत्स्थलं अस्त्रेण शोधयेत् ।

ताम्बूलम्

श्रीं ह्रीं क्लीं वनस्पति दैवत्याय ताम्बूलाय नमः । इति सामान्यार्घ्योदकेन प्रोक्ष्य—

श्रीं ह्रीं क्लीं तमालदलकर्पूरपूगभागसमन्वितम् ।
एलापत्रसुसंयुक्तं ताम्बूलं प्रतिगृह्यताम् ॥

३ श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीमहागणपतये ताम्बूलं कल्पयामि नमः ॥

कुलदीपः ।

३ मूलम्—अन्तस्तेजो बहिस्तेज एकीकृत्यामितप्रभम् ।
त्रिधा दीपं परिभ्राम्य कुलदीपं निवेदये ॥

कर्पूरनीराजनम् ।

श्री ह्रीं क्लीं सोमोवा एतस्य राज्यमादत्ते । यो राजा
त्राज्यो वा सोमेन यजते । देवसुवामेतानि हवीँषि भवन्ति ।
तावन्तो वै देवानाँ सवाः । त एवास्मै सवान् प्रयच्छन्ति । त एनं
नः सुवन्ते राज्याय । देवसू राजा भवति ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं साम्राज्यं भोज्यं स्वाराज्यं वैराज्यं पारमेष्ठिकं राज्यं
हाराज्यमाधिपत्यम् । न तत्र सूर्योभाति न चंद्रतारकं नेमा विद्युतो
ान्ति कुतोऽयमग्निः । तमेव भान्तमनुभाति सर्वं तस्य भासा सर्व-
िदं विभाति ।

राजाधिराजाय प्रसह्य साहिने । नमो वयं वैश्रवणाय कुर्महे ।
मे कामान्कामकामाय मह्यम् । कामेश्वरो वैश्रवणो ददातु ।
कुबेराय वैश्रवणाय । महाराजाय नमः ॥ महागणपतये नमः कर्पूर-
ीराजनं प्रदर्शयामि

मन्त्रपुष्पम् ॥

योऽपां पुष्पं वेद । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति ।
न्द्रमा वा अपां पुष्पम् । पुष्पवान् प्रजावान् पशुमान् भवति ।

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं तत्पुरुषाय विद्महे वक्रतुण्डाय धीमही ।
तन्नो दन्तिः प्रचोदयात् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं नमो नरगजाकृते नलिनवर्णदेहाकृते
नरासुरसुरेडित श्रुतिशिरोद्यदङ्घ्रिद्वय ।

नगेश्वरवरात्मजानयनपद्मभानो नमः

नतार्तिहरणाङ्घ्रियुक् कलित एष पुष्पाञ्जलिः ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं श्रीसिद्धलक्ष्मीसहित श्रीहागणपतये नमः। पुष्पाञ्जलिं समर्पयामि ॥

॥ तान्त्रिकनित्यहोमविधिः ॥

साधकः स्वस्तिपद्मं विरच्य तस्मिन् गणेशं साङ्गं सावरणं षोडशोपचारैः संपूज्य तदुत्तरतः लौकिकाग्निम् प्रतिष्ठाप्य। तस्मिन्नग्नौ साङ्गं सावरणं गणपतिं संपूज्य अष्टद्रव्यैः मध्वाज्यमिश्रितैः ग्रासमितैः त्रिसंख्यं पंचसंख्यं वा हुनेत्। संभृताष्टद्रव्यं त्रिधा कृत्वा एकमंशं निवेदयेत्—द्वावंशौ जुहुयात्। ततः जपं कृत्वा गणपत्युपनिषदादिभिः स्तुवीत। पुनः पंचोपचारान् यथोपचारान् वा उपचर्य, नीराजनं प्रदक्षिणनमस्कारादि कृत्वा। अग्नेः स्वस्तिपद्मादपि गणपतिं उद्वासयेत्। अष्टद्रव्यालाभेतु नाळीकेरेण मध्वाज्यगुडमिश्रितेन यथासंभवद्रव्येण जुहुयात्। इति नित्यहोमविधिः ॥

विस्तरेतु गुरूपदिष्टमार्गेण चतुष्पात्रप्रयोगेणापि होमः कर्तव्यः। तस्मिन् प्रयोगे अग्निमुखानंतरं अग्नौ गणपतिमावाह्य पंचोपचारं कृत्वा गणपतिमूलमंत्रेण प्रधानाहुतिं दत्वा दशवारं मूलमंत्रेण अङ्गावरणदेवतानां एकैकामाज्याहुतिं जुहुयात्। ततो होमशेषः ॥ स्वस्वशाखोक्तविधिना अग्निप्रतिष्ठापनं कुर्यात् ॥

बलिदानम्

देवतादक्षभागे सामान्यार्घ्योदकेन वृत्तचतुरश्रात्मकं मण्डलं
रिकल्प्य श्रीं ह्रीं क्लीं ऐं व्यापकमण्डलाय नमः। इति गन्धाक्षतै-
भ्यर्च्य अर्धभक्तपूरितोदकं सक्षीरादित्रयं बलिपात्रं तत्र विन्यस्य—

श्रीं ह्री क्लीं ओं गां गीं गूं गैं गौं गः महागणपतये वरवरद-
र्वजनं मे वशमानय सर्वोपचारसहितं इमं बलिं गृह्ण गृह्ण स्वाहा।
मुच्चरन्। बलिपात्रे सामान्यार्घ्योदकं विसृजेत्। ततः पादौ प्रक्षाल्य
ाचम्य त्रिः प्रदक्षिणनमस्कारान् कृत्वा यथाशक्ति मूलमंत्र-
पमाचरेत्। उत्तरांङ्गं विधाय—

गुह्यातिगुह्यगोप्ता त्वं गृहाणास्मत्कृतं जपम्।
सिद्धिर्भवतु मे देव त्वत्प्रसादान्मयि स्थिरा॥

इति देवस्य हस्ते जपम् समर्पयेत॥

॥ गणेशाष्टकम् ॥

ओं विनायकैकभावनासमर्चनासमर्पितं,
प्रमोदकैः प्रमोदकैः प्रमोदमोदमोदकम्।
यदर्पितं समर्पितं नवन्यधान्यनिर्मितं,
नखण्डितं नखण्डितं नखण्डमण्डनं कृतम्॥ १

सजातिकृद्विजातिकृत्स्वनिष्ठभेदवर्जितं
निरञ्जनं च निर्गुणं निराकृतिं च निष्क्रियम्।

सदात्मकं चिदात्मकं सुखात्मकं परं पदं
भजामि तं गजाननं स्वमाययाऽऽत्तविग्रहम् ॥ २

गणाधिप त्वमष्टमूर्तिरीशसूनुरीश्वरः
त्वमम्बरं च शम्बरं धनञ्जयः प्रभञ्जनः ।
त्वमेव दीक्षितः क्षितिर्निशाकरः प्रभाकरः
चराचरप्रचारहेतुरन्तरायशान्तिकृत् ॥ ३

अनेकदं तमालनीलमेकदन्तसुन्दरं
गजाननं नुमो गजाननामृताब्धिमन्दिरम् ।
समस्तवेदवादसत्कलाकलापमन्दिरं
महान्तरायदुस्तमश्शमार्कमाश्रितोदरम् ॥ ४

सरत्नहेमघण्टिकानिनादनूपुरस्वनैः
मृदङ्गताळनादभेदसाधनानुरूपतः ।
धिमिद्धिमित्ततोऽङ्गतोङ्ग थेयिथेयिशब्दतो-
विनायकश्शशाङ्कशेखराग्रतः प्रनृत्यति ॥ ५

नमामि नाकनायकैकनायकं विनायकं
कलाकलापकल्पनानिदानमादिपूरुषम् ।
गणेश्वरं गुणेश्वरं महेश्वरात्मसम्भवं
स्वपादमूलसेविनामपारवैभवप्रदम् ॥ ६

भजे प्रचण्डतुन्दिलं सदन्तशुकभूषणं
सनन्दनादिवन्दितं समस्तसिद्धसेवितम् ।

सुरासुरौघयोस्सदा जयप्रदं भयप्रदं
समस्तविघ्नघातिनं स्वभक्तपक्षपातिनम् ॥ ७

कराम्बुजात्तकङ्कण:पदाब्जकिङ्किणीगणो-
गणेश्वरो गुणार्णवः फणीश्वराङ्गभूषणः ।
जगत्त्रयान्तरायशान्तिकारकोस्तुतारको-
भवार्णवादनेकदुर्गृहाच्चिदेकविग्रहः ॥ ८

यो भक्तिप्रवणः परावरगुरोस्स्तोत्रं गणेशाष्टकं
शुद्धस्संयतचेतसा यदि पठन्नित्यं त्रिसन्ध्यं पुमान् ।
तस्य श्रीरतुला स्वसिद्धिसहिता श्रीशारदा सारदा
स्यातां तत्परिचारिके किल तदा काः कामनानां कथाः ॥

॥ सुवासिनीपूजा ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं प्राङ्निमन्त्रितां सुवासिनीमाहूय तां देवीरूपां विभाव्य ३ ऐं क्लीं सौः सुवासिन्यै अर्घ्यं कल्पयामि नमः। इत्यादिरीत्या अर्घ्य-आचमन-स्नान-गन्ध-हरिद्राकुङ्कुम-पुष्प-धूप-दीप-नैवेद्य-ताम्बूलानि दद्यात् (सति विभवे वसनादीनी च) ॥

॥ बटुकपूजा ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं प्राङ्निमन्त्रितबटुकमाहूय तं गणपतिरूपं विभाव्य ३ वं बटुकाय अर्घ्यं कल्पयामि नमः। इत्यादिरीत्या, अर्घ्य-आचमन-स्नान-वस्त्र-यज्ञोपवीत-गन्ध-पुष्प-धूप-दीप-नैवेद्य-ताम्बूलानि दद्यात् ॥

॥ सामयिकपूजा ॥

ततः संनिहिते गुरौ गुरुं नत्वा गंधकुङ्कुमादिभिरुपचर्य, गुरुपादुकामन्त्रेण अभिपूज्य पात्राणि समर्पयेत् । असंनिहिते गुरौ स्वशिरसि गुरुत्रयं यजेत् । संनिहितान् सामयिकानाहूय गंधकुङ्कुमादिभिरुपचर्य पात्राणि दद्यात् । पश्चात् तत्त्वशोधनं कुर्यात् । सामयिकाश्च पात्रमादाय समस्तप्रकटेत्यादि समष्टिमन्त्रेण पुष्पाञ्जलिं दत्वा स्वशिरसि गुरुत्रयं, हृदये आत्मचतुष्टयं च इष्ट्वा देवं संतर्प्य तत्वशोधनं यथोपदिष्टं कुर्युः ॥

॥ तत्त्वशोधनम् ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं ओं गं आत्मतत्त्वं शोधयामि स्वाहा ॥
३ „ „ विद्यातत्त्वं „ „ ॥
३ „ „ शिवतत्त्वं „ „ ॥
३ „ „ सर्वतत्त्वं „ „ ॥

॥ पूजासमर्पण-देवतोद्वासने ॥

श्रीं ह्रीं क्लीं साधु वाऽसाधु वा कर्म यद्यदाचरितं मया ।
तत्सर्वं कृपया देव गृहाणाराधनं मम ॥
३ देवनाथगुरोस्वामिन् देशिक स्वात्मनायक ।
त्राहि त्राहि कृपासिन्धो पूजां पूर्णतरां कुरु ॥

इति देवतावामहस्ते पूजां समर्प्य शङ्खमुद्धृत्य देवतोपरि त्रिः परिभ्राम्य, तज्जलं हस्ते समादाय सामयिकानात्मानं च मूलेन प्रोक्ष्य शङ्खं प्रक्षाल्य निदध्यात् । ततो मूलेन तीर्थनिर्माल्ये स्वीकृत्य,

श्रीं ह्रीं क्लीं ज्ञानतोऽज्ञानतो वापि यन्मयाचरितं विभो ।
तवकृत्यमिति ज्ञात्वा क्षमस्व परमेश्वर ॥

इति क्षमाप्य, सर्वासामावरणदेवतानां देवताङ्गे विलयं विभाव्य खेचरीं बद्ध्वा—

श्रीं ह्रीं क्लीं हृत्पद्मकर्णिकामध्ये शक्त्या सह गजानन ।
प्रविश त्वं गणेशान सर्वैरावरणैः सह ॥

इति तेजोरूपेण परिणतं देवं पूर्ववत् हृदयं नीत्वा, तत्र च मूर्तिं पञ्चोपचारैः संपूज्य पुनः आत्माभिन्नसंविद्रूपेण भावयेत् ॥

॥ शान्तिस्तवः ॥

सम्पूजकानां परिपालकानां यतेन्द्रियाणां च तपोधनानाम् ।
देशस्य राष्ट्रस्य कुलस्य राज्ञां करोतु शान्तिं भगवान् कुलेशः ॥

नन्दन्तु साधककुलान्यणिमाऽऽदिसिद्धाः
शापाः पतन्तु समयद्विषि योगिनीनाम् ।
सा शाम्भवी स्फुरतु काऽपि ममाऽप्यवस्था
यस्यां गुरोश्चरणपङ्कजमेव लभ्यम् ॥

शिवाद्यवनिपर्यन्तं ब्रह्मादिस्तम्बसंयुतम् ।
कालाग्न्यादिशिवान्तं च जगद्यज्ञेन तृप्यतु ॥

इत्यादिशान्तिश्लोकान् पठित्वा—

॥ विशेषार्घ्योद्वासनम् ॥

मूलेन विशेषार्घ्यपात्रं आमस्तकमुद्धृत्य तत्क्षीरं पात्रान्तरेण-आदाय आर्द्रं ज्वलति इति मन्त्रेण आत्मनः कुण्डलिन्यग्नौ हुत्वा

ब्राह्मणान् सुवासिनीश्च भोजयित्वा स्वयमपि भुक्त्वा यथासुखं विहरेत् ॥

॥ इति शिवम् ॥

श्रीगणेशपंचरत्नस्तोत्रम् ॥

मुदाकरात्तमोदकं सदाविमुक्तिसाधकम् ॥
कलाधरावतंसकं विलासिलोकरक्षकम् ॥
अनायकैकनायकं विनाशितेभदैत्यकम् ॥
नताशुभाशुनाशकं नमामितं विनायकम् ॥ १

नतेतरातिभीकरं नवोदितार्कभास्वरम् ॥
नमत्सुरारिनिर्जरं नताधिकापदुद्धरम् ॥
सुरेश्वरं निधीश्वरं गजेश्वरं गणेश्वरम् ॥
महेश्वरं तमाश्रये परात्परं निरंतरम् ॥ २

समस्तलोकशंकरं निरस्तदैत्यकुंजरम् ॥
दरेतरोदरं वरं वरेभवक्त्रमक्षरम् ॥
कृपाकरं क्षमाकरं मुदाकरं यशस्करम् ॥
मनस्करं नमस्कृतां नमस्करोमि भास्वरम् ॥ ३

अकिंचनार्तिमार्जनं चिरन्तनोक्तिभाजनम् ॥
पुरारिपूर्वनंदनं सुरारिगर्वचर्वणम् ॥
प्रपंचनाशभीषणं धनंजयादिभूषणम् ॥
कपोलदानवारिणं भजे पुराणवारणम् ॥ ४

अचिन्त्यरूपमंतहीनमंतरायकृन्तनं ॥
नितांतकांतिदंतकांतमंतकांतकात्मजम् ॥
हृदंतरे निरंतरं वसन्तमेवयोगिनां ॥
तमेकदन्तमेव संविचिंतयामि संततम् ॥ ५
महागणेशपंचरत्नमादरेण योन्वहम् ॥
प्रजल्पति प्रदोषके हृदिस्मरन् गणेश्वरम् ॥
अरोगतामदोषतां सुसाहितीं सुपुत्रताम् ॥
समाहिरायुरष्टभूतिमभ्युमैति सोऽचिरात् ॥ ६

श्रीगणेशदुर्गस्तोत्रम् ॥

श्रीकृष्ण उवाच—

वद शंमो महानाथ पार्वतीकान्त ईश्वर ।
दैत्यसंग्रामवेलायां स्मरणीयं किमीश्वर ॥ १ ॥

ईश्वर उवाच—

श्रुणु कृष्ण प्रवक्ष्यामि गुह्याद्गुह्यतरं महत् ।
गणेशदुर्गं दिव्यं च श्रृणु वक्ष्यामि भक्तिदम् ॥ २ ॥
त्रिपुरंजयवेलायां दिव्यदुर्गमहं स्मरन् ।
दिव्यदुर्गप्रसादेन त्रिपुरस्य वधः कृतः ॥ ३ ॥

श्रीकृष्ण उवाच—

हेरम्बस्य दुर्गमिदं वद त्वं भक्तवत्सल ।

ईश्वर उवाच—

श्रृणु कृष्ण प्रवक्ष्यामि दुर्गं वैनायकं शुभम् ॥ ४ ॥

संग्रामे च श्मशाने च अरण्ये घोरसंकटे ।

राजद्वारे ज्वरे घोरे येनैवं मुच्यते भयात् ॥ ५ ॥

प्राच्यां रक्षतु हेरम्बश्चाग्नेय्यां अग्नितेजसः ।

याम्यां लम्बोदरो रक्षेत् नैऋत्यां पार्वतीसुतः ॥

प्रतीच्यां वक्रतुंडस्तु वायव्यां वरदः प्रभुः ।

उदीच्यां गणपः पातु ईशान्यां ईशनंदनः ॥ ६ ॥

एवं दश दिशो रक्षेद् ह्यवरं विघ्ननायकः ।

हेरम्बस्य दुर्गमिदं त्रिकालं यः पठेन्नरः ।

कोटिजन्मकृतं पापं एकावर्तेन नश्यति ॥ ७ ॥

श्रीगणेशकवचं ॥

अथ श्रीमहागणपतिकवचप्रारंभः ॥

श्री देव्युवाच—

देव देव महादेव भक्तानुग्रहकारक ।

पूर्वं मे कथिता नाथ मंत्राणां सप्तकोटयः ॥ १ ॥

इदानीं श्रोतुमिच्छामि कवचं सर्वकामदं ।

महागणपति र्देवो महासिद्धिप्रदायकः ॥ २ ॥

कवचं तस्य देवस्य कृपया वद मे प्रभो ॥ ३ ॥

श्री शिव उवाच—

लक्षवारसहस्राणि वारितासि मया प्रिये ॥
स्त्रीस्वभावान्महादेवि पुनस्त्वं परिपृच्छसि ।
महागोप्यतमं गुह्यं वांछासिद्धिप्रदायकम् ॥ ४ ॥

गुटिकापादुकासिद्धि स्तथा खेचरसिद्धयः ।
मनोरथमयी सिद्धिस्तथा काम्यमयी परा ॥ ५ ॥

जले जलमयत्वं च वन्हौ वन्हिमयं तथा ।
वायौ वायुमयत्वञ्च भवत्येव न संशयः ॥ ६ ॥

ओं अस्य श्रीमहागणपतिमंत्रविग्रहकवचस्य श्रीशिव ऋषिः। देवीगायत्री छंदः। श्री महागणपति देवता । ओं श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गंबीजानि । गणपतये वरवरदेति शक्तिः । सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा कीलकं । श्री महागणपतिप्रसादसिद्धये जपे विनियोगः ।

ओं श्रीं ह्रीं क्लीं अंगुष्ठाभ्यां नमः—हृदयाय नमः ।
ग्लौं गं गणपतये तर्जनीभ्यां नमः—शिरसे स्वाहा ।
वरवरद मध्यमाभ्यां नमः—शिखायै वषट् ।
सर्वजनं मे अनामिकाभ्यां नमः—कवचाय हुं ।
वशमानय कनिष्ठिकाभ्यां नमः—नेत्रत्रयाय वौषट् ।
स्वाहा करतल करपृष्ठाभ्यां नमः— अस्त्राय फट् ।

अथ ध्यानं—

बीजापूरगदेक्षुकार्मुकरुजा चक्राब्जपाशोत्पल-
व्रीह्यग्रस्वविषाणरत्नकलशप्रोद्यत्करांभोरुहः ।

ध्येयो वल्लभया सपद्मकरयाश्लिष्टोज्वलद्भूषया
विश्वोत्पत्तिविपत्तिसंस्थितिकरो विघ्नो विशिष्टार्थदः ॥
इति ध्यात्वा । लं इत्यादि मानसोपचारैः संपूज्य कवचं पठेत् ॥

ओं कारो मे शिरः पातु श्रींकारः पातु भालकं ।
ह्रीं बीजं मे ललाटेऽव्याद् क्लीं बीजं भ्रूयुगं मम ॥ ८ ॥
ग्लौं बीजं नेत्रयोः पातु गंबीजं पातु नासिकाम् ।
गं बीजं मुखपद्मेऽव्याद् महासिद्धिफलप्रदम् ॥ ९ ॥
णकारो दंतयोः पातु पकारो लम्बिकां मम ।
तकारः पातु मे ताल्वो र्येकार ओष्ठयो र्मम ॥ १० ॥
वकारः कंठदेशेऽव्याद् रकारश्चोपकंठके ।
द्वितीयंतु वकारो मे हृदयं पातु सर्वदा ॥ ११ ॥
रकारस्तु द्वितीयं वै उभौ पार्श्वौं सदा मम ।
दकार उदरे पातु सकारो नाभिमंडले ॥ १२ ॥
वकारः पातु मे लिंगं जकारः पातु गुह्यके ।
नकारः पातु मे जंघे मेकारो जानुनोर्द्वयोः ॥ १३ ॥
वकारः पातु मे गुल्फौ शकारः पादयोर्द्वयोः ।
माकारस्तु सदा पातु दक्षपादांगुलीषु च ॥ १४ ॥
नकारस्तु सदा पातु वामपादांगुलीषु च ।
यकारो मे सदा पातु दक्षपादतले तथा ॥ १५ ॥

स्वाकारो ब्रह्मरूपाख्यो वामपादतले तथा ।
हकारः सर्वदा पातु सर्वांगे गणपः प्रभुः ॥ १६ ॥
पूर्वे मां पातु श्रीरुद्रो श्रीं ह्रीं क्लीं फट् कलाधरः ।
आग्नेय्यां मे सदा पातु ह्रीं श्रीं क्लीं लोकमोहनः ॥ १७ ॥
दक्षिणे श्रीयमः पातु क्रीं ह्रं ऐं ह्रीं हस्रौं नमः ।
नैर्ऋत्ये निर्ऋतिः पातु आं ह्रीं क्रों क्रों नमो नमः ॥ १८ ॥
पश्चिमे वरुणः पातु श्रीं ह्रीं क्लीं फट् हस्रौं नमः ।
वायु में पातु वायव्ये हूं ह्रीं श्रीं हस्फ्रें नमो नमः ॥ १९ ॥
उत्तरे धनदः पातु श्रीं ह्रीं श्रीं ह्रीं धनेश्वरः ।
ईशान्ये पातु मां देवो ह्रौं ह्रीं जूं सः सदाशिवः ॥ २० ॥
प्रपन्नपारिजाताय स्वाहा मां पातु ईश्वरः ।
उर्ध्वं मे सर्वदा पातु गं ग्लौं क्लीं हस्रौं नमः ॥ २१ ॥
अनंताय नमः स्वाहा अधस्ताद्दिशि रक्षतु ।
पूर्वे मां गणपः पातु दक्षिणे क्षेत्रपालकः ॥ २२ ॥
पश्चिमे पातु मे दुर्गा ऐं ह्रीं क्लीं चण्डिका शिवा ।
उत्तरे वटुकः पातु ह्रीं वं वं वटुकः शिवः ॥ २३ ॥
स्वाहा सर्वार्थसिद्धेश्च दायको विघ्ननायकः ।
पुनः पूर्वे च मां पातु श्रीमानसितभैरवः ॥ २४ ॥
आग्नेय्यां पातु नो ह्रीं ह्रीं ह्रं क्रौं क्रौं रुरुभैरवः ।
दक्षिणे पातु मे क्रौं क्रौं ह्रैं ह्रैं मे चंडभैरवः ॥ २५ ॥

नैर्ऋत्ये पातु मे ह्रीं हूं ह्रौं ह्रौं ह्रीं ह्रीं ह्स्रैं नमः ।
स्वाहा मे सर्वभूतात्मा पातु मां क्रोधभैरवः ॥ २६ ॥
पश्चिमे ईश्वरः पातु क्रीं क्लीं उन्मत्तभैरवः ।
वायव्ये पातु मे ह्रीं क्लीं कपाली कमलेक्षणः ॥ २७ ॥
उत्तरे पातु मे देवो ह्रीं ह्रीं भीषणभैरवः ।
ईशान्ये पातु मां देवो क्लीं ह्रीं संहारभैरवः ॥ २८ ॥
उर्ध्वं मे पातु देवेशः श्रीसंमोहनभैरवः ।
अधस्ताद् वटुकः पातु सर्वतः कालभैरवः ॥ २९ ॥
इतीदं कवचं दिव्यं ब्रह्मविद्याकलेवरं ।
गोपनीयं प्रयत्नेन यदीच्छेदात्मनः सुखं ॥ ३० ॥
जननीजारवद् गोप्या विद्यैषेत्यागमा जगुः ।
अष्टम्यां च चतुर्दश्यां संक्रांतौ ग्रहणेष्वपि ॥ ३१ ॥
भौमेऽवश्यं पठेद् धीरो मोहयत्यखिलं जगत् ।
एकावृत्त्या भवेद् विद्या द्विरावृत्त्या धनं लभेत् ॥ ३२ ॥
त्रिरावृत्त्या राजवश्यं तुर्यावृत्त्याऽखिलाः प्रजाः ।
पंचावृत्त्या ग्रामवश्यं षडावृत्त्या च मंत्रिणः ॥ ३३ ॥
सप्तावृत्त्या सभा वश्या अष्टावृत्त्या सुवः श्रियं ।
नवावृत्त्या च नारीणां सर्वाकर्षणकारकं ॥ ३४ ॥
दशवृत्तीः पठेन्नित्यं षण्मासाभ्यासयोगतः ।
देवता वश्यमायाति किं पुनर्मानवा भुवि ॥ ३५ ॥

कवचस्य च दिव्यस्य सहस्रावर्तनान्नरः ।
देवतादर्शनं सद्यो नात्र कार्या विचारणा ॥ ३६ ॥

अर्धरात्रे समुत्थाय चतुर्थ्यां भृगुवासरे ।
रक्तमाल्याम्बरधरो रक्तगंधानुलेपनः ॥ ३७ ॥

सावधानेन मनसा पठेदेकोत्तरंशतं ।
स्वप्ने मूर्तिमयं देवं पश्यत्येव नसंशयः ॥ ३८ ॥

इदं कवचमज्ञात्वा गणेशं भजते नरः ।
कोटिलक्षं प्रजप्त्वाऽपि न मंत्रः सिद्धिदो भवेत् ॥ ३९ ॥

पुष्पांजल्यष्टकं दत्वा मूलेनैव सकृत्पठेत् ।
अपिवर्षसहस्राणां पूजायाः फलमाप्नुयात् ॥ ४० ॥

भूर्जे लिखित्वा स्वर्णस्थां गुटिकां धारयेद् यदि ।
कंठे वा दक्षिणे बाहौ सकुर्याद् दासवज्जगत् ॥ ४१ ॥

नदेयं परशिष्येभ्यो देयं शिष्येभ्य एव च ।
अभक्तेभ्योपि पुत्रेभ्यो दत्वा नरकमाप्नुयात् ॥ ४२ ॥

गणेशभक्तियुक्ताय साधवेच प्रयत्नतः ।
दातव्यं तेन विघ्नेशः सुप्रसन्नो भविष्यति ॥ ४३ ॥

॥ इति श्रीदेवीरहस्ये श्रीमहागणपतिमंत्रविग्रहमवचम् ॥

श्रीमूलशक्तिगजास्यस्नपनाध्यायः

श्रीगणेशाय नमः। श्रीगुरुचरणारविंदाभ्यां नमः। श्री-सरस्वत्यैनमः। अथातो मूलशक्तिगजास्यस्नपनाध्यायं व्याख्या-स्यामः॥

मंत्राभिषेकविधिः

ओं महाकालीकामदामूलविघ्नेश्वरौ सर्वाङ्गेवसतां। ओं भोगदावक्रतुण्डौ चरणयोर्वसतां। ओं उग्रहेरम्बाविघ्नेशावूर्वोर्वसतां। ओं कामदाहरिद्रागजवक्त्रौ हृदये वसतां। ओं विघ्नहंत्र्युच्छिष्ट-विघ्नेशावाननेवसतां। ओं तेजोवतीयोगेशौ मूर्धजेषुवसतां। ओं प्राणशक्तिबालसंमोहनौ प्रजनने वसतां। ओं व्यापिनीमहागणपती कंठे वसतां। ओं ध्रुवावीजगणेशौ ललाटे वसतां। ओं रक्ताक्षि-प्रगणेशौ कर्णयोर्वसतां। ओं कृष्णावीरगणेशौ नासिकयोर्वसतां। ओं एते महाकालीमूलशक्तिमूलविघ्नेश्वरपुत्रदशकं॥ १०॥

ओं मंगलारत्नमौलीशौ नयनयोर्वसतां। ओं वरदैकशक्ति-गजास्यौ भुजयोर्वसतां। ओं गुह्यारहस्यविघ्नेशौ नाभौ वसतां। ओं महालक्ष्मीलक्ष्मीशविघ्नराजौ हृदये वसतां। ओं कांताकुक्षि-गणेशौ शिखायां वसतां। ओं जीवंतीवारिविघ्नेशौ कट्योर्वसतां। ओं विरूपारिरविविघ्नेशौ पृष्ठे वसतां। ओं कालिकाहरिद्रास्तंभनेशौ उर्वोर्वसतां। दीप्तिकेवलशक्तिविघ्नेशौ स्कंधयोर्वसतां। ओं गति-मालाहेरम्बौ भुजसंध्योर्वसतां। ओं चित्याकाशगणेशौ ब्रह्मरंध्रे-

वसतां । ओं महालक्ष्मीमूलशक्तिमूलविघ्नेश्वरौ सर्वाङ्गेषु वसतां । एते महालक्ष्मीमूलगजास्यपुत्रा एकादश ॥ ११ ॥

महैश्वर्यप्रदाः सर्वविघ्ननिवारकाः साध्यस्य मोहविधायकः । वशीकरणकारकाः भक्तस्य सर्वसौख्यप्रदाः । ओं जरातीताविघ्न-संज्ञौ करांगुष्ठयोर्वसतां । ओं द्राविणीविघ्नविनायकौ करतर्जन्योर्वसतां । ओं मदोद्धतावीरौ करमध्ययोर्वसतां । ओं महारात्रिशूरौ करानामि-कयोर्वसतां । ओं जगद्धात्रीवरदौ करकनिष्ठिकयोर्वसतां । ओं मरुत्व पुत्रैकदंष्ट्रौ पादतर्जन्योर्वसतां । ओं सिंहमुखीसिंधूरास्यौ पादांगुष्ठ-योर्वसतां । ओं जगन्मातालम्बोदरौ पादमध्ययोर्वसतां । ओं बुद्धि-महागणपती पादानांप्रकोष्ठयोर्वसतां । ओं विचित्रांगीक्षिप्रौ पादक-निष्ठिकयोर्वसतां । एते महासरस्वतीमूलविघ्नेश्वरपुत्रा दश सर्वविद्या-प्रदाः ॥ १० ॥ ओं भुवनेशीचंद्रहस्ता च दक्षिणनयनेवसतां । ओं वरारोहत्रिपुटा च वामनयने वसतां । ओं सदाकीर्तिरश्वारोहा भ्रूमध्ये वसतां । ओं महासरस्वती मूलशक्ति विघ्नेश्वरौ सर्वाङ्गेवसतां । ओं अन्येसशक्तिकाः सर्वेगणेशाः सर्वाङ्गेषुवसतां । एतेस्त्रीरूपाः सशक्तिकास्त्रया सर्वविद्याप्रदाः एव ॥ १ ॥ अन्यास्त्वैवमंगेषु गणाधी-शान् स्नपनाध्यायेनाभिषिंच्य कांक्षितं लभेत् इत्योऽसत्यं ॥

ओं नमोभगवते मूलशक्तिमूलगजास्याय । ओं नमस्ते महाकालि मूलशक्तिजनंनि नमस्तुभ्यं मूलविघ्नेश्वरगजास्यजनक युवाभ्यां नमोनमः । ओं नमस्ते भोगदेजननि नमस्तुभ्यं वक्रतुण्ड-गजास्यजनक युवाभ्यां नमो नमः ।

ओं नमस्ते उग्रेजननि नमस्तुभ्यं हेरम्बगजास्यजनक युवाभ्यां
नमो नमः।
ओं नमस्ते कामदेवजननि नमस्तुभ्यं हरिद्रागज स्यजनक युवाभ्यां "
ओं नमस्ते विघ्नहंत्रीजननि नमस्तुभ्यं उच्छिष्टगजास्य जनक युवाभ्यां "
ओं नमस्ते तेजोवतीजननि नमस्तुभ्यं योगेशगजास्यजनक युवाभ्यां "
ओं नमस्ते प्राणशक्तिजननि नमस्तुभ्यं बालसंमोहनगजास्यजनक
युवाभ्यां नमो नमः।
ओं नमस्ते व्यापिनिजननि नमस्तुभ्यं जयगणेशमजास्यजनक
युवाभ्यां नमो नमः।
ओं नमस्ते ध्रुवेजननि नमस्तुभ्यं बीजगणेशगजास्यजनक युवाभ्यां "
ओं नमस्ते रक्तेजननि नमस्तुभ्यं क्षिप्रगणेशगजास्यजनक युवाभ्यां "
ओं नमस्ते कृष्णेजननि नमस्तुभ्यं वीरगणेशगजास्यजनक युवाभ्यां "

ओं नमोऽस्तु महद्भ्यः सर्वकर्तृभ्यः सर्वस्वतंत्रेभ्यो विघ्नमोह-विधायकविनाशकेभ्यो निजशक्तिमद्भ्यः शत्रुसंहारेभ्यो मूलशक्ति मूलगजास्यपुत्रेभ्यो दशभ्यो भूयो भूयो नमो नमः। ओं नमो महालक्ष्मीमूलशक्तिगजास्याय नमो नमो मंगलायै रत्नमौलीश-गजास्याय नमो नमो वरदायै एकशक्तिगजास्याय नमो नमो गुह्यायै रहस्यविघ्नराजाय नमो नमो महालक्ष्म्यै महालक्ष्मीशविघ्नराजाय नमो नमः। ओं कांतायै कुक्षीशविघ्नराजाय नमो नमो जीवंत्यै वारिविघ्नानामधिराजाय नमो नमो विरूपायारिविघ्नाधिराजाय नमो नमः। ओं कालिकायै हरिद्रास्तंभनेशाय नमो नमो दीप्त्यै केवल-

शक्तिविघ्नेश्वराय नमो नमो गतिमालायै हेरम्बाय नमश्चित्यै-व्योम-विघ्नराजाय नमः । ओं नमो जगत्कर्तृभ्यः सवनितेभ्यो महदैश्वर्य-प्रदेभ्यः सर्वविघ्ननिवारकेभ्यो महामोहविघायकेभ्यश्चराचरवशीकरण-कर्तृभ्यः सर्वसौख्यप्रदेभ्यो नमो नमः ॥ १६ ॥ ओं नमोमहाशक्त्यै मूलशक्त्यै च मूलविघ्नेश्वरायच नरातीतायै च विघ्नायच द्राविण्यै च विनायकाय च मदोद्रिक्तायै वीराय च महाराज्यै च जगद्धात्र्यै च वरदाय च सिंहमुख्यै सिंधुरास्याय च मरुत्पूतायै चैकदंष्ट्राय च जगन्मात्रे च लम्बोदराय च बुध्यै च महागणपतये च विचित्रांगाय च क्षिप्राय च सवनितेभ्यो महागणेशेभ्यो गजाकारेभ्यः सशक्ति-केभ्यो नमो नमः । सर्वविद्याप्रदातृभ्यः सर्वजगत्कर्तृभ्यो महासर-स्वतीमहागणेशपुत्रेभ्यः सभार्येभ्यो नमो नमः ॥ १७ ॥

ओं भुवनेशी चंद्रहस्ता ताभ्यां नमो नमः । ओं या वरारोहा त्रिपुटा ताभ्यां नमो नमः ॥ २ ॥ ओं या सदाकीर्तिरश्वारोहा ताभ्यां नमो नमः ॥ ३ ॥ ओं स्त्रीरूपेभ्यः सशक्तिकेभ्यो गजास्येभ्यो नमो नमः ॥ ४ ॥ ओं य इंद्रगजास्यो याचेंद्राणीताववतं सदा मां ॥ ५ ॥ ओं योऽग्निगजास्यो या स्वाहा तावक्तं सदामां ॥ ६ ॥ ओं यो यमगजास्यो या संयमिनी तावक्तं सदा मां ॥ ७ ॥ ओं यो निर्ऋतिगजास्यो या निर्ऋतिस्तावक्तं सदा मां ॥ ८ ॥ ओं यो वायु वरुणगजास्यो या वारुणी तावक्तं सदा मां ॥ ९ ॥ ओं यो वायु गजास्यो या गंधवती तावक्तं सदा मां ॥ १० ॥ ओं यः कुबेर गजास्यो या धनदा तावक्तं सदा मां ॥ ११ ॥ य ईशानगजास्यो

या ईशानी ताववतं सदा मां ॥ १२ ॥ ओं एते सर्वदिक्षुरक्षका-ऽष्टौ ॥ १३ ॥ ओं यः सूर्यगजास्यो या प्रभा ताववतं सदा मां ॥ १४ ॥ ओं यश्चंद्रगजास्यो या प्रभा ताववतं सदा मां ॥ १५ ॥ ओं यो मंगलगजास्यो या मंगला ताववतं सदामां ॥ १६ ॥ ओं यः सौम्यगजास्यो या सौम्या ताववतं सदा मां ॥ १७ ॥ ओं यो गुरुगजास्यो या धिषणा ताववतं सदा मां ॥ १८ ॥ ओं यः शुक्र-गजास्यो या भार्गवी ताववतं सदा मां ॥ १९ ॥ ओं यः शनि गजास्यो या असिता ताववतं सदा मां ॥ २० ॥ एते सप्त सर्वपीडा हारकाः सुरक्षकाश्च । ओं ये स्थले जले चाकाशे गणेशास्संति सहस्रशः सवनिता जाग्रतं स्वपंतं गच्छंतं भुंजंतं अग्रे पृष्ठे पार्श्वयो-रुपरिष्टादधश्च पांतु सर्वतः । एते अनंताः सर्वत्र सर्वदा सर्वतो-रक्षकाः । चिरायुर्दिशंतं क्षेमंदिशंतं । ऐश्वर्यं दिशंतं वश्यं दिशंतं । पुत्रं दिशंतं कलत्रंदिशंतं । कांक्षितं दिशंतं वित्तं दिशंतं । वृत्तिं दिशंतं वैरीन् नाशयंतं । मृत्युं नाशयंतं । विघ्नान्नाशयंतं । वै आलस्यं नाशयंतं कलहं नाशयंतं रोगान्नाशयंतं प्रेतान्नाशयंतं । ब्रह्मराक्षसां नाशयंतं । सर्व दुःखानि नाशयंतं । सर्वपापानि नाशयंतं। अलक्ष्मीर्नाशयंतं । अपमृत्युंनाशयंतं । धनं ममास्तु । पशवस्सन्तु । विद्याः सन्तु । सुचित्तमस्तु । सुखवृद्धिरस्तु । सुभक्तिरस्तु । चिंति-तमनोरथावाप्तिरस्तु । चिच्छक्तिरस्तु । कारुण्यमस्तु । निरुपद्रवोस्तु । कलिहानिरस्तु । कलयंतु सत्यसुखौ भवतम्——सुप्रसन्नौ भवतम् । विजयौ भवतं । विहारिणौ भवतं । सफलं भवतं ।सफलौ भवतं ।

सदानंदौ भवतं । संतुसु खौ भवतं । सुश्रियौ भवतं । सुमंगलौ भवतं । सर्वे गजास्याः सर्वसुखं दत्वा यत्र स्मृता तत्र संतु सस्त्रीकाः मां रक्षंतु मुदिता भक्तवश्याः ये वैरिणः किंकरास्सन्तु । ओं गणपतये नमो नमः इत्यर्थणरहस्ये मूलशक्तिगजास्यस्नपनाध्याये चतुर्थं पटलम् । ओं श्रीं ह्रीं क्लीं श्रीश्रीपतिगिरिजागिरिजापति-रतिरतिपति महिमहिपति महालक्ष्मीमहागणपति ऋध्यामोद समृद्धि-प्रमोद कान्तिसुमुख मदनावतीदुर्मुख मदद्रवाविघ्न द्राविणीविघ्नकर्तृ वसुधाराशङ्खनिधि वसुमतीपद्मनिधिश्रीगणेशचक्रस्थसकलदेवताभ्यो नमः ॥

॥ इति शुभम् ॥

श्रीगुरुः

॥ अथगणपतिसूक्तम् ॥

ॐ गणानांत्वा गणपति हवामहे कविंकवीनामुपमश्रवस्तमम् ।
ज्येष्ठराजं ब्रह्मणां ब्रह्मणस्पत आनः शृणन्नूतिभिः सीदसादनम् ॥
आतून इन्द्र क्षुमन्तं चित्रं ग्राभं संगृभाय ॥ महाहस्ती दक्षिणेन ॥
विद्माहि त्वा तूविकूर्मिं तूविदेष्णं तुवीमघम् ॥ तुविमवोभिः ॥
नहि त्वा शूर देवा न मर्तासोदित्सन्तम् ॥ भीमं नगां वारयन्ते ॥
एतोन्विन्द्रं स्तवा मेशानं वस्वः स्वराजम् ॥ न राधसा मर्धिषन्नः ॥
प्रस्तोषदुप गासिषच्छ्र वत्साम गीयमानम् ॥ अभिराधसा जुगुरत् ॥
आनो भर दक्षिणेनाभिसव्येन प्रमृश ॥ इन्द्र मानो वसोर्निर्भाक् ॥

उपक्रमस्वाभरधृषता धृष्णो जनानाम् ॥ अदाशूष्टरस्यवेदः ॥ इन्द्रय उनुते अस्ति वाजो विप्रेभिः सनित्वः ॥ अस्माभिः सु तं नु ॥ सद्यो जुवस्ते वाजा अस्मभ्यं विश्वश्चन्द्रः ॥ वशैश्च भंक्षू जरन्ते ॥

॥ इति गणपतिसूक्तम् ॥

॥ अथ गणपत्यथर्वशीर्षम् ॥

श्रीगणेशाय नमः ॥ ॐ भद्रं कर्णेभिः शृणुयाम देवाः ॥ भद्रं पश्येमाक्षभिर्यजत्राः ॥ स्थिरैरङ्गैस्तुष्टुवा ँ सस्तनूभिः ॥ व्यशेम देवहितं यदायुः ॥ स्वस्ति न इन्द्रो वृद्धश्रवाः ॥ स्वस्ति नः पूषा विश्ववेदाः ॥ स्वस्ति नस्तार्क्ष्यो अरिष्टनेमिः ॥ स्वस्तिनो बृहस्पतिर्दधातु ॥ ॐ शान्तिः शान्तिः शान्तिः ॥ अथगणेशाथर्वशीर्षं व्याख्यास्यामः ॥

ॐ नमस्तेगणपतये ॥ त्वमेवप्रत्यक्षंतत्वमसि ॥ त्वमेवकेवलं कर्तासि ॥ त्वमेवकेवलंधर्तासि ॥ त्वमेव केवलंहर्तासि ॥ त्वमेवसर्वंखल्विदंब्रह्मासि ॥ त्वंसाक्षादात्मासि नित्यं ॥ ऋतंवच्मि ॥ सत्यंवच्मि ॥ अवत्वंमां ॥ अववक्तारं ॥ अवश्रोतारं ॥ अवदातारं ॥ अवधातारं ॥ अवानूचानमवशिष्यं ॥ अवपश्चात्तात् ॥ अवपुरस्तात् ॥ अवोत्तरत्तात् ॥ अवदक्षिणात्तात् ॥ अवचोर्ध्वात्तात ॥ अवाधरात्तात ॥ सर्वतोमांपाहिपाहिसमंतात ॥ त्वंवाङ्मयस्त्वंचिन्मयः ॥ त्वामानन्दमयस्त्वं ब्रह्ममयः ॥ त्वंसच्चिदानंदाद्वितीयोसि॥ त्वंप्रत्यक्षंब्रह्मासि॥ त्वंज्ञानमयोविज्ञानमयोसि ॥ सर्वंजगदिदंत्वत्तोजायते ॥ सर्वंजगदिदं-

त्वत्तस्तिष्ठति ॥ सर्वंजगदिदंत्वयिलयमेष्यति ॥ सर्वंजगदिदंत्वयिप्रत्येति ॥ त्वंभूमिरापोनिलोनलोनभः ॥ त्वंचत्वारिवाक्पदानि ॥ त्वंगुणत्रयातीतः ॥ त्वंकालत्रयातीतः ॥ त्वंदेहत्रयातीतः ॥ त्वंमूलाधारस्थितोसिनित्यं ॥ त्वंशक्तित्रयात्मकः ॥ त्वांयोगिनोध्यायंतिनित्यं ॥ त्वंब्रह्मात्वं-विष्णुस्त्वंरुद्रस्त्वमिन्द्रस्त्वमग्निस्त्वंवायुस्त्वंसूर्यस्त्वंचंद्रमास्त्वं ब्रह्मभूर्भुवः-स्वरोम् ॥ गणादीन् पूर्वमुच्चार्य वर्णादींस्तदनंतरं ॥ अनुस्वारः परतरः ॥ अर्धेंदुलसितं ॥ तारेणरुद्धं ॥ एतत्तवमनुस्वरूपं ॥ गकारः पूर्वरूपं ॥ अकारोमध्यमरूपं ॥ अनुस्वारश्चांत्यरूपं ॥ बिंदुरुत्तररूपं ॥ नादः संधानं ॥ संहितासंधिः ॥ सैषागणेशविद्या ॥ गणकऋषिः ॥ निचृद्गायत्रीछंदः ॥ गणपतिर्देवता ॥ ॐ गं ॐ ॥

ओं एकदंतायविद्महे वक्रतुण्डायधीमहि ॥ तन्नोदंतिः प्रचोदयात् ॥ एकदंतंचतुर्हस्तंपाशमंकुशधारिणम् ॥ रदंचवरदंहस्तैर्बिभ्राणं मूषकध्वजम् ॥ रक्तंलंबोदरंशूर्पकर्णकंरक्तवाससं ॥ रक्तगंधानुलिप्तांगं-रक्तपुष्पैः सुपूजितम् ॥ भक्तानुकंपिनंदेवंजगत्कारणमच्युतं ॥ आवि-र्भूतंचसृष्ट्यादौप्रकृतेः पुरुषात्परं ॥ एवं ध्यायतियोनित्यंसयोगीयोगि-नांवरः ॥ नमोव्रातपतये नमो गणपतये नमः प्रमथपतये नमस्ते अस्तुलंबोदरायैकदंतायविघ्ननाशिनेशिवसुतायश्रीवरदमूर्तयेनमः ॥ एत-दथर्वशीर्षंयोधीते ॥ सब्रह्मभूयायकल्पते ॥ ससर्वतः सुखमेधते ॥ ससर्वविघ्नैर्नबाध्यते ॥ संपंचमहापापात्प्रमुच्यते ॥ सायमधीयानोदिव-सकृतंपापंनाशयति ॥ प्रातरधीयानोरात्रिकृतंपापंनाशयति ॥ सायंप्रातः प्रयुंजानोऽपापोभवति ॥

सर्वत्राधीयानोऽपविघ्नोभवति ॥ धर्मंमर्थंकामंमोक्षंचविंदति ॥ इदमथर्वशीर्षमशिष्यायनदेयं ॥ योयदिमोहाद्दास्यति ॥ सपापीयान् भवति ॥ सहस्रावर्तनात् यंयंकाममधीते ॥ तं तमनेनसाधयेत् ॥ अनेनगणपतिमभिषिंचति ॥ सवाग्मीभवति ॥ चतुर्थ्यामनश्नन् जपति ॥ सविद्यावान् भवति ॥ इत्यथर्वणवाक्यं ॥ ब्रह्माद्याचरणंविद्यात् ॥ नबिभेतिकदाचनेति ॥ योदूर्वांकुरैर्यंजति ॥ सवैश्रवणोपमोभवति ॥ योलाजैर्यंजति ॥ सयशोवान्भवति ॥ समेधावान्भवति ॥ योमोदक-सहस्रेणयजति ॥ सवांछितफलमवाप्नोति ॥ यःसाज्यसमिद्भिर्यंजति ॥ ससर्वंलभते ससर्वंलभते ॥ अष्टौब्राह्मणान् सम्यग्ग्राहयित्वा ॥ सूर्य-वर्चस्वीभवति ॥ सूर्यग्रहेमहानद्यांप्रतिमासन्निधौवाजप्त्वा ॥ ससिद्धमंत्रो भवति ॥ महाविघ्नात्प्रमुच्यते ॥ महादोषात्प्रमुच्यते ॥ महाप्रत्य-वायात्प्रमुच्यते ॥ महापापात्प्रमुच्यते ॥ ससर्वविद्भवतिससर्वविद्भवति ॥ यएवंवेद ॥ इत्युपनिषद् ॥ ओं भद्रंकर्णेभिः० ॥ १ ॥ स्वस्तिनः इंद्रो० ॥ १ ॥

॥ इति गणपत्यथर्वशीर्षं समाप्तम् ॥

श्रीगुरुभ्योनमः

श्रीवल्लभेशोपनिषत्

ओं सहनाववतु इति शान्तिः

प्रथमोऽध्यायः ॥

अथ भगवन्तं मरीचिं काश्यपः पप्रच्छ। का वा वल्लभा। कोवा वल्लभेशः। मरीचिरवदत्। सर्वलोकनायिका ब्रह्मशक्तिः वैनायकी माया सिद्धलक्ष्मीः वल्लभा। तत्पतिः परमात्मा वल्लभेशः। कथं गणपतिरिति। ब्रह्मविष्णुरुद्रादीनां अन्नादिब्रह्मणां महदादितत्त्वानां गणानां पतिः गणपतिः। केन गजानन इति। नराकारा माया गजाकारः पुरुषः। प्रकृतिपुरुषाभेदाकृतिधरो गजाननः। कथं दशभुज इति। सदात्मनः सूक्ष्मभूतान्यजायन्त। शब्दस्पर्शरूपरसगन्धात्मकानि सूक्ष्मभूतगणानि स्वस्वगुणोपेतसूक्ष्मभूतसमूहदेहजातानि स्थूलसूक्ष्मकारणात्मकानि विश्वानि। अतः पंचभूतमयानि विश्वानि। त्रिविधात्मकं विश्वं जगत्। तत्सृष्ट्वा तदनुप्रविश्य सच्चत्यच्चाभवत्। तयोर्योगेन सत्यं ब्रह्म जगत् ब्रह्माभेदैकाकृतिधरो वल्लभेशः। कण्ठाधो जगन्मयः। तुरीयं ब्रह्ममूर्धा। द्वयोरभेदः पंचमंब्रह्म। पंचमं व्याकृतमव्याकृतमिदं प्रविश्य अन्तर्याम्यभवत्। व्योम्नः पुष्टिपतिं वायोर्मनसश्च रतिपतिं अग्नेर्गिरिजापतिं अद्भ्यो रमापतिं अन्नात् भूमिपतिं सशक्तिमसृजत्। सशक्तिकानां पंचानां अभेदाकृतिमयत्वात् दशबाहुकः। वराहं चिन्हं गदा। भूमेः व्रीह्यग्रं। विष्णोः चक्रं। श्रियः पद्मं। रुद्रस्य रुजा। गौर्याः पाशं। रतेः उत्पलं। मारस्य इक्षुका-

मुकं । पुष्टेः बीजापूरं । पुष्टिपतेः विषाणं । एवं दशायुधधरः । दशानां अभेदाकृतिमयः कण्ठाधः वल्लभेशः दशबाहुकः ।) गजाकारःतुरीयो मूर्धा । तच्चिन्हं शुण्डा । नानाविधरत्नपूरितरत्नघटं तदायुधं । एकादशायुधराजितैकादशकरः वल्लभेशः) केन रक्तवर्ण इति । वर्णेषु आद्यं लोहितं । अयं देवेष्वाद्यत्वात् रक्तवर्णोऽभवत् । केन त्रिणेत्र इति । प्रपंचत्रयसाक्षित्वात् त्रिणेत्रः ।) केन चंद्रचूड इति । त्रिविधात्मकं जगत् मृतं । तुरीयं अमृतात्मकं अमृतं चन्द्ररूपकं । तुरीयब्रह्म मस्तकत्वात् चंद्रचूडः) कथं चिन्तामणिद्वीपपतिरिति । अविद्यात्मकं जगत् । विद्यात्मकं तुरीयं । चित्तप्रकाशकत्वात् चिन्तामणिः । तुरीयस्थितिगत्वात् चिन्तामणिद्वीपपतिरिति ।) कथं विश्वोत्पत्तिविपत्तिसंस्थितिकर इति । स्वगुणेभ्यः ब्रह्मविष्णुरुद्रान् सृष्ट्वा सृष्ट्यादीनि तेभ्यो दत्वा तैः कारयति) कथं विघ्नराज इति । जगन्मयः प्रतिबन्धात्मकः सद्भावधरः कालः विघ्नः । तन्नियामकोयं विघ्नराज इति ।)

इति प्रथमोऽध्यायः ॥

अथ द्वितीयोऽध्यायः ॥

काश्यपः पप्रच्छ । कथं मे भगिनीपतिरिति । मरीचिराह । ओं तत् सत् इति ब्रह्म त्रिविधं सत्यं ज्ञानमनन्तमिति । चतुर्विधं जगदाधारभूतं । पंचमं प्रणवात्मकं । तत् पदं निर्गुणं ज्ञानात्मकं अनन्तं असि पदं सत् ब्रह्म विभावरहितं स्वसंवेद्यात्मकं ओंकारं ब्रह्म एव ।) विशुद्धसत्वमायायाः समष्टिव्यष्टिव्यक्तच भेदमास्थाय तुरीयपदगो भूत्वा चिन्तामणिद्वीपपतिरभवत् । तच्छक्तिः विशुद्धसत्व-

प्रधाना/माया सिद्धलक्ष्मीः । सा च मे तपसा वल्लभेति नाम्ना मे सुता अभवत् । चिन्तामणिद्वीपपतिः अयं गणपतिमूर्तिधरो भूत्वा विधिना मे पुत्रीं गृहीत्वा वल्लभेशो अभवत् । ओं ब्रह्मैव वल्लभेश इति) अयं ब्रह्माण्डे कान् कान् भक्तान् अन्वगृह्णात् । मरीचिराह । चतुर्विध-पुरुषार्थसंयोगाभेदमयं पंचमं ब्रह्मभूयं । ब्रह्मभूयपदगो वल्लभेशः । ब्रह्मभूयस्य चत्वारो द्वाराः । धर्मार्थकाममोक्षा इति । धर्मस्य देवता विष्णुः । अर्थस्य रुद्रः । कामस्य शक्तिः । मोक्षस्य सूर्यः । धर्मद्वार-रक्षकौ रमानारायणौ । अर्थद्वाररक्षकौ उमामहेश्वरौ । कामद्वारपालकौ रतिकन्दर्पौ । मोक्षद्वारपालकौ महीवराहौ । यज्ञस्कन्दपुष्टीशब्रह्माणः चतुर्णां प्रत्यधिदेवताः । ब्रह्माण्डे चैषां दर्शनं दत्वा अन्वगृह्णादिति ।) भण्डासुरवधे देव्या वरान् दत्वा विघ्नयन्त्रभेदनार्थं तस्य स्मरणात् आविर्भूय विघ्नयंत्रं भित्वा ललितामन्वगृह्णीत् कामेश्वरीं कामदेवतां ।) विष्णुतपसा तुष्टः रुद्रनेत्राग्निदग्धां लक्ष्मीं बिल्वेन वृक्षेण उज्जीवयित्वा विष्णवे दत्वा तं अन्वगृह्णात् । पार्वतीतपसा तुष्टः शिवेन सह पार्वतीं संयोज्य तयोः वरानदात् । दक्षिणामूर्तितपसा तुष्टः पार्वतीं तेनं समयोजयत् ।) सरस्वतीं ब्रह्मणा च । रुद्रनेत्राग्निदग्धं कामं जीवयित्वा रत्या समयोजयत्) भूमिमपि वराहेण । प्रभां सूर्येण । पुष्टिपतितपसा तुष्टः दर्शनं दत्वा सारूप्यमदात् । यज्ञमूर्तितपसा तुष्टः दर्शनं दत्वा ब्रह्मणस्पतियज्ञं स्वप्रियं चक्रे । स्कन्दतपसा तुष्टः तारकभेदकशक्तिमदात् । तेन सह वल्लीं समयोजयत् । एवं नाना-देवान् मुनीन् वा अन्वगृह्णादिति ॥

इति द्वितीयोध्यायः ॥

अथ तृतीयोऽध्यायः ॥

काश्यप उवाच । आत्मविद्यां अनुब्रूहीति । तᳬ होवाच मरीचिः । गणकोऋषिरस्यास्तु देवता वल्लभेश्वरः । निचृद्गायत्रीछन्दोस्य गं बीजं सर्वकारणं । शक्तिस्स्यात् प्रणवस्तुर्यः स्वाहा वै कीलकं स्मृतं । गामित्यादिदीर्घषट्कः षड्बीजसंयुताः क्रमात् । षडंगश्चेति कथितानि-योज्याश्चाकारादिषु ।

ध्यानं

बीजापूरगदेक्षुकार्मुकरुजाचक्राब्जपाशोत्पल-
व्रीहग्रस्वविषाणरत्नकलशप्रोद्यत्कराम्भोरुहः ।
ध्येयो वल्लभया सपद्मकरयाश्लिष्टोज्वलद्भूषया
विश्वोत्पत्तिविपत्तिसंस्थितिकरो विघ्नेश्वरोभीष्टदः ॥

तारः श्रीशक्तिकन्दर्पमहाविघ्नेशबीजकाः ।
गणपतेश्च संबुद्धिः वरदद्वितयं ततः ॥
ततः सर्वजनं मे च वशमानयसंयुतः ।
स्वाहया च महामन्त्रोष्टाविंशतिवर्णकः ॥
चतुर्थं वरवरदसंयुतो मन्त्र उत्तमः ।
कामेशीवरदश्चैव प्रीतिदश्चेति कथ्यते ॥
एवं भेदद्वयेनैव मन्त्रोयं परिकीर्तितः ।
संबुध्यन्तमहामन्त्रः ब्रह्मभूयादिसाधकः ॥
अन्यः कामप्रदः प्रोक्तः कामिनां शक्तिमार्गतः ।

काश्यप उवाच—

नानाकामसिध्यै मन्त्रानस्य ब्रूहीति ॥

मरीचिराह—

श्रीविद्यागणनाथस्य योगः कामप्रपूरकः ।
कएईलह्रीं षड्बीजाः प्रथमःखण्ड उच्यते ॥
हसकहलह्रीं गणपते च वरदद्वितयं ।
द्वितीयखण्डश्चेति सकलह्रीं ततः परं ॥
सर्वजनं मे वशमानय स्वाहा महामनुः ।
त्रिचत्वारिंशद्वर्णमनुः तद्यन्त्रे पूज्य उच्यते ॥
गायत्री गणनाथस्य संयोगो ब्रह्मदायकः ।
भुक्तिमुक्तिप्रदो ब्रह्मतेजःपुंजःप्रमोददः ॥
गायत्र्याः प्रथमः पादः प्रणवेन समन्वितः ।
वल्लभेशस्य षड्बीजैः प्रथमःखण्ड उच्यते ॥
ततो द्वितीयपादस्तु संबुद्धिवरदद्वयं ।
द्वितीय खण्ड इति च तृतीयचरणः ततः ॥
वल्लभेशशिष्टभागाः तृतीयः खण्ड उच्यते ।
त्रिपंचाशद्वर्णमंत्रः ब्रह्मतेजःप्रदायकः ॥
भर्गविद्येति कथिता विद्येयं वेदमार्गिभिः ।
एकाक्षरषडर्णाभ्यां पुटिता पूर्वपृष्ठयोः ॥
गायत्री त्रिपदा देवी भर्गविद्याऽपरास्मृता ।
बालागणेशसंयोगः श्रीविद्याकामदायकः ॥

प्रथमं वाग्भवं पश्चात् षड्बीजाः कामबीजकं ।
संबुद्धिश्च गणपतेः वरदद्वितयं ततः ॥
सौः पश्चात् शिष्टमंत्रस्स्याद्बालागणपतेर्मनुः ।
नीलकंठस्य त्र्यक्षर्याः योगेनैव विषान्तकः ॥
वशमानय स्थानेषु विषं नाशय चोच्यते ।
तारो ज्योंसः सःज्यों सूर्यवस्वर्णश्च ॥
ततः परं षड्बीजाश्च गणेशस्य संबुद्धिः ।
वरदद्वयं ज्यों सः सर्वरोगान् हरहर सः ज्यों स्वाहयामनुः ॥
सर्वरोगहरो मंत्रः गणेश्स्य प्रविस्तृतः ।
अघोरगणनाथस्य संयोगः शत्रुनाशकः ॥
कृत्याभिचारशमनः सर्वाभीष्टप्रदायकः ।
ओं गं गः प्रथमस्फुरादि च वमान्तकं ॥
षड्बीजा वरदान्तं च साध्यं च स्वाहया मनुः ।
खण्डत्रयेषु गणपतेः ऐंब्लूं योज्य ससाधकं ॥
विद्यां देहीति स्वाहया च सर्वविद्याप्रदायकः ।
वश्यादिषड्कर्मसिध्यै तत्तत्बीजेन साध्यतः ॥
जपात्तत्त्सिद्धिदाता वल्लभेशो घृणानिधिः ।
सर्वसंपत्समृध्यै च श्रीधराशक्तिबीजकान् ॥
खण्डत्रयेषु संयोज्य संपदं देहि साध्यकं ।
संयोज्य च जपः कार्यः संपद्वृध्यै क्रमेण च ॥
एवं तस्य मंत्रभेदाः कथिताः तत्प्रसादतः ॥

इति तृतीयोध्यायः

अथतुरीयोध्यायः

काश्यप उवाच। तदाराधनविधिं मह्यं ब्रूहीति। तं होवाच गणेशो मरीचिः। शैव वैष्णव सौर शाक्त गाणेशैरप्युपास्योयं वल्लभेशः। सिन्दूररक्तचन्दणगणेशाक्षगणपदचिन्हानि। तेषां धारणं कृत्वा जप्योयं पूजनीयश्च। उषःकालो गणेशस्यातिप्रियंकरः। अपरान्हार्धरात्रिकालं विना अन्यकालेषु जपः कार्यः। यजनं च कवचहृदयावृत्तिस्तुतिसहस्रनामजपानि। मंत्रसिद्धिसाधकहोमतर्पणमार्जनान्यपि तस्य तोषदानि। गणेशाग्नौ होमः एकोवा ऋङ्मंत्राभ्यां कार्यः। शतसहस्रसंख्या क्रमेण वा काले सहस्रजप एव वरः। स्वदन्दार्कमूलविग्रहे यंत्रे शोणादिशिलायां च यजनं शस्यते। अभिषेकाय शोणशिला। लोकगणसिध्यै यंत्रं। देवताविग्रहसिध्यै बिंबं। पुरुषसूक्तब्रह्मणस्पतिसूक्त ऋङ्मंत्रेषु चैकेन नित्यं यजनं। शुक्रवारचतुर्थ्यौ प्रियंकरौ। बिन्दुत्रिकोणषड्कोणाष्टदलषोडशदलवृत्तत्रयभूपुरत्रययुतोयंत्रः। बिन्दौ तारो बीजं। त्रिकोणान्तः चत्वारो बीजाः। षड्कोणेषु षड्बीजाः। गामित्यादयः सन्धिषु। दळेषु शिष्टवर्णाः। अग्रेषु गायत्री। षोडशदळेषु ऋङ्मंत्राः। मातृकाबीजपाशाङ्कुशा वृत्तेषु। भूपुरेषु यंत्राङ्गानि। रमारमेशोमामहेशरतिकन्दर्पमहीवराहा प्रथमावृतिदेवताः। आमोदप्रमोदसुमुखदुर्मुखाऽविघ्नविघ्नकर्तारः द्वितीयावृतेः। अंगदेवतास्तृतीयस्य। तुरीयस्य मातरः। पंचमस्य दिगीशाः। तीव्राज्वालिन्याद्याः पीठशक्तयः। शूराद्याः द्वारदेवताः। आवाहनासनाद्युपचारैः कार्यं नित्यार्चनं।

गणेशार्चनपरःसर्वविघ्नैःप्रमुच्यते । सर्वसिद्धिंलभते । धर्मार्थ-कामममोक्षब्रह्मभूयानि लभते इति । य इमां वल्लभेशोपनिषदमधीते ससर्वविघ्नात् प्रमुच्यते । सर्वाभीष्टं लभते । ब्रह्मप्राप्नोति । ब्रह्मप्राप्नोतीत्युपनिषत् ॥

इति तुरीयोध्यायः ॥

सहनाववतु इति शान्तिः ॥

॥ समस्तेयं वल्लभेशोपनिषत् ॥

॥ शिवंसुन्दरम् ॥

गणेशप्रियसप्तमुद्रालक्षणं ॥

ततो गणेशमुद्राणां उच्यन्ते लक्षणान्यथ—

उत्तानोर्ध्वमुखी मध्या सरला बद्धमुष्टिका ।
दन्तमुद्रा समाख्याता सर्वागमविशारदैः ॥
वाममुष्टेतु तर्जन्या दक्षमुष्टेस्तु तर्जनीम् ।
संयोज्यांगुष्ठकाग्राभ्यां तर्जन्यग्रे स्वके क्षिपेत् ॥
एषा पाशाह्वया मुद्रा विद्वद्भिः परिकीर्तिता ।
ऋज्वीश्च मध्यमां कृत्वा तर्जनीं मध्यपर्वणि ॥
संयोज्यऽकुंचयेत् किंचित् मुद्रैषाङ्कुशसंज्ञिका ।
तर्जनीमध्यमासंधिनिर्गतांगुष्ठमुष्टिका ॥

अधोमुखी दीर्घरूपा मध्यमा विघ्नमुद्रिका ।
तले तलं तु करयोः तिर्यक्संयोज्यचांगुलीः ॥
संहताः प्रसृताः कुर्यात् मुद्रा परशुसंज्ञिका ।
उर्ध्वास्यं दक्षिणं हस्तमानम्रविरलाङ्गुलिम् ॥
किंचिन्निम्नतलं कुर्यात् मुद्रैषा लड्डुकाभिधा ।
उत्तानवाममुष्टिस्तु बीजापूराह्वया मता ॥
दन्तपाशाङ्कुशविघ्नपरशूलड्डुकाह्वयाः ।
बीजापूराह्वया चेति गणेशस्य प्रिया मताः ॥

॥ इति ॥

अष्टमातृकाध्यानम् ॥

ब्राह्मी स्वर्णसमा ध्येया मृगचर्मविभूषिता ।
अक्षमालाभये दण्डकुण्डिके दधती करैः ॥
त्रिशिखं परशुं हस्तैर्डमरुं नृकपालकम् ।
बिभ्राणां चन्द्रगौराङ्गीं माहेशीं भावयेच्छुभाम् ॥
गुणखट्वाङ्गदण्डाङ्कुशान् वहन्तीं कराम्बुजैः ।
इन्द्रगोपारुणां ध्यायेत् कौमारीं करुणालयाम् ॥
अरिशङ्खकपालानि घण्टां च करपङ्कजैः ।
बिभ्राणां वैष्णवीं ध्यायेन्नीलमेघसमप्रभाम् ॥
हलं च मुसलं दोर्भिर्दधानां खड्गखेटकौ ।
वाराहीं भावयेच्छक्तिमञ्जनाद्रिसमप्रभाम् ॥

तोमराङ्कुशसद्वज्रविद्युद्युक्तकराम्बुजाम् ।
इन्द्राणीं भावयेन्मन्त्री नीलवर्णसुभूषणाम् ॥
धारयन्तीं शूलखड्गौ कपालं नृशिरः करैः ।
चामुण्डां शोणवर्णां च मुण्डमालायुतां स्मरेत् ॥
स्वर्णाभामक्षमालां च बीजापूरकपालके ।
पद्मं च दधतीं हस्तैर्महालक्ष्मीं स्मरेत्सुधीः ॥

॥ इति ॥

॥ होमः ॥

अथ होम द्रव्याणि—

जपाद्दशांशहोमोऽष्टद्रव्यैः मिळितैः ।
मोदकपृथुकसलाजाः ससक्तवश्चेक्षुनाळिकेरफलाः ।
तिलाः कदळीफलसहितानीत्यष्टद्रव्याणि सम्पदिष्टानि ॥

अन्यैर्द्रव्यैश्चेत्

स्वर्णाप्त्यै मधुनाथगव्यपयसा गोसिद्धये सर्पिषा
लक्ष्म्यै शर्करया जुहोतु यशसे दध्नाच सर्वर्धये ।
अन्नैरन्नसमृद्धये च सतिलैः द्रव्याप्तये तण्डुलैः
जातीभिः पतये कुसुम्भकुसुमैरश्वारिजैर्वाससे ॥
पद्मैर्भूपतिमुत्पलैः नृपवधूः तन्मंत्रिणः कैरवैः
अश्वत्थादिसमीद्भिरग्रजमुखान् वर्णान् वधूः पिष्टजैः ।

पुत्तल्यादिभिरन्वहञ्च वशयेत् जुह्वन्ननावृष्टये
लोणैर्वृष्टिसमृद्धये च जुहुयान्मत्री पुनर्वेतसैः ॥

अयमर्थः—

संख्यानुक्ते सहस्रं इति न्यायात्। एतैः उक्तद्रव्यैः सर्वैः सहस्रसंख्यं तत्तत्प्रयोजनावाप्त्यै जुहुयात्। कुसुम्भाख्यंकुसुमं, अश्वारिः (करवीरं) उत्पलं (नीलोत्पलं) कैरवं (श्वेतोत्पलम्) अश्वत्थादि समिधः। अश्वथ वट उदुम्बर प्लक्षाणां समिधः। अग्रजमुखाः वर्णाः ब्राह्मणादिचत्वारो वर्णाः। पिष्टजैः पुत्तल्यादिभिरिति पिष्ट निर्मिताभिः साध्यप्रकृतिभिः इत्यर्थः। एतैः उक्तपद्मप्रभृतिभिः हुते भूपतिप्रभृतयस्तु उक्ताः साध्याः वशीभवन्ति। इत्यभिप्रायः। लोणं (लवणं) तैः अनावृष्टये जुहुयात्। वैतसं वेतससमित तैः वृष्टयर्थं जुहुयात्। इत्यर्थः ॥

प्रत्येकमथवामिश्रैः हुनेत् सर्वार्थसिद्धये। पूर्वोक्ताष्टद्रव्यैः इत्यर्थः ॥

भृगुवारे विशेषेण नारिकेलेन दूर्वया।
आवत्सरं हुनेन्मंत्री श्रियमायुश्चविन्दति ॥

अयुतं नियुतं वापि तिलदूर्वाज्यपायसैः।
अपस्माराह्ववेतालाः सद्यो नश्यन्ति किं पुनः ॥

अपामार्गसमिद्धोमात् ग्रहा नश्यन्ति षण्मुखाः।
पद्महोमेन साम्राज्यं लभते नात्र संशयः ॥

उत्पलैः वश्यमथवा रक्तपद्मेन वा हुनेत् ।
दध्ना सर्वसमृद्धिस्स्यात् धान्यैरन्नपतिर्भवेत् ॥
वृष्टिकामः प्रजुहुयात् वेतसानां समिद्वरैः ।
पायसं गुडसंमिश्रं कदलीफलसंयुतम् ॥
आज्याक्तं नालिकेरैश्च सर्वकामार्थसिद्धये ।
इति कल्पोक्तं किंचित् लिखितम् ॥

अष्टद्रव्यहोमप्रमाणम्—

मोदका अखण्डिता ग्रासमिताः । पृथुकलाजसक्तवो मुष्टिपरिमिताः । इक्षुप्रमाणं श्लोक एवोक्तम् । नारिकेळं अष्टधा खण्डम् । तिलाः चुळुकप्रमाणाः शतसङ्ख्याका वा । कदळीफलमल्पं यद्यखण्डितं पृथुचेद्यथारुचि खण्डितम् ॥

॥ इति होमविधिः

॥ श्रीगणपतिविधानम् ॥

गणकऋषिः । निचृद्गायत्री छंदः । महागणपतिः देवता । ओं बीजं गं बीजं । ह्रीं शक्तिः । ओं श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं गं गां हृदयाय नमः इत्यादिषडङ्गानि ॥

आसनध्यानम्—

मन्दाराद्यैः कल्पवृक्षविशेषैः विशिष्टतरफलदैः ।
शिशिरितचतुरांशेऽन्तर्बालातपचन्द्रिकाकुले च तले ॥ १ ॥

ऐक्षवजलनिधिलहरीकणजालवाहिना च गंधवहेन ।
संसेविते सुरतरुसुमनःश्रितमधुपपक्ष्मचलनपरेण ॥ २ ॥
रत्नमये मणिवज्रप्रवालफलपुष्पपल्लवस्य सतः ।
महतोऽधस्तात् ऋतुभिस्संसेवितस्य कल्पतरोः ॥ ३ ॥
सिंहमुखपादपीठगलिपिमयपद्मे त्रिषट्कोणोल्लसिते ।
आसीनस्त्वेकरदो बृहदुदरो दशभुजोऽरुणो गजवदनः ॥ ४ ॥

तत्र लिपिमयपद्मे इत्यादिनामयमर्थः—

त्रिकोणमध्ये प्रणवं गं इति साध्यादियुतं लिखित्वा श्रीं ह्रीं क्लीं ग्लौं इत्येभिः तं संवेष्टय षट्कोणेषु बीजषट्कं तदन्तरालेषु अङ्गषट्कं अष्टदलेषु मन्त्रपदाष्टकं तद्बहिः वृत्तत्रये मातृकया पाशाङ्कुशेन च संवेष्टय तद्बहिः भूपुरद्वये आं ह्रीं इति कोणेषु दिक्-विदिक्भेदेन विलिखेदिति ॥

अथ दीक्षाकलशविधिः उच्यते ॥

मध्ये च दिक्दळानां चतुष्टयाग्रे प्रविन्यसेत कलशान् ।
क्षीरद्रुबिल्वरोहिणपिप्पलफलीनीत्वग्भवैः क्वाथैः ॥ १ ॥
संपूरयेद्यथावत् क्रमात् समावाह्य गणपतिमिथुनानि ।
अभ्यर्च्य चोपचारैः हुत्वा विधिवत्पुनस्समभिषिंचेत् ॥ २ ॥

अयमर्थः—क्षीरद्रुमाः=अश्वत्थ वट उदुम्बर प्लक्षाः ।
रोहिणं = वटवृक्षं ॥ पिप्पल = अश्वत्थं ॥ फलिनी = जंबु ॥
चतुर्दलं विलिख्य तत्कर्णिकायां च तेषु चतुर्दलाग्रेषु च उक्तैः एतैः क्वाथोदकैः क्रमेण एकैकेन एककलशं संपूरयेत् ।

तत्र दिक्स्थकलशचतुष्टये रमारमेशादिचतुष्टयं सशक्तिकं मध्ये कलशे गणपतिं च समावाह्य षोडशोपचारैः संपूज्य पुनः तत्समीपे अग्निं समाधाय गणपतिं समावाह्य पूर्वोक्तैः अष्टद्रव्यैः दीक्षाहोमं कृत्वा तान् कलशान् प्राग्दलकलशादिक्रमेण गुरुः शिष्यमभिषिंचेत् । पुनः उक्तसंख्या पुरश्चर्या । पश्चात अग्नौ विघ्नं सपरिवारं संपूज्य अष्टद्रव्यैः मिलितैः जपादृशांशं पुरश्चरणहोमं कुर्यात् ॥

गणपतिध्यानम्—

बीजापुरगदेक्षुकार्मुकरुजाचक्राब्जपाशोत्पल-
ब्रीह्यग्रस्वविषाणरत्नकलशप्रोद्यत्कराम्भोरुहः ।
ध्येयो वल्लभया सपद्मकरयाश्लिष्टोज्ज्वलद्भूषया
विश्वोत्पत्तिविपत्तिसंस्थितिकरोविघ्नो विशिष्टार्थदः ॥
करपंकजधृतकलशस्रुतमणिमुक्ताप्रवालवर्षेण ।
अविरतधारं विकिरन् परितः साधकसमग्रसंपत्त्यै ॥
मदजललोलुपमधुकरमालां निर्भरकर्णतालताडनया ।
निर्वासयन् मुहुर्मुहुः अमरासुरैश्च सेवितो युगपत् ॥

एवं स्वरूपध्यानम्—एवं महागणपतिरूपं आत्मानं ध्यात्वा पुनः सपरिवारान् ध्यायेत् ॥

अग्रेथ विल्वमभितश्च रमारमेशौ तद्दक्षिणे वटजुषौ गिरिजावृषाङ्कौ ।
पृष्ठेथ पिप्पलजुषौ रतिपुष्पबाणौ सव्ये प्रियङ्गुमभितश्च महीवराहौ ॥१
ध्येयौ च पद्मयुगचक्रदरौ पुरोक्तौ पाशाङ्कुशाढ्यपरशुत्रिशिखैरथान्यौ ।
मोत्पलेक्षुमयचापशरैः तृतीयावन्यौ शुकाढ्यकलामाग्रगदारथाङ्गैः ॥२॥

ध्येयाः षट्कोणाश्रिषु परितः पाशाङ्कुशाभयेष्टकराः ।
सप्रमदाः गणपतयो रक्ताकाराः प्रभिन्नमदविवशाः ॥ ३ ॥
अग्राश्रावामोदप्रमोदसुमुखौ च तमभितोऽश्रयुगे ।
पृष्ठे च दुर्मुखाख्यो तमभितोऽविघ्नविघ्नकर्तारौ ॥ ४ ॥
सव्यापसव्यभागे तस्य ध्येयौ च शंङ्खपुष्पनिधी ।
मौक्तिकमाणिक्याभौ वर्षन्तौ धारया धनानि सदा ॥ ५ ॥
ऋद्धिसमृद्धिश्चान्या कान्तिर्मदनावती मदद्रवया ।
द्राविणिवसुधाराख्ये वसुमत्यपि विघ्ननिधियुगप्रमदाः ॥ ६ ॥

अग्रे विल्वमभितश्चेत्यादिग्रंथानामयमर्थः—

पूर्वोक्तबीजापूरेत्यादिमार्गेण स्वात्मानं गणपतिरूपं ध्यात्वा पुनरग्रे विल्ववृक्षं ध्यात्वा तदभितः रमारमेशौ ध्यायेत् । सपद्मयुगा रमा । सचक्रदरोरमेशः । दक्षिणभागे वटवृक्षं ध्यात्वा तदभितः गिरिजावृषाङ्कौ ध्यायेत् । सपाशाङ्कुशा गिरिजा । सपरशुशूली वृषाङ्कः। पुनश्च पश्चिमभागे पिप्पलवृक्षं ध्यात्वा तदभितः रतिपुष्पबाणौ ध्यायेत् । सोत्पलयुग्मा रतिः । सेक्षुचापपुष्पबाणः पुष्पबाणाख्यः । पुनः सव्यभागे प्रियङ्गुवृक्षं ध्यायेत् । प्रियङ्गुः जंबु । तदभितःमहीवराहौ ध्यायेत् । सशुककलमाग्रा मही । कलमाग्रं धान्यविशेषः । सगदाचक्रःवराहः । चतस्रो मूर्तयो एवं ध्येयाः ॥ तद्बहिः षट्कोणेषु षड्विघ्नान् ध्यायेत् ।

प्रथममग्रकोणे ऋद्धिशक्तिमामोदविघ्नञ्च ध्यायेत् । तद्दक्षिणकोणे समृद्धिशक्तिं प्रमोदविघ्नञ्च ध्यायेत् । उत्तरकोणे कान्तिशक्ति

सुमुखविघ्नञ्च ध्यायेत्। पृष्ठकोणे मदनावतीशक्तिं दुर्मुखविघ्नञ्च ध्यायेत्। तद्दक्षिणतः मदद्रवाशक्तिं अविघ्नञ्च ध्यायेत्। उत्तरकोणे द्राविणीशक्तिं विघ्नकर्तारञ्च ध्यायेत्। एते विघ्नाः सपाशाङ्कुशाभयवरकराः प्रभिन्नमदविवशाश्च ध्येयाः। एतेषां षट्विघ्नानां उत्तरपार्श्वे वसुधाराशक्तिं शङ्खनिधिञ्च ध्यायेत्। दक्षिणपार्श्वे वसुमतीशक्तिं पद्मनिधिं (पुष्पनिधिं) च ध्यायेत्। वसुधाराशंखनिधी मौक्तिकाभौ। वसुमतीपद्मनिधी माणिक्याभौ। एतौ उभावपि वर्षन्तौ धाराधनानि सदा ॥ इति ॥

ओं नमो भगवत्यै सच्चिदानन्दरूपिण्यै ।

॥ श्रीगणेशमूलमन्त्रपदमाला ॥

ओमित्येतदजस्य कण्ठविवरं भित्वा बहिर्निर्गतं
चोमित्येव समस्तकर्म ऋषिभिः प्रारभ्यते मानुषैः ।
ओमित्येव सदा जपन्ति यतयः स्वात्मैकनिष्ठाः परं
चोंकाराकृतिवक्त्रमिन्दुनिटिलं विघ्नेश्वरं भावये ॥ १ ॥

श्रीं बीजं श्रमदुःखजन्ममरणव्याध्याधिभीनाशकं
मृत्युक्रोधनशान्तिबिन्दुविलसद्वर्णाकृति श्रीप्रदं ।
स्वान्तस्थात्मशरस्य लक्ष्यमजरस्वात्मावबोधप्रदं
श्रीश्रीनायकसेवितेभवदनप्रेमास्पदं भावये ॥ २ ॥

ह्रीं बीजं हृदयत्रिकोणविलसन्मध्यासनस्थं सदा
चाकाशानलवामलोचननिशानाथार्धवर्णात्मकम् ।

मायाकार्यजगत्प्रकाशकमुमारूपं स्वशक्तिप्रदं
मायातीतपदप्रदं हृदि भजे लोकेश्वराराधितम् ॥ ३ ॥

क्लीं बीजं कलिधातुवत्कलयतां सर्वेष्टदं देहिनां
धातृक्ष्मायुतशान्तिबिन्दुविलसद्वर्णात्मकं कामदम् ।
श्रीकृष्णप्रियमिन्दिरासुतमनःप्रीत्यैकहेतुं परं
हृत्पद्मे कलये सदा कलिहरं कालारिपुत्रप्रियम् ॥ ४ ॥

ग्लौं बीजं गुणरूपनिर्गुणपरब्रह्मादिशक्तेः महा-
हंकाराकृतिदण्डिनीप्रियमजश्रीनाथरुद्रेष्टदम् ।
सर्वाकर्षिणिदेवराजभुवनार्णेन्द्वात्मकं श्रीकरं
चित्ते विघ्ननिवारणाय गिरिजाजातप्रियं भावये ॥ ५ ॥

गंगासुतं गन्धमुखोपचारप्रियं खगारोहणभागिनेयम् ।
गंगासुताद्यं वरगन्धतत्वमूलांबुजस्थं हृदि भावयेऽहम् ॥ ६ ॥

गणपतये वरगुणनिधये सुरगणपतये नतजनततये ।
मणिगणभूषितचरणयुगाश्रितमलहरणेचण ते नमः ॥ ७ ॥

वराभये मोदकमेकदन्तं करांबुजातैस्सततं धरन्तम् ।
वरांगचन्द्रं परभक्तिसांद्रैर्जनैर्भजन्तं कलये सदाऽन्तः ॥ ८ ॥

वरद नतजनानां सन्ततं वक्रतुण्ड
स्वरमयनिजगात्र स्वात्मबोधैकहेतो ।
करलसदमृतांभोपूर्णपात्राय मह्यं
गरगलसुत शीघ्रं देहि मद्बोधमीड्यम् ॥ ९ ॥

सर्वजनं परिपालय शर्वज पर्वसुधाकरगर्वहर ।
पर्वतनाथसुतासुत पालय खर्वं मा कुरु दीनमिमम् ॥ १० ॥

मेदोऽस्थिमांसरुधिरान्त्रमये शरीरे
मेदिन्यबग्निमरुदंबरलास्यमाने ।
मे दारुणं मदमुखाघमुमाज हृत्वा
मेधाह्वयासनवरे वस दन्तिवक्त्र ॥ ११ ॥

वशं कुरु त्वं शिवजात मां ते वशीकृताशेषसमस्तलोक ।
वसार्णसंशोभितमूलपद्मलसच्छ्रियाऽऽलिंगित वारणास्य ॥ १२ ॥

आनयाशु पदवारिजान्तिकं मां नयादिगुणवर्जितं तव ।
हानिहीनपदजामृतस्य ते पानयोग्यमिभवक्त्र मां कुरु ॥ १३ ॥

स्वाहा स्वरूपेण विराजसे त्वं सुधाशनानां प्रियकर्मणीड्य ।
स्वधा स्वरूपेण तु पित्र्यकर्मण्युमासुतेज्यामय विश्वमूर्ते ॥ १४ ॥

अष्टाविंशतिवर्णपत्रलसितं हारं गणेशप्रियं
कष्टाऽनिष्टहरं चतुर्दशपदैः पुष्पैर्मनोहारकम् ।
तुष्ट्यादिप्रदसद्गुरूत्तमपदांभोजे चिदानन्ददं
शिष्टेष्टोऽहमनन्तसूत्रहृदयाऽऽबद्धं सुभक्त्याऽर्पये ॥ १५ ॥

श्री शिवायै नमः ।

अनन्तानन्दनाथः

॥ ब्रह्मणस्पतिसूक्तम् ॥

ब्रह्मणस्पतेत्वमस्ययन्ता ॥ सूक्तस्यबोधितनयंचजिन्व ॥
विश्वंतद्भद्रंयदवन्तिदेवाः ॥ बृहद्वदेमविदथेसुवीराः ॥
सईगँसत्येभिस्सखिभिश्शुचद्भिः ॥ गोधायसंविधनसैरतर्दत ॥
ब्रह्मणस्पतिर्वृषभैर्वराहैः ॥ घर्मस्वेदेभिर्द्रविणंव्यानट् ॥
ब्रह्मणस्पतेरभवद्यथावशं ॥ सत्योमन्युर्महिकर्माकरिष्यतः ॥
योगाउदाजथ्सदिवेविचाभजत ॥ महीवरीतिश्शवसासरत्पृथक् ॥
इन्धानोअग्निंवनवद्वनुष्यतः ॥ कृतब्रह्माशूशुवद्रातहव्यइत् ॥
जातेनजातमतिसृत्स्प्रसृगँसते ॥ यंयंयुजंकृणुतेब्रह्मणस्पतिः ॥
ब्रह्मणस्पतेसुयमस्यविश्वहा ॥ रायस्स्यामरथ्योविवस्वतः ॥
वीरेषुवीराँउपपृङ्ग्धिनस्त्वं ॥ यदीशानोब्रह्मणावेषिमेहव्यं ॥
सइज्जनेनसविशासजन्मना ॥ सपुत्रैर्वाजं भरतेधनानृभिः ॥
देवानांयःपितरमाविवासति ॥ श्रद्धामनाहविषाब्रह्मणस्पतिं ॥

॥ इति ब्रह्मणस्पतिसूक्तम् ॥

॥ श्रीवक्रतुण्डषडक्षरी ॥

वन्दे वारिजकान्तिपादयुगळं वन्दारुभक्तेष्टदं
सन्देहास्पदचित्तदूरगसुमानन्दप्रदं सुन्दरम् ।
मन्देन्द्वारकवीनविद्वुरुनुतं मन्दारमालाप्रियं
नन्देष्टात्मजमातुलं गजमुखं छन्दोमयं भावये ॥ १ ॥

क्रव्यादेन्द्रसुरेन्द्रभावितपदं हव्याशिहस्तात्मजं
गव्याज्याहुतिसुप्रियं भयहरं नव्योपहारप्रियम् ।
कव्यादांबुजभानुमण्डलगतं दिव्यौषधं रोगिणां
दिव्यौघादिपरीवृतं गजमुखं भव्येष्टदं भावये ॥ २ ॥
तुंगोर्वीधरनाथजादृतपदं गंगाधरस्येष्टदं
श्रृंगैकोज्ज्वमंगहीनसुखदं श्रृंगाररसारं परं ।
भृंगाशोभितगण्डयुग्ममगराट्श्रृंगस्थितांबासुतं
सांगोपांगमुपाश्रये गजमुखं गंगासुताराधितम् ॥ ३ ॥
डामर्यादिसमस्तभूतनिवहव्यामोहकृल्लोचनं
सोमार्द्धोज्वलशेखरं मम हृदारामे वसन्तं मुदा ।
वामाक्ष्याश्रितवामपार्श्वममलं रामेण संपूजितं
सामादिश्रुतिबोधितं गजमुखं क्षेमंकरं भावये ॥ ४ ॥
यज्ञंयो वितनोति चिद्धुतवहे प्राज्ञस्स्वचित्तान्तरे
प्रज्ञां तस्य ददन्तमादिपुरुषं प्राज्ञैरुपास्यं सदा ।
आज्ञाचक्रगषण्मुखेष्टवरदं स्वज्ञानदं देहिनां
अज्ञानाद्रिमहापविं गजमुखं यज्ञेश्वरं भावये ॥ ५ ॥
हुंकाराहतदैत्यभूतनिवहं हिंकारवाक्यप्रियं
शंकारातिभयार्तिमोहममताहंकारनाशप्रदम् ।
गंकाराख्यमहामनुं प्रजपतामोंकारलक्ष्यप्रदं
ठंकारेन्दुशिरोधरं गजमुखं शंकारकं भावये ॥ ६ ॥
वक्रतुण्डषड्वर्णाब्जग्रथिता मालिका मया ।
अनन्तसौख्यदा श्रीमच्चिदानन्दपदेर्पिता ॥

शिवम्

॥ श्रीः ॥

॥ गणपतिसहस्रनामावळिः ॥

ओं गणेश्वराय नमः
गणक्रीडाय
गणनाथाय
गणाधिपाय
एकदंष्ट्राय
वक्रतुण्डाय
गजवक्त्राय
महोदराय
लम्बोदराय
धूम्रवर्णाय १०
विकटाय
विघ्ननायकाय
सुमुखाय
दुर्मुखाय
बुद्धाय
विघ्नराजाय
गजाननाय
भीमाय
प्रमोदाय

ओं आमोदाय नमः २०
सुरानन्दाय
मदोत्कटाय
हेरम्बाय
शम्बराय
शम्भवे
लम्बकर्णाय
महाबलाय
नन्दनाय
अलम्पटाय
अभीरवे ३०
मेघनादाय
गणञ्जयाय
विनायकाय
विरूपाक्षाय
धीरशूराय
वरप्रदाय
महागणपतये
बुद्धिप्रियाय

ओं क्षिप्रप्रसादनाय नमः
रुद्रप्रियाय ४०
गणाध्यक्षाय
उमापुत्राय
अघनाशनाय
कुमारगुरवे
ईशानपुत्राय
मूषकवाहनाय
सिद्धिप्रियाय
सिद्धिपतये
सिद्धाय
सिद्धिविनायकाय ५०
अविघ्नाय
तुंबुरवे
सिंहवाहनाय
मोहिनीप्रियाय
कटंकटाय
राजपुत्राय
शालकाय
सम्मिताय
अमिताय

ओं कूश्माण्डसामसम्भूतये नमः॥
दुर्जयाय
धूर्जयाय
जयाय
भूपतये
भुवनेशानाय
भूतानां पतये
अव्ययाय
विश्वकर्त्रे
विश्वमुखाय
विश्वरूपाय ७०
निधये
घृणये
कवये
कवीनामृषभाय
ब्रह्मण्याय
ब्रह्मणस्पतये
ज्येष्ठराजाय
निधिपतये
निधिप्रियपतिप्रियाय
हिरण्मयपुरान्तःस्थाय ८०

ओं सूर्यमण्डलमध्यगाय नमः
कराहतिध्वस्तसिन्धुसलिलाय
पूषदन्तभिदे
उमाङ्ककेळिकुतुकिने
मुक्तिदाय
कुलपालनाय
किरीटिने
कुण्डलिने
हारिणे
वनमालिने ९०
मनोमयाय
वैमुख्यहतदैत्यश्रिये
पादाहतिजितक्षितये
सद्योजातस्वर्णमुंजमेखलिने
दुर्निमित्तहृते
दुस्स्वप्नहृते
प्रसहनाय
गुणिने
नादप्रतिष्ठिताय
सुरूपाय १००
सर्वनेत्राधिवासाय

ओं वीरासनाश्रयाय नमः
पीताम्बराय
खण्डरदाय
खण्डेन्दुकृतशेखराय
चित्राङ्कश्यामदशनाय
भालचन्द्राय
चतुर्भुजाय
योगाधिपाय
तारकस्थाय ११०
पुरुषाय
गजकर्णकाय
गणाधिराजाय
विजयस्थिराय
गजपतिध्वजिने
देवदेवाय
स्मरप्राणदीपकाय
वायुकीलकाय
विपश्चिद्वरदाय
नादोन्नादभिन्नबलाह-
काय १२०
वराहरदनाय

ओं मृत्युञ्जयाय नमः
व्याघ्राजिनाम्बराय
इच्छाशक्तिधराय
देवत्रात्रे
दैत्यविमर्दनाय
शम्भुवक्त्रोद्भवाय
शम्भुकोपघ्ने
शम्भुहास्यभुवे
शम्भुतेजसे १३०
शिवाशोकहारिणे
गौरीसुखावहाय
उमाङ्गमलजाय
गौरीतेजोभुवे
स्वर्धुनीभवाय
यज्ञकायाय
महानादाय
गिरिवर्ष्मणे
शुभाननाय
सर्वात्मने १४०
सर्वदेवात्मने
ब्रह्ममूर्ध्ने

ओं ककुप्छ्रुतये नमः
ब्रह्माण्डकुम्भाय
चिद्व्योमभालाय
सत्यशिरोरुहाय
जगज्जन्मलयोन्मेषनिमेषाय
अग्न्यर्कसोमदृशे
गिरीन्द्रैकरदाय
धर्माधर्मोष्ठाय १५०
सामबृंहिताय
ग्रहर्क्षदशनाय
वाणीजिह्वाय
वासवनासिकाय
कुलाचलांसाय
सोमार्कघण्टाय
रुद्रशिरोधराय
नदीनदभुजाय
सर्पाङ्गुलीकाय
तारकानखाय १६०
भ्रूमध्यसंस्थितकराय
ब्रह्मविद्यामदोत्कटाय
व्योमनाभये

ओं श्रीहृदयाय नमः
मेरुपृष्ठाय
अर्णवोदराय
कुक्षिस्थयक्षगन्धर्वरक्षः-
किन्नरमानुषाय
पृथ्वीकटये
सृष्टिलिङ्गाय
शैलोरवे १७०
दस्रजानुकाय
पाताळजङ्घाय
मुनिपदे
कालाङ्गुष्ठाय
त्रयीतनवे
ज्योतिर्मण्डललाङ्गूलाय
हृदयालाननिश्चलाय
हृत्पद्मकर्णिकाशालि-
वियत्केळिसरोवराय
सद्भक्तध्याननिगडाय
पूजावारीनिवारिताय १८०
प्रतापिने
कश्यपसुताय

ओं गणपाय नमः
विष्टपिने
बलिने
यशस्विने
धार्मिकाय
स्वोजसे
प्रथमाय
प्रथमेश्वराय १९०
चिन्तामणिद्वीपपतये
कल्पद्रुमवनालयाय
रत्नमण्डपमध्यस्थाय
रत्नसिंहासनाश्रयाय
तीव्राशिरोधृतपदाय
ज्वालिनीमौळिलालिताय
नन्दानन्दितपीठश्रिये
भोगदाभूषितासनाय
सकामदायिनीपीठाय
स्फुरदुग्रासनाश्रयाय २००
तेजोवतीशिरोरत्नाय
सत्यानित्यावतंसिताय
सविघ्ननाशिनीपीठाय

ओं सर्वशक्त्यम्बुजाश्रयाय नमः
लिपिपद्मासनाधाराय
वह्निधामत्रयाश्रयाय
उन्नतप्रपदाय
गूढगुल्फाय
संवृत्तपार्ष्णिकाय
पीनजङ्घाय २१०
श्लिष्टजानवे
स्थूलोरवे
प्रोन्नमत्कटये
निम्ननाभये
स्थूलकुक्षये
पीनवक्षसे
बृहद्भुजाय
पीनस्कन्धाय
कम्बुकण्ठाय
लम्बोष्ठाय २२०
लम्बनासिकाय
भग्नवामरदाय
तुंगाय सव्यदन्ताय
महाहनवे

ओं ह्रस्वनेत्रत्रयाय नमः
शूर्पकर्णाय
निबिडमस्तकाय
स्तबकाकारकुम्भाग्राय
रत्नमौळये
निरङ्कुशाय २३०
सर्पहारकटीसूत्राय
सर्पयज्ञोपवीतवते
सर्पकोटीरकटकाय
सर्पग्रैवेयकाङ्गदाय
सर्पकक्ष्योदराबन्धाय
सर्पराजोत्तरीयकाय
रक्ताय
रक्ताम्बरधराय
रक्तमाल्यविभूषणाय
रक्तेक्षणाय २४०
रक्तकराय
रक्ताताम्रोष्ठपल्लवाय
श्वेताय
श्वेताम्बरधराय
श्वेतमाल्यविभूषणाय

ओं श्वेतातपत्ररुचिराय नमः
श्वेतचामरवीजिताय
सर्वावयवसम्पूर्णसर्वलक्षण-
लक्षिताय
सर्वाभरणशोभाढ्याय
सर्वशोभासमन्विताय २५०
सर्वमङ्गळमाङ्गल्याय
सर्वकारणकारणाय
सर्वदैककराय
शार्ङ्गिणे
बीजापूरिणे
गदाधराय
इक्षुचापधराय
शूलिने
चक्रपाणये
सरोजभृते २६०
पाशिने
धृतोत्पलाय
शालीमञ्जरीभृते
स्वदन्तभृते
कल्पवल्लीधराय

ओं विश्वाभयदैककराय नमः
वशिने
अक्षमालाधराय
ज्ञानमुद्रावते
मुद्गरायुधाय २७०
पूर्णपात्रिणे
कम्बुधराय
विधृतालिसमुद्गकाय
मातुलिङ्गधराय
चूतकलिकाभृते
कुठारवते
पुष्करस्थस्वर्णघटीपूर्णरत्नाभि-
वर्षकाय
भारतीसुन्दरीनाथाय
विनायकरतिप्रियाय
महालक्ष्मीप्रियतमाय २८०
सिद्धलक्ष्मीमनोरमाय
रमारमेशपूर्वाङ्गाय
दक्षिणोमामहेश्वराय
महीवराहवामाङ्गाय
रतिकन्दर्पपश्चिमाय

ओं आमोदमोदजननाय नमः
सप्रमोदप्रमोदनाय
समेधितसमृद्धश्रिये
ऋद्धिसिद्धिप्रवर्तकाय
दत्तसौमुख्यसुमुखाय २९०
कान्तिकन्दळिताश्रयाय
मदनावत्याश्रिताङ्घ्रये
कृत्तदौर्मुख्यदुर्मुखाय
विघ्नसम्पल्लवोपघ्नसेवाय
उन्निद्रमदद्रवाय
विघ्नकृन्निघ्नचरणाय
द्राविणीशक्तिसत्कृताय
तीव्राप्रसन्ननयनाय
ज्वालिनीपालितैकदृशे
मोहिनीमोहनाय ३००
भोगदायिनीकान्तिमण्डिताय
कामिनीकान्तवक्त्रश्रिये
अधिष्ठितवसुन्धराय
वसुधरामदोन्नद्धमहाशङ्ख-
निधिप्रभवे

ओं नमद्वसुमतीमौळिमहापद्मनि-
धिप्रभवे नमः
सर्वसद्गुरुसंसेव्याय
शोचिष्केशहृदाश्रयाय
ईशानमूर्ध्ने
देवेन्द्रशिखाय
पवननन्दनाय ३१०
अग्रप्रत्यग्रनयनाय
दिव्यास्त्राणां प्रयोगविदे
ऐरावतादिसर्वाशावारणाव-
रणप्रियाय
वज्राद्यस्त्रपरीवाराय
गणचण्डसमाश्रयाय
जयाजयपरीवाराय
विजया विजयावहाय
अजितार्चितपादाब्जाय
नित्यानित्यावतंसिताय
विलासिनीकृतोल्लासाय ३२०
शौण्डीसौन्दर्यमण्डिताय
अनन्तानन्तसुखदाय
सुमङ्गळसुमङ्गळाय

ओं इच्छाशक्तिज्ञानशक्तिक्रिया-
शक्तिनिषेविताय नमः
सुभगासंश्रितपदाय
ललिताललिताश्रयाय
कामिनीकामनाय
काममालिनीकेळिलालिताय
सरस्वत्याश्रयाय
गौरीनन्दनाय ३३०
श्रीनिकेतनाय
गुरुगुप्तपदाय
वाचासिद्धाय
वागीश्वरीपतये
नळिनीकामुकाय
वामारामाय
ज्येष्ठामनोरमाय
रौद्रीमुद्रितपादाब्जाय
हुंबीजाय
तुङ्गशक्तिकाय ३४०
विश्वादिजननत्राणाय
स्वाहाशक्तये
सकीलकाय

ओं अमृताब्धिकृतावासाय नमः
मदघूर्णितलोचनाय
उच्छिष्टगणाय
उच्छिष्टगणेशाय
गणनायकाय
सार्वकालिकसंसिद्धये
नित्यशैवाय ३५०
दिगम्बराय
अनपायाय
अनन्तदृष्टये
अप्रमेयाय
अजरामराय
अनाविलाय
अप्रतिरथाय
अच्युताय
अमृताय
अक्षराय ३६०
अप्रतर्क्याय
अक्षयाय
अजय्याय
अनाधाराय

ओं अनामयाय नमः
अमलाय
अमोघसिद्धये
अद्वैताय
अघोराय
अप्रतिमाननाय ३७०
अनाकाराय
अब्धिभूम्यग्निबलघ्नाय
अव्यक्तलक्षणाय
आधारपीठाय
आधाराय
आधाराधेयवर्जिताय
आखुकेतनाय
आशापूरकाय
आखुमहारथाय
इक्षुसागरमध्यस्थाय ३८०
इक्षुभक्षणलालसाय
इक्षुचापातिरेकश्रिये
इक्षुचापनिषेविताय
इन्द्रगोपसमानश्रिये
इन्द्रनीलसमद्युतये

ओं इन्दीवरदळश्यामाय नमः
इन्दुमण्डलनिर्मलाय
इध्मप्रियाय
इडाभागाय
इराधाम्ने ३९०
इन्दिराप्रियाय
इक्ष्वाकुविघ्नविध्वंसिने
इतिकर्तव्यतेप्सिताय
ईशानमौळये
ईशानाय
ईशानसुताय
ईतिघ्ने
ईषणात्रयकल्पान्ताय
ईहामात्रविवर्जिताय
उपेन्द्राय ४००
उडुभृन्मौळये
उंडेरकबलिप्रियाय
उन्नताननाय
उत्तुङ्गाय
उदारत्रिदशाग्रण्ये
ऊर्जस्वते

ओं ऊष्मलमदाय नमः
ऊहापोहदुरासदाय
ऋग्यजुस्सामसम्भूतये
ऋद्धिसिद्धिप्रवर्तकाय ४१०
ऋजुचित्तैकसुलभाय
ऋणत्रयविमोचकाय
स्वभक्तानां लुप्तविघ्नाय
सुरद्विषां लुप्तशक्तये
विमुखार्चानां लुप्तश्रिये
लूताविस्फोटनाशनाय
एकारपीठमध्यस्थाय
एकपादकृतासनाय
एजिताखिलदैत्यश्रिये
एधिताखिलसंश्रयाय ४२०
ऐश्वर्यनिधये
ऐश्वर्याय
ऐहिकामुष्मिकप्रदाय
ऐरंमदसमोन्मेषाय
ऐरावतनिभाननाय
ओंकारवाच्याय
ओङ्काराय

ओं ओजस्वते नमः
ओषधीपतये
औदार्यनिधये ४३०
औद्धत्यधुर्याय
औन्नत्यनिस्वनाय
सुरनागानामङ्कुशाय
सुरविद्विषामङ्कुशाय
अःसमस्तविसर्गान्तपदेषु-
परिकीर्तिताय
कमण्डलुधराय
कल्पाय
कपर्दिने
कलभाननाय
कर्मसाक्षिणे ४४०
कर्मकर्त्रे
कर्माकर्मफलप्रदाय
कदम्बगोलकाकाराय
कूश्माण्डगणनायकाय
कारुण्यदेहाय
कपिलाय
कथकाय

ओं कटिसूत्रभृते नमः

खर्वाय
खड्गप्रियाय ४५०
खड्गखांतान्तस्थाय
खनिर्मलाय
खल्वाटश्रृङ्गनिलयाय
खट्वाङ्गिने
खदुरासदाय
गुणाढ्याय
गहनाय
गस्थाय
गद्यपद्यसुधार्णवाय
गद्यगानप्रियाय ४६०
गर्जाय
गीतगीर्वाणपूर्वजाय
गुह्याचाररताय
गुह्याय
गुह्यागमनिरूपिताय
गुहाशयाय
गुहाब्धिस्थाय
गुरुगम्याय

ओं गुरोर्गुरवे नमः

घण्टाघर्घरिकामालिने ४७०
घटकुम्भाय
घटोदराय
चण्डाय
चण्डेश्वरसुहृदे
चण्डीशाय
चण्डविक्रमाय
चराचरपतये
चिन्तामणिचर्वणलालसाय
छन्दसे
छन्दोवपुषे ४८०
छन्दोदुर्लक्ष्याय
छन्दविग्रहाय
जगद्योनये
जगत्साक्षिणे
जगदीशाय
जगन्मयाय
जपाय
जपपराय
जप्याय

ओं जिह्वासिंहासनप्रभवे नमः ()
झलज्झलोल्लसद्दानझङ्कारिभ्रमराकुलाय
टङ्कारस्फारसंरावाय
टंकारिमणिनूपुराय
ठद्वयीपल्लवान्तस्थसर्वमन्त्रैकसिद्धिदाय
डिण्डिमुण्डाय
डाकिनीशाय
डामराय
डिण्डिमप्रियाय
ढक्कानिनादमुदिताय
ढौकाय ५००
ढुंढिविनायकाय
तत्वानां परमाय तत्वाय
तत्वंपदनिरूपिताय
तारकान्तरसंस्थानाय
तारकाय
तारकान्तकाय
स्थाणवे
स्थाणुप्रियाय

ओं स्थात्रे नमः
स्थावराय जङ्गमाय जगते ()
दक्षयज्ञप्रमथनाय
दात्रे
दानवमोहनाय
दयावते
दिव्यविभवाय
दण्डभृते
दण्डनायकाय
दन्तप्रभिन्नाभ्रमालाय
दैत्यवारणदारणाय
दंष्ट्रालग्नद्विपघटाय ५२०
देवार्थनृगजाकृतये
धनधान्यपतये
धन्याय
धनदाय
धरणीधराय
ध्यानैकप्रकटाय
ध्येयाय
ध्यानाय
ध्यानपरायणाय

ओं नन्दाय नमः ५३०
नन्दिप्रियाय
नादाय
नादमध्यप्रतिष्ठिताय
निष्कलाय
निर्मलाय
नित्याय
नित्यानित्याय
निरामयाय
परंव्योम्ने
परंधाम्ने ५४०
परमात्मने
परम्पदाय
परात्पराय
पशुपतये
पशुपाशविमोचकाय
पूर्णानन्दाय
परानन्दाय
पुराणपुरुषोत्तमाय
पद्मप्रसन्ननयनाय
प्रणताज्ञानमोचनाय ५५०

ओं प्रमाणप्रत्ययातीताय नमः
प्रणतार्तिनिवारणाय
फलहस्ताय
फणिपतये
फेत्कारय
फाणितप्रियाय
बाणार्चिताङ्घ्रियुगळाय
बालकेळिकुतूहलिने
ब्रह्मणे
ब्रह्मार्चितपदाय ५६०
ब्रह्मचारिणे
बृहस्पतये
बृहत्तमाय
ब्रह्मपराय
ब्रह्मण्याय
ब्रह्मवित्प्रियाय
बृहन्नादाग्र्यचीत्काराय
ब्रह्माण्डावळिमेखलाय
भ्रूक्षेपदत्तलक्ष्मीकाय
भर्गाय ५७०
भद्राय

ओं भयापहाय नमः
भगवते
भक्तिसुलभाय
भूतिदाय
भूतिभूषणाय
भव्याय
भूतालयाय
भोगदात्रे
भ्रूमध्यगोचराय ५८०
मन्त्राय
मन्त्रपतये
मन्त्रिणे
मदमत्तमनोरमाय
मेखलावते
मन्दगतये
मतिमत्कमलेक्षणाय
महाबलाय
महावीर्याय
महाप्राणाय ५९०
महामनसे
यज्ञाय

ओं यज्ञपतये नमः
यज्ञगोप्त्रे
यज्ञफलप्रदाय
यशस्कराय
योगगम्याय
याज्ञिकाय
याजकप्रियाय
रसाय ६००
रसप्रियाय
रस्याय
रञ्जकाय
रावणार्चिताय
रक्षोरक्षाकराय
रत्नगर्भाय
राज्यसुखप्रदाय
लक्ष्याय
लक्ष्यप्रदाय
लक्ष्याय ६१०
लयस्थाय
लड्डुकप्रियाय
लानप्रियाय

ओं लास्यपराय नमः

लाभकृते
लोकविश्रुताय
वरेण्याय
वह्निवदनाय
वन्द्याय
वेदान्तगोचराय ६२०
विकर्त्रे
विश्वतश्चक्षुषे
विधात्रे
विश्वतोमुखाय
वामदेवाय
विश्वनेत्रे
वज्रिवज्रनिवारणाय
विश्वबन्धनविष्कम्भाधाराय
विश्वेश्वरप्रभवे
शब्दब्रह्मणे ६३०
शमप्राप्याय
शम्भुशक्तिगणेश्वराय
शास्त्रे
शिखाग्रनिलयाय

ओं शरण्याय नमः

शिखरीश्वराय
षड्‌र्तुकुसुमस्रग्विणे
षडाधाराय
षडक्षराय
संसारवैद्याय ६४०
सर्वज्ञाय
सर्वभेषजभेषजाय
सृष्टिस्थितिलयक्रीडाय
सुरकुञ्जरभेदनाय
सिन्दूरितमहाकुम्भाय
सदसद्व्यक्तिदायकाय
साक्षिणे
समुद्रमथनाय
स्वसंवेद्याय
स्वदक्षिणाय ६५०
स्वतन्त्राय
सत्यसङ्कल्पाय
सामगानरताय
सुखिने
हंसाय

ओं हस्तिपिशाचीशाय नमः
हवनाय
हव्यकव्यभुजे
हव्याय
हुतप्रियाय ६६०
हर्षाय
हृल्लेखामन्त्रमध्यगाय
क्षेत्राधिपाय
क्षमाभर्त्रे
क्षमापरपरायणाय
क्षिप्रक्षेमकराय
क्षेमानन्दाय
क्षोणीसुरद्रुमाय
धर्मप्रदाय
अर्थदाय ६७०
कामदात्रे
सौभाग्यवर्धनाय
विद्याप्रदाय
विभवदाय
भुक्तिमुक्तिफलप्रदाय
अभिरूप्यकराय

ओं वीरश्रीप्रदाय नमः
विजयप्रदाय
सर्ववश्यकराय
गर्भदोषघ्ने ६८०
पुत्रपौत्रदाय
मेधादाय
कीर्तिदाय
शोकहारिणे
दौर्भाग्यनाशनाय
प्रतिवादिमुखस्तम्भाय
रुष्टचित्तप्रसादनाय
पराभिचारशमनाय
दुःखभञ्जनकारकाय
लवाय ६९०
त्रुटये
कळायै
काष्ठायै
निमेषाय
तत्पराय
क्षणाय
घटयै

ओं मुहूर्ताय नमः
प्रहराय
दिवानक्ताय ७००
अहर्निशाय
पक्षाय
मासाय
अयनाय
वर्षाय
युगाय
कल्पाय
महालयाय
राशये
तारायै ७१०
तिथये
योगाय
वाराय
करणाय
अंशकाय
लग्नाय
होरायै
कालचक्राय

ओं मेरवे नमः
सप्तर्षिभ्यो ७२०
ध्रुवाय
राहवे
मन्दाय
कवये
जीवाय
बुधाय
भौमाय
शशिने
रवये
कालाय ७३०
सृष्टये
स्थितये
विश्वस्मै स्थावराय जङ्गमाय यस्मै
भुवे
अद्भ्यो
अग्नये
मरुते
व्योम्ने

ओं अहङ्कृतये नमः
प्रकृतये ७४०
पुंसे
ब्रह्मणे
विष्णवे
शिवाय
रुद्राय
ईशाय
शक्तये
सदाशिवाय
त्रिदशेभ्यो
पितृभ्यो ७५०
सिद्धेभ्यो
यक्षेभ्यो
रक्षोभ्यो
किन्नरेभ्यो
साध्येभ्यो
विद्याधरेभ्यो
भूतेभ्यो
मनुष्येभ्यो
पशुभ्यो

ओं खगेभ्यो नमः ७६०
समुद्रेभ्यो
सरिद्भ्यो
शैलेभ्यो
भूताय
भव्याय
भवोद्भवाय
साङ्ख्याय
पातञ्जलाय
योगाय
पुराणेभ्यो ७७०
श्रुत्यै
स्मृत्यै
वेदाङ्गेभ्यो
सदाचाराय
मीमांसायै
न्यायविस्तराय
आयुर्वेदाय
धनुर्वेदाय
गान्धर्वाय
काव्यनाटकाय ७८०

ओं वैखानसाय नमः
भागवताय
सात्वताय
पाञ्चरात्रकाय
शैवाय
पाशुपताय
कालामुखाय
भैरवशासनाय
शाक्ताय
वैनायकाय ७९०
सौराय
जैनाय
आर्हतसंहितायै
सते
असते
व्यक्ताय
अव्यक्ताय
सचेतनाय
अचेतनाय
बन्धाय ८००
मोक्षाय

ओं सुखाय नमः
भोगाय
अयोगाय
सत्याय
अणवे
महते
स्वस्ति
हुं नमः
फट् नमः ८१०
स्वधा नमः
स्वाहा नमः
श्रौषट् नमः
वौषट् नमः
वषण्णमः
नमो नमः
ज्ञानाय
विज्ञानाय
आनन्दाय
बोधाय ८२०
संविदे
शमाय

ओं थमाय नमः
एकस्मै
एकाक्षराधाराय
एकाक्षरपरायणाय
एकाग्रधिये
एकवीराय
एकानेकस्वरूपधृते
द्विरूपाय ८३०
द्विभुजाय
द्व्यक्षाय
द्विरदाय
द्वीपरक्षकाय
द्वैमातुराय
द्विवदनाय
द्वन्द्वातीताय
द्वयातिगाय
त्रिधाम्ने
त्रिकराय ८४०
त्रेतायै
त्रिवर्गफलदायकाय
त्रिगुणात्मने

ओं त्रिलोकादये नमः
त्रिशक्तीशाय
त्रिलोचनाय
चतुर्बाहवे
चतुर्दन्ताय
चतुरात्मने
चतुर्मुखाय ८५०
चतुर्विधोपायमयाय
चतुर्वर्णाश्रमाश्रयाय
चतुर्विधवचोवृत्तिपरिवृत्ति-
प्रवर्तकाय
चतुर्थीपूजनप्रीताय
चतुर्थीतिथिसम्भवाय
पञ्चाक्षरात्मने
पञ्चात्मने
पञ्चास्याय
पञ्चकृत्यकृते ८६०
पञ्चाधाराय
पञ्चवर्णाय
पञ्चाक्षरपरायणाय
पञ्चताळाय

ओं पञ्चकराय नमः
पञ्चप्रणवभाविताय
पञ्चब्रह्ममयस्फूर्तये
पञ्चावरणवारिताय
पञ्चभक्ष्यप्रियाय
पञ्चबाणाय
पञ्चशिवात्मकाय ८७०
षट्कोणपीठाय
षट्चक्रधाम्ने
षड्ग्रन्थिभेदकाय
षडध्वध्वान्तविध्वंसिने
षडङ्गुलमहाह्रदाय
षण्मुखाय
षण्मुखभ्रात्रे
षट्शक्तिपरिवारिताय
षड्वैरिवर्गविध्वंसिने
षडूर्मिभयभञ्जनाय ८८०
षट्तर्कदूराय
षट्कर्मनिरताय
षड्रसाश्रयाय
सप्तपाताळचरणाय

ओं सप्तद्वीपोरुमण्डलाय नमः
सप्तस्वर्लोकमुकुटाय
सप्तसप्तिवरप्रदाय
सप्ताङ्गराज्यसुखदाय
सप्तर्षिगणमण्डिताय
सप्तछन्दोनिधये ८९०
सप्तहोत्रे
सप्तस्वराश्रयाय
सप्ताब्धिकेळिकासाराय
सप्तमातृनिषेविताय
सप्तच्छन्दोमोदमदाय
सप्तच्छन्दोमखप्रभवे
अष्टमूर्तिध्येयमूर्तये
अष्टप्रकृतिकारणाय
अष्टाङ्गयोगफलभुवे
अष्टपत्राम्बुजासनाय
अष्टशक्तिसमृद्धश्रिये ९००
अष्टैश्वर्यप्रदायकाय
अष्टपीठोपपीठश्रियै
अष्टमातृसमावृताय
अष्टभैरवसेव्याय

ओं अष्टवसुवन्द्याय नमः
अष्टमूर्तिभृते
अष्टचक्रस्फुरन्मूर्तये
अष्टद्रव्यहविःप्रियाय
नवनागासनाध्यासिने
नवनिध्यनुशासित्रे ९१०
नवद्वारपुराधाराय
नवाधारनिकेतनाय
नवनारायणस्तुत्याय
नवदुर्गानिषेविताय
नवनाथमहानाथाय
नवनागविभूषणाय
नवरत्नविचित्राङ्गाय
नवशक्तिशिरोधृताय
दशात्मकाय
दशभुजाय ९२०
दशदिक्पतिवन्दिताय
दशाध्यायाय
दशप्राणाय
दशेन्द्रियनियामकाय
दशाक्षरमहामन्त्राय

ओं दशाशाव्यापिविग्रहाय नमः
एकादशभीरुद्रैः स्तुताय
एकादशाक्षराय
द्वादशोद्दण्डदोर्दण्डाय
द्वादशान्तनिकेतनाय ९३०
त्रयोदशाभिधाभिन्नविश्वेदेवा-
धिदैवताय
चतुर्दशेन्द्रवरदाय
चतुर्दशमनुप्रभवे
चतुर्दशादिविद्याढ्याय
चतुर्दशजगत्प्रभवे
सामपञ्चदशाय
पञ्चदशीशीतांशुनिर्मलाय
षोडशाधारनिलयाय
षोडशस्वरमातृकाय
षोडशान्तपदावासाय ९४०
षोडशेन्दुकलात्मकाय
कलासप्तदश्यै
सप्तदशाय
सप्तदशाक्षराय
अष्टादशद्वीपपतये

ओं अष्टादशपुराणकृते नमः
अष्टादशौषधीसृष्टये
अष्टादशविधिःस्मृताय
अष्टादशलिपिव्यष्टिसमष्टि-
ज्ञानकोविदाय
एकविंशाय पुंसे ९५०
एकविंशत्यङ्गुळिपल्लवाय
चतुर्विंशतितत्त्वात्मने
पञ्चविंशाख्यपूरुषाय
सप्तविंशतितारेशाय
सप्तविंशतियोगकृते
द्वात्रिंशद्भैरवाधीशाय
चतुस्त्रिंशन्महाह्रदाय
षट्त्रिंशत्तत्त्वसम्भूतये
अष्टत्रिंशत्कळातनवे
नमदेकोनपञ्चाशन्मरुद्वर्गनिर-
र्गळाय ९६०
पञ्चाशदक्षरश्रेण्यै
पञ्चाशद्रुद्रविग्रहाय
पञ्चाशद्विष्णुशक्तीशाय
पञ्चाशन्मातृकालयाय

ओं द्विपञ्चाशद्वपुश्श्रेण्यै नमः
त्रिषष्ट्यक्षरसंश्रयाय
चतुष्षष्ट्यर्णनिर्णेत्रे
चतुष्षष्टिकळानिधये
चतुष्षष्टिमहासिद्धयोगिनी-
वृन्दवन्दिताय
अष्टषष्टिमहातीर्थक्षेत्रभैरवभाव-
नाय ९७०
चतुर्नवतिमन्त्रात्मने
षण्णवत्यधिकप्रभवे
शतानन्दाय
शतधृतये
शतपत्रायतेक्षणाय
शतानीकाय
शतमखाय
शतधारावरायुधाय
सहस्रपत्रनिलयाय
सहस्रफणभूषणाय ९८०
सहस्रशीर्ष्णे पुरुषाय
सहस्राक्षाय
सहस्रपदे

ओं सहस्रनामसंस्तुत्याय नमः
सहस्राक्षबलापहाय
दशसाहस्रफणभृत्फणिराज-
कृतासनाय
अष्टाशीतिसहस्राद्यमहर्षिस्तो-
त्रयन्त्रिताय
लक्षाधीशप्रियाधाराय
लक्षाधारमनोमयाय
चतुर्लक्षजपप्रीताय ९९०
चतुर्लक्षप्रकाशिताय
चतुरशीतिलक्षाणां जीवानां-
देहसंस्थिताय

ओं कोटिसूर्यप्रतीकाशाय नमः
कोटिचन्द्रांशुनिर्मलाय
शिवाभवाध्युष्टकोटिविनाय-
कधुरन्धराय
सप्तकोटिमहामन्त्रमन्त्रिताव-
यवद्युतये
त्रयस्त्रिंशत्कोटिसुरश्रेणीप्रण-
तपादुकाय नमः
अनन्तनाम्ने
अनन्तश्रिये
अनन्तानन्तसौख्यदाय नमः
१०००

॥ श्रीगणपतिसहस्रनामावलिः समाप्ता ॥

॥ श्रीः ॥

॥ श्रीविघ्नेश्वराष्टोत्तरशतनामावळिः ॥

ओं विनायकाय नमः
विघ्नराजाय
गौरीपुत्राय
गणेश्वराय
स्कन्दाग्रजाय
अव्ययाय
पूताय
दक्षाय
अध्यक्षाय
द्विजप्रियाय १०
अग्निगर्भच्छिदे
इन्द्रश्रीप्रदाय
वाणीप्रदाय
अव्ययाय
सर्वसिद्धिप्रदाय
शर्वतनयाय
शर्वरीप्रियाय
सर्वात्मकाय
सृष्टिकर्त्रे

ओं देवाय नमः २०
अनेकार्चिताय
शिवाय
शुद्धाय
बुद्धिप्रियाय
शान्ताय
ब्रह्मचारिणे
गजाननाय
द्वैमात्रेयाय
मुनिस्तुत्याय
भक्तविघ्नविनाशनाय ३०
एकदन्ताय
चतुर्बाहवे
चतुराय
शक्तिसंयुताय
लम्बोदराय नमः
शूर्पकर्णाय
हरये
ब्रह्मविदुत्तमाय

ओं कालाय नमः
ग्रहपतये ४०
कामिने
सोमसूर्याग्निलोचनाय
पाशाङ्कुशधराय
चण्डाय
गुणातीताय
निरञ्जनाय
अकल्मषाय
स्वयंसिद्धाय
सिद्धार्चितपदाम्बुजाय
बीजापूरफलासक्ताय ५०
वरदाय
शाश्वताय
कृतिने
द्विजप्रियाय
वीतभयाय
गदिने
चक्रिणे
इक्षुचापधृते
श्रीदाय

ओं अजाय नमः ६०
उत्पलकराय
श्रीपतये
स्तुतिहर्षिताय
कुलाद्रिभेत्त्रे
जटिलाय
कलिकल्मषनाशनाय
चन्द्रचूडामणये
कान्ताय
पापहारिणे
समाहिताय ७०
आश्रिताय
श्रीकराय
सौम्याय
भक्तवाञ्छितदायकाय
शान्ताय
कैवल्यसुखदाय
सच्चिदानन्दविग्रहाय
ज्ञानिने
दयायुताय
दान्ताय ८०

ओं ब्रह्मद्वेषविवर्जिताय नमः
प्रमत्तदैत्यभयदाय
श्रीकण्ठाय
विबुधेश्वराय
रमार्चिताय
विधये
नागराजयज्ञोपवीतवते
स्थूलकण्ठाय
स्वयंकर्त्रे
सामघोषप्रियाय ९०
पराय
स्थूलतुण्डाय
अग्रण्ये
धीराय
वागीशाय

ओं सिद्धिदायकाय नमः
दूर्वाबिल्वप्रियाय
अव्यक्तमूर्तये
अद्भुतमूर्तिमते
शैलेन्द्रतनुजोत्सङ्गखेलनोत्सु-
कमानसाय
स्वलावण्यसुधासारजित-
मन्मथविग्रहाय
समस्तजगदाधाराय
मायिने
मूषकवाहनाय
हृष्टाय
तुष्टाय
प्रसन्नात्मने
सर्वसिद्धिप्रदायकाय १०८

॥ इत्यष्टोत्तरशतनामावळिस्समाप्ता ॥

॥ श्रीगणेश्वरैकविंशतिनामानि ॥

ओं गणंजयाय नमः १
गणपतये नमः २
हेरंबाय नमः ३
धरणीधराय नमः ४
महागणपतये नमः ५
लक्षप्रदाय नमः ६
क्षिप्रप्रसादनाय नमः ७
अमोघसिद्धये नमः ८
अमिताय नमः ९
मन्त्राय नमः १०
चिन्तामणये नमः ११
ओं निधये नमः १२
सुमंगलाय नमः १३
बीजाय नमः १४
आशापूरकाय नमः १५
वरदाय नमः १६
शिवाय नमः १७
काश्यपाय नमः १८
नन्दनाय नमः १९
वाचासिद्धाय नमः २०
ढुंढिविनायकाय नमः २१

॥ इति एकविंशतिनामानि ॥

गणंजयो गणपतिर्हेरंबो धरणीधरः ।
महागणपतिर्लक्षप्रदः क्षिप्रप्रसादनः ॥
अमोघसिद्धिरमितो मन्त्रश्चिन्तामणिर्निधिः ।
सुमंगलो बीजमाशापूरको वरदः शिवः ॥
काश्यपो नन्दनो वाचासिद्धो ढुंढिविनायकः
मोदकैरेभिरत्रैकविंशत्या नामभिः पुमान् ।
यः स्तौति मद्गतमना मदाराधनतत्परः
स्तुतो नाम्नां सहस्रेण तेनाहं नात्र संशयः ॥
नमो नमः सुरवरपूजितांघ्रये नमो नमो निरुपममंगलात्मने ।
नमो नमो विपुलपदैकसिद्धये नमो नमः करिकलभाननाय ते ॥

॥ शिवम् ॥

शुद्धाशुद्धपत्रिका

अशुद्धम्	पृष्ठम्	पंक्तिः	शुद्धम्
मध्भ	3	3	मध्य
दन्ताञ्जल	3	14	दन्ताञ्चल
दुत्तरशती	7	8	दुत्तरचतुश्शती
पूटितान्	23	6	संपुटितान्
सिन्दुरादिना	54	4	सिन्दूरादिना
हेमङ्गण्टिका	78	11	हेमघण्टिका
दुर्गृहा	79	6	दुर्ग्रहा
पठन्नित्यं	79	8	पठेन्नित्यं
समाहिरायु	83	8	समाहितायु
मभ्युमैति	83	8	मभ्युपैति
दिशतं	94	12, 13	दिशन्तु
नाशयंतं	94	14 to 17	नाशयन्तु
सफलं	94	21	सत्फलैः
शृंगैकोज्वमंग	118	6	शृंगैकोज्ज्वलमंग
वसुधरा	126	19	वसुन्धरा
भ्रूमध्य	133	9	भ्रूमध्य
षड्रृतु	134	3	षड्रृतु
षड्ग्रन्थि	140	10	षड्ग्रन्थि
षड्साश्र	140	20	षड्रसाश्र

NIL

NIL

AVERAGED FREIGHT AND INS R

Rs.O. PER LITRE.

.yers (not being related persons
...) case)

GROUP: IVD
DIVISION: MADRAS IV

...Col.4 does ...clude the ...packing	Normal trade discounts not being discounts refundable on any account whatsoever		Other deductions, if any, claimed from the price of section 4		VALUE AS CLAIMED FOR APPROVAL	VALUE AS APPROVED TOGETHER WITH DATED SIGNATURE OF PROPER OFFICER	REMARKS
Cost of such packing	Nature	Amount or % of the price in Col.4.	Nature	Extent.			
7	8	9	10	11	12	13	14
		98					

112
112
12

236